

རྟེ་བཙུན་པ་དེ་བསམ་གཞུགས་ ལྟེ་དོན།

མཛད་པ་པོ། རྟེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན།
སེར་བྱེས་དེག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚུལ་ཁྲིག་ཁང་།

༡༡། །བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་
 པའི་ནམ་བཤད་ནམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནད་གསལ་བར་
 གྱེད་པ་ཡིགས་བཤད་སྐལ་བཟང་ལྷ་དབང་གི་རོལ་མཆོ་
 ཞེས་བྱ་བ་ལས་བསམ་གཞུགས་སྤྱི་དོན་
 བཞུགས་སོ། །

མཛད་པ་པོ། རྩེ་བཅུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན།
 སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཙོམ་སྤྱིག་ཁང་།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་དེབ་སྤྱིའི་ཨང་།

SJRB-0060

དེབ་གསལ་གྱི་སྤྱི་ག་པའི་པར་རྒྱ་མོར་བཞག་བྱས་ཡོད།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཚོས་སྤྱི་ག་ཁང་གིས་ཐོག་དུལ་འབྲུལ་དེབ་ཏུ་བཅོས།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འབྲེམས་སྡེལ་བྱས།

༢༠༡༨ ལྷ་གཉིས་པར་གསར་དུ་ཚོས་སྤྱི་ག་བྱས།

༢༠༢༠ ལྷ་ ༡༠ ཆེས་ ༢༧ ལ་བསྐྱར་སྤྱི་ག་བྱས།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཨ་བྲང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་ཨ་བྲང་།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

བསྐྱར་སྤྱི་ག་པ། རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚོས་སྤྱི་ག་པ།

གསལ་བཤད།

འབྲུལ་དེབ་འདི་ནི་དོ་སྙོལ་གསལ་བཤད་དང་ཞུ་སྤྱི་ག་པ་སོགས་དཔེ་ཆར་གསལ་བ་ལྟར། པར་རྒྱ་ཆང་ཕྱི་ལོ་ཆེས་གནང་སྟེ་འབྲུལ་དེབ་ཏུ་ཚོས་སྤྱི་ག་བྲེད་དགོས་པའི་བཀའ་གནང་བ་ལྟར། འདི་ག་ཚོས་སྤྱི་ག་ཁང་གིས་ཚོས་སྤྱི་ག་བྲེད་སྐབས་མཆན་སོགས་དུས་བཅུན་སྤྱི་ག་བཞོད། ཚོས་སྤྱི་ག་ཁང་གི་སྤྱི་ལྟལ་ལྟར་གྱི་དཀར་ཆག་མཛོད་བསྐྱར་ཤིག་ཚོས་སྤྱི་ག་དང་། སྤྱི་མཆེད་ཀྱི་རྒྱལ་འབྲུག་ལ་སྤྱད་པ་ལས་གཞན། ཞུས་དག་སོགས་བཏང་མེད་པར་མ་དཔེ་སེར་བཞག་གིས་འབྲུལ་དེབ་ཏུ་ཚོས་སྤྱི་ག་བྱས་ཡོད་ན་དོགས་གནང་གང་ཡོད་དེབ་གསལ་ཞུ་སྤྱི་ག་པར་འབྲེལ་བ་གནང་རྒྱ་དང་། ཞུ་སྤྱི་ག་པའི་པར་གཞི་དང་འདི་གའི་གསར་སྤྱི་ག་གི་པར་གཞིའི་ཆེ་ཆུང་མི་འདྲ་བ་དང་། མཉེན་ཆས་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་མཆན་རྟགས་སོགས་ཞུ་སྤྱི་ག་པའི་པར་གཞི་ལྟར་མ་བྱུང་བ་རྣམས་དང་། ཤཁོངས་མཆོག་གི་གསུང་འཕྱིན་སོགས་མ་ཕྱི་དངོས་འཁོད་ཐབས་མ་བྱུང་བ་སོགས་ལ། འདི་ག་ཚོས་སྤྱི་ག་ཁང་གིས་ཞུ་སྤྱི་ག་པ་མཆོག་ལ་བཅོད་གསོལ་ཞུ་བ་ཡིན།

པར་སྐྱུན་གྱི་བདག་དབང་སེར་བྲེས་མཁས་སྙན་བྲལ་ཆང་ལ་ཡོད།

དཀར་ཆག

ཡལོང་ས་ཡུལ་ས་མགོན་ཆོན་པོ་མཆོག་གིས་གནང་བ།	iii
རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྐྱར་མའི་ལས་རིམ་དོ་སྟོན་མདོར་བསྡུས།	v
ལེགས་བཤད་སྐལ་བཟང་གླུ་དབང་གི་རོལ་མཆོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་བསམ་གཟུགས་སྤྱི་དོན།	༡
བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་བ།	༡
གང་གིས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བཤད་བ།	༣
ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྤྱིར་བསྟན་བ།	༣
གང་ཐོབ་པའི་དོ་ཐོ་བཤད་བ།	༡༤
སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་བཤད་བ།	༣༡
བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་བཤད་བ།	༣༤
གཟུགས་མེད་ཀྱི་དམིགས་བ་བཤད་བ།	༣༤
དེ་དག་སྟོམ་པའི་འབྲས་བུ་བཤད་བ།	༣༧
དེ་ལྟར་ཐོབ་པའི་ཏྲགས་བཤད་བ།	༤༡
ཐོབ་པ་པོའི་གང་ཟག་བཤད་བ།	༤༡
ཆད་མེད་བཞི་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་བ།	༥༤
པར་བྱང་སྟོན་ཆོག་	༤༦

པགོང་ས་པསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་གནང་བ།

༡༡། །ཐབས་མཁས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་མཉམ་མེད་
ཤུའི་ཀླུ་པོས་སྦྱེ་འགྲོ་ནམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་མན་བདེའི་ཙ་བར་གྱུར་པའི་
བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་སོགས་བསྐྱར་ཏེ། གཞི་དངོས་པོའི་རྣམ་གཞག་ལས་ལམ་བཟོད་པའི་
རིམ་བ་དང་། དེ་ལས་འབྲས་བྱ་མཛོན་དུ་བྱ་བའི་རིམ་བ་བཅས་སྐད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཚུལ་ཟབ་
ཅིང་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལས། དུས་ཤིས་སྟོན་པ་ཐུ་ངན་ལས་འདས་ནས་དཔལ་མགོན་
འཕགས་བ་ལྷ་སྐབ་གཙོས་དཔལ་རྒྱ་ལེ་རྒྱའི་བཤ་ཐུབ་བཅུ་བདུན་སོགས་ནས་རིགས་བ་དང་སྤོང་
བས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་པབ་སྟེ་འཛམ་གླིང་འདྲིར་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་ཅིང་། མཐར་ཐུར་
རྒྱལ་བོད་དུ་ཆོས་རྒྱལ་ལོ་བཤ་བཀའ་ཤིན་ཏན་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་དང་བསྟན་བཙོས་རྗེ་སྟེང་ཅིག་
བོད་རང་སྐད་དུ་བསྐྱར་ཅིང་ཞིབ་པར་གཏན་ལ་པབ་པ་ལས་དུས་སྐབས་སུ་ཕྱིར་དར་རྒྱས་ལུན་
སུམ་ཆོགས་པོ་བྱུང་བར་མ་ཟད། ཆེན་པོ་རྒྱ་ཉོར་གྱི་ཡུལ་གྱ་སོགས་སུ་འད་བསྟན་འགྲོའི་ཞབས་
འདེགས་ཟླ་མེད་བསྐྱབས་ཡོད།

སྐབས་དོན་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་གྱི་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་གྱི་རིམ་བ་
གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ་རིགས་པའི་ཆོགས་བྲལ་དང་། ཐུས་དོན་མཛོན་རྟོགས་གྱི་རིམ་བ་གསལ་
བར་བྱེད་པ་ལ་བསྟན་བཙོས་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གཉིས་བྱུང་ཞིང་། དེ་གཉིས་གྱི་དགོངས་
པ་འགྲེལ་བ་ལ་འཕགས་བོད་གྱི་འགྲེལ་མཛད་མཁན་པོ་དུ་མས་ཡིག་འཛོག་གིན་ཏུ་མང་བ་ལས་
རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་མཛད་པའི་དབུ་པར་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཡིག་ཆ་སོགས་ནི་གཞུང་
སྤྱིའི་ཁོག་ལ་བཞད་བ་ཆང་ལ། དཀའ་བའི་གནས་རྣམས་ལ་ལུང་རིགས་གྱི་ལམ་ནས་དོགས་པའི་
མཐའ་གཙོད་པ་སོགས་གྱི་བྱེད་ཆོས་མང་བ་དང་། ཡོངས་གྲགས་ཡོངས་འཛིན་བསྐྱས་རར་

གཤགས་པའང་རྒྱས་བསྐྱས་འཆོམ་ཞིང་ཆོ་གསར་ནམས་ཀྱི་རིགས་ལམ་ཀྱི་སྒོ་འབྲེད་པའི་ཐབས་
ཚུལ་ཐབས་པས་དོན་གཉེར་ཅན་དུ་མར་བན་པ་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བར་གདོན་མི་ཟ།

ད་ལམ་སེར་བྱེས་མཁས་སྟན་གྲ་ཆང་ནས་རྩེ་བཅུན་གྱི་ཡིག་ཆ་བོད་ལྗོ་སོགས་ཡིག་ཁག་
གི་མ་དཔེ་སྔ་ཕྱི་གང་བྱུང་སྟུང་ཞིབ་ཀྱིས་ཁྱེད་གཞུང་ལ་འཕྲོད་ས་ཐོག་སྟོགས་སྟེག་པར་སྟན་བཀྱིས་
པར་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱན་ལ་ཡི་རང་བསྐྱགས་བཞེད་དང་། འབད་པས་བསགས་པའི་ལེགས་བྱས་ལ་
བསྟོ་བ་དང་པར་དུ་བསྟན་པའི་ལེགས་བཤད་དེ་དག་གིས་བསྟན་འགྲོའི་ཞབས་འདེགས་རྒྱ་ཆེར་
ཡོང་བའི་སྟོན་ལམ་དང་བཅས། རྒྱ་ལའི་ཁྲ་མར་འབོད་བ། འཁྱུའི་དགེ་སྦྱོང་ཆོས་སྒྲ་བ་བསྟན་
འཛིན་རྒྱ་མཆོས། རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཆུ་སྟུལ་ལྷ་ལཱེས་ལ་དང་། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༣་ལྷ་ལཱེས་པ།

རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྟར་མའི་ལས་རིམ་རོ་སྟོན་མདོར་ བསྟུས།

༢༡། །འདིར་འཇམ་དབྱངས་རྣམ་འབྲུལ་རིགས་པའི་དབང་ཕྱག་༡༥་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་
མཆན་དཔལ་བཟང་པོའི་གསུང་འབུམ་དཔེ་རྙིང་ཁག་དང་ཞིབ་བསྟར་དང་འབྲེལ་པོད་གསར་
བཞེས་སྐབས་ཀྱི་ལས་རིམ་ཁག་དོན་ཆན་བཙུ་གཅིག་གི་སྒྲོན་མ་རོ་སྟོན་ཐུང་ཙམ་ཞུ།

༡༽བྱ་བ་འདི་ལ་འཇུག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི། ཕྱི་ལོ་(༡༩༩༩)ལོར་རྒྱ་ནག་ནས་པར་སྐྱབ་
བྱས་པའི་རྗེ་བཙུན་པའི་པར་ཕྱིན་སྤྱོད་དེབ་གཟུགས་སྟོན་སྤྲད་གཉིས་དང་། དེའི་ཙ་བ་ལྟ་བུ་སྤྱ་
འབུམ་པར་མ་བཅས་སུ། སྤྱ་སོར་སེར་བྲེས་བྲུ་ཆང་དུ་བཞུགས་པའི་པར་ཕྱིན་སྤྱོད་དང་།
འབུམ་སྟོངས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་བཞུགས་པའི་པར་ཕྱིན་སྤྱོད་དཔེ་རྙིང་
བཅས་དང་མི་མཐུན་བ་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ཡང་ཆོག་འོར་ཙམ་མིན་པར་དོན་འོར་མངོན་གསལ་
ཅན་བྱུང་བའི་དབང་གིས་བྲུ་བ་འདི་ལ་མ་འཇུག་ཐབས་མེད་དུ་བྱུང་། དེ་ཡང་དཔེར་མཆོན་ཙམ་
ཞིག་འགོད་ན། སྐབས་དང་པོའི་སྤྱོད་དུ་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད་འདྲིལ་པའི་སྐབས་སུ།
སེར་བྲེས་བྲུ་ཆང་དང་འབུམ་སྟོངས་དཔེ་མཛོད་ཁང་བཅས་སུ་བཞུགས་པའི་དཔེ་རྙིང་ཡིག་ཆ་
ཁག་ལས། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་གང་ཞིག་ཅེས་གསུངས་ཀྱང་། སྤྱ་འབུམ་དང་མཆོ་སྟོན་པར་མ་
གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ། ཡང་ལོག་གང་རུང་གང་ཞིག་ཅེས་གསལ། འདི་ལྟར་ན། བདེན་པར་བྱུབ་པ་དེ་
ཡང་ལོག་གཉིས་ཀའི་གཞི་མཐུན་དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་རིགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྐབས་འདིར་
དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་
པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོར་ལམ་ཐོབ་སྟོང་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་
དོན་གཅིག་ཅེས་གསལ་ཡང་། སྤྱ་འབུམ་པར་མའི་ནང་དུ། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་

ངེས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱར་ལམ་ཐོབ་སྦྱང་བའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དང་དོན་གཅིག ། ཅེས་གསལ། འདི་ལྟར་ན་དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་སྦྱར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་འཛིན་སྟེང་གི་ཆོས་ཉིད་དེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་རིགས་སྤྱི་དོན་ལས་བདེན་འཛིན་སྟེང་གི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་བཀག་པ་དང་ནང་འགལ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་དང་།

ཡང་གྲ་ཚང་དང་འབྲས་སྦྱངས་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་རྩེ་བཅུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་རྙིང་ཁག་མཐུན་པར་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སེམས་རྟེན་ལ་འདོད་སེམས་ཡོད་པར་བཀག་ཅིང་། རྣམ་རྩོགས་སྦྱར་བ་ཐོབ་ན་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ཐོབ་པས་བྱུང་བར་གསུངས་ཀྱང་། ཞོད་གསལ་པར་མ་གཉིས་ལས་རྣམ་རྩོགས་སྦྱར་བ་ཐོབ་ན་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ཐོབ་པས་མ་བྱུང་བར་གསུངས་པ་སོགས་ཆོག་དོན་གཉིས་ཐད་ནས་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་སྤྱང་ཡང་འདིར་དཔེར་མཆོན་ཅིང་ཞིག་ཟུང་འདོན་བྱས་པ་ཡིན།

སྐྱེ་འབྱུང་པར་མ་འདི་དབྱུས་པར་གྱི་དཔེ་རྒྱན་རྣམས་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། འདི་པར་གྱི་དགས་ར་བཞེས་སྐབས་སུ་ཞུ་བ་ཅོས་བྱས་འདུག་སྟུང་། དཔེར་ན། རྩེ་བཅུན་པས་མཛད་པའི་མཁས་གྲུབ་རྗེའི་རྣམ་ཐར་གཙང་བཟ་གིས་ལྷན་པོར་པར་སྦྱན་བྱས་པ་དང་། སྐྱེ་འབྱུང་པར་སྦྱན་བྱས་པ་གཉིས་པན་ཚུན་བསྐྱར་ནས་བལྟས་ན། སྐྱེ་འབྱུང་པར་མའི་ནང་བཙས་ལྷན་མཛོན་ཆེན་ཡོད་པར་མགོ་མཐུག་པར་གསུམ་གང་ནས་བལྟས་ཀྱང་བལྟས་ཅིང་གིས་གཉིས་པའི་བཙས་ལྷན་མང་དུ་སྤྱང་། འདིར་བྱུང་ཅིང་ཞིག་བཞིས་ལྷན་པོའི་པར་མ་ལ་བཟང་དང་སྐྱེ་འབྱུང་པར་མ་ལ་སྦྱར་གྱིས་མཆོན་པར་བྱས་ཏེ་འགོད་ན། བཟང་། རྩེ་བཅུན་གྱིས་གསུང་གིས་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཛད་ཅིང་། རི་ཁྲོད་དགའ་ལྗན་ན། ཞེས་ལས་མི་གསལ་ཡང་། སྐར་། རྩེ་བཅུན་གྱིས་གསུང་གིས་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །**ཞེས་ཐོས་སོ། །**འདི་ལ་ལོ་རྒྱུས་གཞན་ཡང་སྤང་སྟེ། **གནས་རི་ཁྲོད་དགའ་ལྗན་ན།** ཞེས་ཐད་ཅིས་བྱས་ན་ཡིག་འབྲུ་སོ་གཉིས་ཆོག་ལྷག་བཅུག་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བཟང་། བདག་ཀྱང་། ཞེས་ལས་མི་གསལ་ཡང་། སྐར་། ཡང་སྐྱེ་

སྤྱི་ཉི་ཞལ་ནས་བདག་ཀྱང་། ཞེས་ཡིག་འབྲུ་བརྒྱད་ཀྱི་ཚིག་སྤྱི་གཤམ་བཅུག་ཡོད་པ་དང་། ཡང་
བཟུང་། འཁོར་གྱི་ཐོག་མར་འབྱུང་། ཞེས་ལས་མི་གསལ་ཡང་། སྤྱི་ཉི་ཞལ་གྱི་ཐོག་མར་གཏུག་
བྱ་རྒྱུ་ཉི་མཚོ་གཏུ་འབྱུར་། ཞེས་ཡིག་འབྲུ་བཅུ་གཅིག་ཚིག་སྤྱི་གཤམ་བཅུག་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །ཞིབ་
པར་པར་མ་གཉིས་ཀ་འོག་ཏུ་བཞུགས་ཡོད་པས་དེ་ལ་གཟིགས།

༡༽བསྐྱར་སྤྱི་མ་དཔེ་དང་ཟུར་སྤྱི་ཡིག་ཆ་རིམ་ཡོད་ཀྱི་སྐོར། དང་པོ་མེར་བྱས་བྱ་ཆར་དུ་
སྤར་བོད་ནས་གདན་ཞུ་གནང་བའི་ཡིག་ཆ་དཔེ་རིང་དཔེ་རྙིང་གས་སུ། དང་པོ་སྤྱི་དོན་དང་།
ཉེན་འབྲེལ་སྤྱི་དོན་དང་། རིགས་སྤྱི་དོན་དང་། སྤྱི་ལས་སྤྱི་དོན་བཅས་ལྟར་པས། གཞན་སྤྱི་
མཐའ་ཟུར་བཞུགས་དང་། དབྱ་མའི་སྤྱི་དོན་དང་། འདུལ་བའི་སྤྱི་དོན་དང་། མཛོད་སྤྱི་དོན་དང་།
གསུང་ལན་སྤྱི་བཞུགས་དཔོངས་རྒྱན་དང་། ལྷ་ཀ་ལན་ལྟ་བུ་ལྟན་མེལ་དང་། གོ་ལན་གནས་ལྷགས་
ཐོག་འབྲེལ་བས་བཅས་ཆ་ཆར་བཞུགས།

གཉིས་པ་འབྲས་ལྗོངས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་ཡིག་རྙིང་དཔེ་རིང་
གས་སུ། པར་ཕྱིན་སྤྱི་བས་དང་པོ་ནས་བརྒྱད་པའི་པར་གྱི་སྤྱི་མཐའ་ཟུར་བཞུགས་མཐའ་དཔྱོད་
བཅས་ཆ་ཆར་དང་། དབྱ་མ་དང་། འདུལ་བ་དང་། མཛོད་བཅས་ཀྱི་སྤྱི་དོན་ཆ་ཆར་དང་། དགག་
ལན་གཞུང་ཆོན་གསུམ་དང་མཁས་བྱུང་འོག་མའི་རྒྱུ་མར་དང་པའི་རོལ་མཚོ་བཅས་ཆ་ཆར་
བཞུགས།

གསུམ་པ་རྒྱ་གར་སྤྱི་ཐོག་མེར་བྱས་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་བཞུགས་པའི་དཔེ་རིང་གས་སུ།
པར་ཕྱིན་སྤྱི་མཐའ་དཔྱོད་ཟུར་བཞུགས་ཆ་ཆར་དང་། ལྷ་ཀ་དོན་ས་གསུམ་བཅས་ཆ་ཆར་བཞུགས།

བཞི་པ་སྤྱི་འབྲེལ་པར་མ་དཔེ་རིང་གས་ནས་སྤྱི་བས་དང་པོ་ནས་བརྒྱད་པའི་པར་གྱི་སྤྱི་དོན་
ཆ་ཆར་བ་ཞིག་བསྐྱར་མཆན་དུ་བཞུགས་ཡོད། འདི་འབྲས་ལྗོངས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་དཔེ་མཛོད་དུ་
བཞུགས་པའི་དཔེ་རྙིང་གས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་རྒྱུ་མ་དང་། དེ་བཞིན་བྱས་བྱ་ཆར་དུ་སྤར་བོད་
ནས་གདན་ཞུ་གནང་བའི་གས་དང་། དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་པར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་རྒྱུ་མ་དང་
ཚིག་དོན་གཉིས་ཐད་ནས་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་ཡོད་པ་སྤར་དཔེར་མཆོན་ཅིང་ཞུས་ཟིན་པ་དེ་ཡིན།

ལྷ་པ་ལྷེ་ཡི་འེ་པར་མའི་གས་ནས་གསུང་ལན་སྟུ་སྟུ་བ་དགོངས་རྒྱན་དང་། ལྷ་ལན་ལྷ་དན་
སྟན་སེལ་དང་། གོ་ལན་གནས་ལྷགས་ཐོག་འབེབས་དང་གསུམ་བསྟར་གཞིའི་གས་སྟུ་བ་ཞུགས།
དྲུག་པ་རྩུར་ལྷའི་ཡིག་ཆ་ནི། མཆོ་སྟོན་པར་མ་པར་བྱིན་སྟུ་དོན་ཆ་ཆང་དང་། ལྷ་ས་ནས་
པར་སྟུན་བྱས་པའི་སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་མཐའ་དཔྱོད་ཆ་ཆང་དང་། སེར་བྱས་བྲ་ཆང་དང་དགའ་བྱང་
བྲ་ཆང་བཅས་ནས་ལྷ་བྱིར་པར་སྟུན་གནང་པའི་གས་ནས་པོད་ལྷ་ཆ་ཆང་དང་། ཐེན་ལན་ནས་པར་
སྟུན་བྱས་པའི་དགག་ལན་སྟོར་དང་བྲུབ་དོན་ས་གསུམ་ལྷ་བྱ་ལས་གཞན་པོད་ལྷ་ཆ་ཆང་བཅས་
རྩུར་ལྷའི་ཡིག་ཆའི་གས་སྟུ་བ་ཞུགས་ཡོད།

བདུན་པ་འདྲིར་བསྟར་གཞི་དང་རྩུར་ལྷའི་གས་སྟུ་མ་འཁོད་པར་རྩེ་བཅུན་ཡིག་ཆ་ཆ་ཆང་
ཞིག་ཉིན་ཉོང་དུ་ཡོད་པར་གྲགས་པ་དང་། ལྷ་སའི་པར་རྟེན་ཁག་ནི་འབྲས་ལྗོངས་དཔེ་མཛོད་དང་།
རྒྱ་གར་བྱས་བྲ་ཆང་དུ་བཞུགས་པ་རྣམས་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་ཞེས་ཐོས་པ་ལྟར་བསྟར་
གཞི་དང་རྩུར་མཆན་གང་གི་གས་སྟུའང་མེད།

༣༽ལུང་མཆན་བཞགས་སྟངས་ཀྱི་སྟོན། དང་པོ་བཀའ་བསྟན་འགྲུར་ལྷ་བྱར་མཆོན་ན། དང་
པོ་བཀའ་བསྟན་པར་མ་གང་ཡིན་དང་། གཉིས་པ་དེབ་གངས་གང་ཡིན་དང་། གསུམ་པ་པོད་གང་
ཡིན་དང་། བཞི་པ་རྩོམ་པ་པོའི་མཆན་དང་། ལྷ་པ་གཞུང་དངོས་ཀྱི་མཆན་དང་། དྲུག་པ་ཤོག་
གངས་ཡིག་ཐོང་བཅས་བཀོད་ཡོད། དཔེར་ན། བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༧། ༡༩། སྟོན་པ་
བཅོམ་ལྷན་འདས། ༡༩། ༢༠། ལྷ་བྱ་ཡིན། འདིས་བསྟན་འགྲུར་ལའང་མཆོན་ནས་ཤེས་ཀྱིས།
གཉིས་པ་པོད་མཁས་པས་བརྟམས་པའི་ལེགས་བཤད་ལྷ་བྱ་ལ་མཆོན་ན། དང་པོ་གང་གི་པར་མ་
ཡིན་པ་དང་། གཉིས་པ་པོད་གང་ཡིན་དང་། གསུམ་པ་རྩོམ་པ་པོའི་མཆན་དང་། བཞི་པ་བསྟན་
བཅོས་ཀྱི་མཆན་དང་། ལྷ་པ་ཤོག་གངས་ཐིག་ཐོང་བཅས་བཀོད་ཡོད། དཔེར་ན། སྟུ་འབྲུམ་པར་
མ། གསུང་འབྲུམ་ཅ། ༣༥། ཅོང་ཁ་བ། ལེགས་བཤད་གསེར་ཐོང་། ༡༦། ༢༡། ལྷ་བྱ་ཡིན།

༤༽བསྟར་མཆན་འཁོད་སྟངས་ནི། པར་མ་གང་ཡིན་སོགས་སྟུར་ལྟར་དང་། མདུན་རྒྱབ་
དགོས་རིགས་ལ་མདུན་རྟགས་(ན)དང་རྒྱབ་རྟགས་ལ་(བ)བཅས་བཀོད་ཡོད། ལུང་བསྟན་གྱི་པར་

[illegible]

ལས། ཆེག་དོན་ངོས་མ་ཟེན་པ་བརྟག་དགོས་པའི་རིགས་ཤེས་བཞིན་དུ་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་ཀྱང་
འགྱུར་བ་བཏང་མེད། རྣམ་པ་རོ་ཤེས་ངེས་ཅན་ཡོངས་གྲགས་རྣམས་མཆན་སྦྱར་བྱས་པ་ལ་
དགོས་པ་ཆེར་མེད་ཀྱང་གང་བཅོས་པ་རྣམས་ངོས་ཟེན་པའི་ཆེད་དུ་པལ་ཆེར་འོག་མཆན་
བཏགས་ཡོད། འོན་ཀྱང་རྣམ་པ་གཅིག་མཐུན་ཏེ་ཅང་མང་བའི་རིགས། དཔེར་ན། ས་མཆོམས་ལ་
ས་འཆོམས་གྲིས་པ་ལྟ་བུ་མང་དུ་བྱུང་བ་རྣམས། གོང་འོག་རེ་བྱང་ལས་ཐམས་ཅད་མཆན་དུ་
བཀོད་མེད། བྱ་ཆེག་ཡིག་གཟུགས་མི་མཐུན་པར་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་བསྟར་གཞིའི་མ་དཔེ་
རྣམས་ལས་གང་ཡོངས་གྲགས་དང་མཐུན་ཆབ་ཆེ་བ་རྣམས་དཀྱུས་སུ་བཀོད་ནས་གཞན་རྣམས་
འོག་མཆན་བཏགས་ཡོད། ཡིག་ཆར་བྱངས་པའི་ལུང་ལ་ཆད་ལྷག་ཞོར་གསུམ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་
བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་གང་བྱངས་རྒྱུའི་ལུང་གི་མ་དཔེ་དང་ཞིབ་བསྟར་ཐོག་དེའི་འོག་གངས་ཐིག་
ཐེང་བཅས་བྱར་དུ་བཀོད་པ་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་མེན་པ་ལ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ལྟ་བུ་ལུང་མིང་རྣོར་
བའི་རིགས་ལ་གསལ་བཤད་ཅུང་ཅིམ་ངེས་མཆོན་པར་བྱས་ཡོད།

༡༥༥ དག་གཅིག་འགྱུར་གྱི་སྟོན། སྤྱིར་རྩེ་བཅུན་ཡིག་ཆ་པོད་ལྗེའི་ནང་གསལ་ལ་དག་གཅིག་
འགྱུར་མ་བྱུང་བར་མ་ཟད། སར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་ལྟ་བུ་གཞུང་གཅིག་གི་གོང་འོག་ལའང་དག་མི་མཐུན་
པ་མང་དུ་བྱུང་བ་དཔེར་ན། ཉགས་བསལ་ཉགས་གསལ། ངོས་སྐལ་ངོ་སྐལ། མངོན་འགྱུར་བ་
མངོན་གྱུར་བ། འབྲེལ་བ་འབྲེལ་བ། མཐའ་དབྱེད་མཐའ་བཅད། གོ་རིམ་གོ་རིམས། རྟེན་རྟེན། ཅིག་
ཆར་ཅིག་ཅར་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་བར་སྦྱང། འདི་ནི་རྩེ་བཅུན་ཡིག་ཆ་གཅིག་པོ་མེན་པ་ཡིག་ཆ་
གཞན་དང་། མདོ་བསྟན་བཅོས་དུ་མ་ཞིག་གི་ནང་དུའང་ས་ཁྲབ་དོ་ཁྲབ་ལྟ་བུར་ཡང་དོན་གྱི་
ཆ་ནས་གཞུང་དོན་གོ་བ་ལེན་པ་ལ་གཞོད་སྟོན་ཆེན་པོ་མེད་པར་བརྟེན། དཔེ་ཁྲིད་དགེ་ལྡན་དུ་མ་
ཞིག་གིས་འདི་རིགས་རང་སོར་འཛོལ་ན་དགེ་མཆན་ཆེ་བའི་སྟོར་དགོངས་འཆར་བྱུང་བ་བཞིན་
སྦྲར་བཅོས་ཟེན་ལྷག་ལུས་བྱུང་བ་ལུང་གཞན་པར་རྟེན་དུ་གང་འཕྲོད་རང་སོར་བཞག་ཡོད།

༡༥༦ བོད་གངས་སྤྱིག་སྦྱངས་ཀྱི་སྟོན། གསུང་འབྲུམ་ཕྱོགས་སྤྱིག་སྐབས་སུ་བོད་གངས་གོ་
རིམ་འགོད་སྦྱངས་ཐད་མདོ་སྤྱིགས་གཉིས་ལས་སྤྱིགས་དང་པོ། བོད་ལྔ་ལས་དབྱུ་མ་དང་པོར་

མཛད་པ་སོགས་མི་འབྲ་བ་སྤྱོད་ཆོགས་ཡིག་སྤྲང་ཡང་། འདིར་པོད་ལྗེའི་གོ་རིམ་རྣམས་གཙོ་བོར་
སེར་བྱེས་གྲུ་ཆང་གི་ཚོད་པའི་བར་རིམ་ལྟར་བསྤྱི་གས་བ་ཡིན། བསྐྱུས་གྲུ་གསུམ་སྟོ་རྟགས་གཉིས་
བཅས་ཟླ་བཅུ་དྲུག་པའི་ཡིག་ཆ་མིན་ཡང་སེར་བྱེས་གྲུ་ཆང་གི་ཡིག་ཆའི་གས་སུ་བཞུགས་པར་
བརྟེན། འདིར་པོད་བཅུ་དྲུག་གི་ཐ་མར་བསྤྱི་གས་འདུག་བྱས་ཡོད། ཟླ་བཅུ་དྲུག་ཡིག་ཆ་དཔེ་རྙིང་ཁག་
ཏུ་པར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་རྣམས་ལ་པོད་ཀ་པ་ནས་ཏ་པའི་བར་པོད་དགྲུ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལ་པོད་ཀ་པ་
ནས་ར་པའི་བར་པོད་བཞེར་བྱས་ནས་འདུལ་མཛོད་དབུ་མ་ཟུར་བཀོལ་སོགས་ལ་པོད་རྟགས་མ་
མཛད་ཀྱང་། འདིར་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྐྱར་མ་པོད་གསར་བསྤྱི་གས་སྐབས་སུ་པོད་ཀ་པ་ནས་མ་པའི་
བར་པོད་བཅུ་དྲུག་བྱས་ནས་བསྤྱི་གས་ཡོད།

དེ་ཡང་པོད་དང་པོའི་ནང་ཟླ་བཅུ་དྲུག་པའི་རྣམ་ཐར་དང་། མཁས་བྱུབ་ཟླའི་རྣམ་ཐར། བྱུབ་དོན་
ས་གསུམ་བཅས་བཞུགས། པོད་གཉིས་པའི་ནང་པར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་དབུ་ནས་སྤྱི་
ལྷ་མཛོད་ཤེས་པར་དང་། པོད་གསུམ་པའི་ནང་པར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོ་སྤྱིར་ལམ་སྤྱི་དོན་ནས་
སྐབས་དང་པོ་མ་རྫོགས་པར་དང་། པོད་བཞི་པའི་ནང་པར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་
སྤྱི་དོན་དང་། པོད་ལྷ་པའི་ནང་པར་ཕྱིན་སྐབས་བཞི་པའི་སྤྱི་དོན་དང་། པོད་དྲུག་པའི་ནང་པར་
ཕྱིན་སྐབས་ལྷ་པ་ནས་བརྒྱད་པ་ཆོས་སྤྱིའི་སྤྱི་དོན་བཅས་ཆ་ཆང་དང་། པོད་བདུན་པའི་ནང་
བསམ་གཞུགས་རྟེན་འབྲེལ་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་བར་རིམ་སྤྱི་དོན་བཅས་དང་། པོད་བརྒྱད་པའི་ནང་
པར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱོད་དང་། པོད་དགྲུ་པའི་ནང་པར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པ་ནས་
བརྒྱད་པའི་བར་གྱི་མཐའ་དཔྱོད་དང་འགོག་སྦྱོམས་མཐའ་དཔྱོད་བཅས་དང་། པོད་བཅུ་པའི་ནང་
བསམ་གཞུགས་རྟེན་འབྲེལ་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུའི་མཐའ་དཔྱོད་བཅས་དང་། པོད་བཅུ་གཅིག་པའི་
ནང་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན་དང་། པོད་བཅུ་གཉིས་པའི་ནང་འདུལ་པའི་སྤྱི་དོན་དང་། པོད་བཅུ་གསུམ་
པའི་ནང་མཛོད་སྤྱི་དོན་དང་། པོད་བཅུ་བཞི་པའི་ནང་རྣམ་འགྲེལ་འགྲེལ་པ་རྒྱལ་ཆབ་དགོངས་པ་
རབ་གསལ། མཉན་བྱ་ཟུར་བཀོལ། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་མཐའ་དཔྱོད། ལེ་ཅུ་
བཞི་པའི་མཐའ་དཔྱོད། རྟོགས་ཆོས་འཁོར་ལོ་བཅས་དང་། པོད་བཙུ་ལྷ་པའི་ནང་གསུང་ལན་སྤྱི་

སྤྱབ་དགོངས་རྒྱུ། ལྷག་ལན་ལྟ་བུ་སྤྱོད་མེད། གོ་ལན་གནས་ལྷགས་ཐོག་འབེབས་བཅས་དང་།
མོད་བཅུ་བྱག་པའི་ནང་བསྟར་གྱི་ཆེ་ཆུང་གསུམ། རྫོང་ཁགས་གཉིས་བཅས་བསྟོམས་མོད་གྲངས་
བཅུ་བྱག་ཐོག་བསྟེན་པ་བཞུགས་ཡོད།

༩༽དཀར་ཆག་སྟོན་སྤྱངས་ཀྱི་སྟོང་། སྤྱིར་དཀར་ཆག་སྟོན་སྤྱངས་ལ་གདན་ས་ཆེན་མོ་
རྣམས་སུ་ཆོད་པའི་གཞུང་ཆོན་ཁག་ལ་ཐ་སྟངས་ཤིང་སྟོན་སྤྱངས་བསྟེན་པ་དཔེར་ན། དབུ་མ་ལྟ་བུ་
ལ་མཆོན་ན། རྒྱལ་སྤྱི་ཆུང་བ་དང་། རྒྱལ་སྤྱི་ཆེ་བ་ལྟ་བུ་དང་། རྣམ་འབྲེལ་སྐབས་སུ། ཁགས་
གཞན་བཞི་པ་དང་། སྤྱོད་ཁུངས་གཞུགས་ལྟ་བུ་གདན་ས་རང་དབུ་མ་སྤྱངས་ཁགས་ཆེ་བ་གཙོ་བོར་
བཟུང་སྟེ་བསྟེན་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱ་གཞུང་སྤྱངས་བཅད་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་ཡོངས་གཞུགས་
བཞུང་བྱའི་ཕྱི་ཆོན་གཞིར་བཟུང་ནས་བསྟེན་པ་དང་། ཡང་ས་བཅད་གཙོ་བོར་བཟུང་སྟེ་
བསྟེན་པ་སོགས་ཡོད་པ་ལས་འདིར་བྱི་མ་སྤྱངས་བཅད་གཙོར་བཟུང་བྱས་ཡོད། དེ་བཞིན་
དཀར་ཆག་ཏུ་ས་བཅད་བཟུང་པའི་སྐབས་སུ། མ་བཙོས་ཐབས་མེད་འགའ་ཞིག་ལས། གཞུང་གི་
དཔྱུས་སུ་གཉིས་ལས་དང་། གཉིས་སོ་དང་། གཉིས་ནི་ལྟ་བུ་གང་འཁོད་དཀར་ཆག་ཏུ་འང་རང་
སོར་འཛོག་པ་ལས་ཆེག་བདེ་མིན་དང་། གཅིག་འཇུར་དགོས་ཤིག་གིས་འཇུར་བ་གཏོང་བ་
སོགས་གང་ཡང་བྱས་མེད། གཞུང་དུ་དགག་གཞན་སྟོང་གསུམ་དང་། སྤྱི་དོན་དང་གཞུང་དོན་ལྟ་
བུ་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་དོན་ཡོད་རིགས་དཀར་ཆག་ཏུ་བཟུང་ཡོད།

༡༠༽བྱ་བ་འདི་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་སྤྱངས་ཀྱི་སྟོང་། ལས་ཤིང་ལ་སྟེ་ཆོན་ཐུར་བཅད་དེ། དང་
མོ་ལུང་འཆོལ་མཁན། གཉིས་པ་མ་དཔེ་དང་བསྟར་མཁན། གསུམ་པ་སྟོན་ཐུང་དུ་འཇུག་མཁན།
བཞི་པ་དཀར་ཆག་སྟོན་མཁན། ལྟ་བུ་དཔེ་བཞུགས་སྟོན་མཁན་དང་ཐུར་དཔེ་བའི་ནང་ནས།
ལུང་འཆོལ་བ་དང་དཔེ་བསྟར་བ་པལ་ཆེ་བ་བྱི་ལོ་(༡༠༡༩)ལོའི་འདུལ་བ་གསར་ཉིད་དང་དབུ་མ་
གསར་ཉིད་པར་བྱིན་བཅས་འཛིན་གྱི་ལྟ་བུ་ནང་ནས་ལོ་སྟེ་མའི་རྒྱལ་སྤྱི་དཔྱུགས་རིམ་མཐོ་
ཤོས་ཁག་ནས་འདེམས་བསྟོས་བྱས། དཀར་ཆག་སྟོན་མཁན་བྱི་ལོ་(༡༠༡༩)ལོའི་ལྟ་རམས་འཛིན་
གྱི་བ་རྣམས་ཡིན། གོང་གསལ་ལས་ཤིང་རྣམས་ཀྱིས་པར་མ་མི་འབྲེལ་བ་རྣམས་དང་པན་ཚུན་ཞིབ་

བསྐྱར་ལེགས་པར་ཟེན་པའི་རྗེས་སུ་དཔེ་ཁྲིད་དགེ་ཆེན་ཞུ་བས་ཐ་མའི་བསྐྱར་ཞིབ་དང་། དེ་ལས་
ནོར་ལྷག་ཆད་གསུམ་གང་བྱུང་སྟོག་སྟེན་དུ་འབྱུག་བསྒྲིགས་ལེགས་པར་ཟེན་རྗེས་བསྐྱར་དུ་མ་
དཔེ་ཁག་དང་བསྐྱར་ནས་བསྐྱར་སྟོག་ཐངས་གཅིག་བྱས་ནས་ཐ་མའི་གཏན་འབེབས་བྱས་ཡོད།

༡༡ ཇལས་གཞི་འདིའི་བརྒྱད་རིམ་གྱི་སྒྲོར། བྱི་ལོ་(༡༠༡༢)ལོ་མགོར་སྐབས་དེའི་༥་སྐབས་རྗེ་
མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དབུ་ཚེས་ནམ་གཉིས་དང་། སྐབས་བཅུ་དགུ་པའི་བྱག་མཛོད་དང་། དཔེ་
ཁྲིད་དགེ་ཆེན་ཞུ་བ་དང་། དཔེ་བསྐྱར་མའི་ལས་བྱེད་ཆ་ཆད་ལྷན་ཆོགས་གྲིས་ལས་གཞི་འདིའི་
ཐོག་བཀའ་བསྐྱར་སྐྱག་པོར་གནང་སྟེ་(༡༠༡༣)ལོར་བྲ་ཆད་ཆོགས་ཁང་ནང་དུ་བསྐྱར་དུ་༥་སྐབས་
རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དབུར་བཞུགས་ཐོག་དཔེ་ཁྲིད་དགེ་ཆེན་ཞུ་བ་ལྷན་ཆོགས་གྲིས་པོད་གངས་
གཏན་འབེབས་དང་གོ་རིམ། པར་སྐྱབ་བྱེད་སྟོགས་དང་། དག་གཅིག་འགྱུར་དགོས་མིན་སྒྲོར་དང་།
ཐ་ན་རིན་ཆེན་སྤངས་ཤད་འགོད་སྤངས་ཡན་ཆད་བཀའ་བསྐྱར་སྐྱག་པོར་གནང་སྟེ་ཐ་མའི་ལས་རིམ་
སྒྲོར་ཐག་བཅད་བྱས་པ་བཅས་སོ། །

བོད་རྒྱལ་ལོ་༡༩༩༣དང་བྱི་ལོ་༡༩༩༤.༡.༡༩ཉིན་

མེར་བྱེས་དགེ་བཤེས་ཡ་མ་བསོད་ནམས་གྲིས།

༡༣། །བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་
 བཅས་པའི་རྣམ་བཤད་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནད་
 གསལ་བར་བྱེད་པ་ལེགས་བཤད་སྐལ་བཟང་སྟུ་དབང་
 གི་རོལ་མཆོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་བསམ་གཟུགས་
 སྤྱི་དོན་བཞུགས་སོ། །

༡༣། །འདིའི་སྐབས་སུ་འཇུག་སྐབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྤྱིར་བསྟན་པ།

བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་བྲག་རྩ་བཤད་པ།

ཆད་མེད་བཞི་ཀྱི་བྲག་རྩ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་
 མཆོས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་ཅི་རིགས་པ་ཅེ་སྟོར་
 གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྟོན་མ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་
 པའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་འཁྱོང་དེ། འཇུག་སྐབ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་
 བ། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ལ་འཇུག་པའི་སྐབ་པ། སྤྱིན་སོགས་པར་བྱིན་ཏུག་
 ལ་འཇུག་པའི་སྐབ་པ། ལམ་ལ་འཇུག་པའི་སྐབ་པ། བུམས་སོགས་ཆད་མེད་བཞི་
 ལ་འཇུག་པའི་སྐབ་པ། དམིགས་པ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྐབ་པ།

འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྐབ་པ། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པའི་
སྐབ་པ། མངོན་ཤེས་དུག་ལ་འཇུག་པའི་སྐབ་པ། རྣམ་མཁེན་ལ་འཇུག་པའི་སྐབ་
པ་རྣམས་སུ་ཡོད། གསུམ་པ་ས་མཆོམས་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་རྟོན་ནས་ས་
བཙུ་པའི་བར་དུ་ཡོད།

གཉིས་པ་ལ་གང་གིས་ཐོབ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་བཤད་པ།

གང་ཐོབ་པའི་ངོ་ཐོ་བཤད་པ། དེ་ལྟར་ཐོབ་པའི་རྟགས་བཤད་པ། ཐོབ་པ་
པོའི་གང་ཟག་བཤད་པ། མཐའ་ཅུང་ཟད་དབྱད་པ་དང་ལྡ་ལས། དང་པོ་ལ།

ཐོབ་བྱེད་གྱི་རྣམ་གཞག་སྦྱར་བསྟན་པ།

བསམ་གཏན་དང་པོ་ཐོབ་བྱེད་བྱེ་ཐབས་ཏུ་བཤད་པ་དང་། ལྷག་མ་དེ་དང་
མཚུངས་པར་བསྟན་པ། ལམ་དགུ་པ་གང་དུ་གཏོགས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་
ལ་ཉེར་བསྟོགས་གྱི་^༡སས་བསྟུས་ཤིང་། རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་གོང་མའི་
དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་བྱེད་གྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ཁམས་གོང་གི་སས་
བསྟུས་གྱི་དགེ་བའི་རིག་པ། གོང་མའི་ཉེར་བསྟོགས་གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་
བརྒྱད་དུ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ནས་སྤྱད་ཅིང་ཉེར་
བསྟོགས་གྱི་བར་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉེར་བསྟོགས་གྱི་ཆོར་བ་ཡིན་ན། ཆོར་བ་
བཏང་སྟོམས་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཅིང་། ཉེར་བསྟོགས་པལ་ཆེ་བ་དག་པ་བ་དང་།
བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་དག་པ་བ་དང་། ཟག་མེད་གཉིས་ཡོད་དེ།

བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་
དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་ངོས་སྒྲུལ་གྱི་སྤང་བྱའི་ས་ཐོན་སྤོང་
བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཉི་འོག་པའི་བྱེ་བྲག་སྤྲ་བ་རྣམས་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་
ལ་དག་པ་བ། ཟག་མེད། ཉོན་མོངས་ཅན་དང་གསུམ་ཡོད་པར་འདོད་དེ། མཛོད་ཙ་
བ་ལས།^༡ དེ་དག་ལས་ནི་ཉེར་བསྟོགས་བརྒྱད། །དག་པ་བདེ་མིན་སྤྲུག་བསྐལ་
མིན། །དང་པོའི་^༢ འཕགས་པ་འང་ཁ་ཅིག་གསུམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉི་
འོག་པའི་ལུགས་དེ་མི་འཐད་དེ། ཉེར་བསྟོགས་རྣམས་རང་གི་འོག་ས་ལ་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བྱེད་ཡིན་ལ། ཉེར་བསྟོགས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་དེ་ལྟར་མི་རུས་
པའི་ཕྱིར། ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་སས་བསྐྱས་ཤིང་རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་བསམ་
གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་བསམ་
གཏན་གྱི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་དགོ་བའི་རིག་པ་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་
མཆན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་བཞི་ཡོད། ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་སས་བསྐྱས་ཤིང་། རང་གི་
ཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་གཞུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་
སུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་མེད་ཀྱི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་དགོ་བའི་རིག་པ། གཞུགས་མེད་ཀྱི་
ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན་བཞི་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ། མོ་སའི་རང་བཞིན། ཡིད་བྱེད་བྱུག་
འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་བཞིར་བསྐྱས་ཚུལ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། ཉེར་བསྟོགས་

༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༩། མཛོད་པ་ཀྱ། སྤོབ་དཔོན་དཀྱིག་གཉེན། མཛོད་ཙ་བ། ༥༨་༥།

༢ ག། ༡༡༦་བ་༦་དང་པོའི་འཕགས་པ་འང་། ག། ༣༡༥་ན་ན་དང་པོར། བ་༡༡༨་བ་ན་དང་པོའི།

ཀྱི་སྤྱི་བསྐྱེད་ཤིང་རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་
སྒྲིམས་འབྲུག་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྤྱི་བསྐྱེད་
ཀྱི་དགོས་པའི་རིག་པ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོན་གསུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོན་གསུམ་གྱི་ལོ་ལ་
བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་རྣམས་སྤྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་
བསྟོན་གསུམ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཉན་ས་ལས།^༡ དེ་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་བ་
ནི། ཅེ་གཅིག་ཏུ་བྱ་བ་ཉིད་ལ་རི་སྤྱོད་ཏུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མ་ཐོབ་ཅིང་སེམས་ཅེ་
གཅིག་པ་ཉིད་ལ་མ་རེག་གི་བར་དུ་ལས་དང་པོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་རྣམས་
པར་སྤྱི་བའི་ལས་དང་པོ་བ་ནི། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐོབ་པ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལ་
སེམས་སྤྱི་བར་འདོད་པའི་མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་
བརྒྱུ་ཤིང་ལེན་པ་ལ་གོ་མས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཉོན་
མོངས་རྣམས་སྤྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོན་གསུམ་ཐོབ་པ་ལ་བསམ་གཏན་
དང་པོའི་ཉེར་བསྟོན་གསུམ་གྱི་ལོ་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་བ་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་
ཏེ། ཉོན་མོངས་རྣམས་སྤྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོན་གསུམ་དང་། ལྷག་
མཐོང་གིས་བསྐྱེད་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོན་གསུམ་གཉིས་དོན་
གཅིག །བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོན་གསུམ་གྱི་ལོ་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་བ་
དང་། ཞེ་གནས་^༢ འབའ་ཞིག་གིས་བསྐྱེད་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་
བསྟོན་གསུམ་དོན་གཅིག་པ་གང་ཞིག །ལྷག་མཐོང་གིས་བསྐྱེད་པའི་བསམ་

༡ བསྐྱེད་འགྲུལ་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༣། སེམས་ཅོམ་རྩེ། འཕགས་པ་ཐོག་མཐའ་མེད། ཉན་ས། ༢༥༤།

༢ ག་༡༡༥། རྩ་༥། ཞེ་གནས་འབའ་ཞིག །བ་༡༡༤། རྩ་༥། ཞེ་གནས་འབའ་ཞིག །༣༡༥། བ་༥། ཞེ་གནས་ཀྱིས་བསྐྱེད་

གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཐོབ་པ་ལ། ཞི་གནས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཐོབ་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་ལ་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས།^༡ ཞི་གནས་རབ་ཏུ་ལྷན་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས། ཉོན་མོངས་རྣམས་པར་འཛོམས་པར་ཤེས་བྱ་སྟེ། རྟོག་མར་ཞི་གནས་བཅའ་བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དཀོན་མཆོག་བརྟེན་པར།^༢ ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ནི་གནས་ནས་ཉིང་རེ་འཛིན་ཐོབ་ཏེ། ཉིང་རེ་འཛིན་ཐོབ་ནས་ཀྱང་ཤེས་རབ་སྒྲོམ་པར་བྱེད། རེས་དང་། སྒྲོམ་རིམ་ལས།^༣ དེ་ལྟ་བུས་ན་སྤྱི་བ་པ་མཐའ་དག་སྤངས་ནས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བར་འདོད་པས་ཞི་གནས་ལ་གནས་ནས་ཤེས་རབ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་ལ་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ན། ཞི་གནས་སྤྱི་བ་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་དབྱས་མཐའ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། ཀུན་བཏུས་དང་མདོ་སྟེའི་རྒྱུ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཉེས་པ་ལྗེའི་གཉེན་པོར་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་བསྟེན་པའི་སྒྲོ་ནས་ཞི་གནས་སྤྱི་བ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དབྱས་མཐའ་ལས།^༤ ཉེས་པ་ལྗེ་སྤོང་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད། བརྟེན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉེས་པ་ལྗེ་ཡང་

༡ ག་༡༡༥་བ་༡ཕྱིར། ཉེར་བསྟོགས། བ་༡༡༤ཕྱིར། ཉེར་བསྟོགས། ག་༣༡༥་བ་༤ཕྱིར། ལྷག་མཐོང་།

༢ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ན། ༤༡ དབྱ་མ་ལ། རྒྱལ་སྤྱི་ཞི་བ་སྒྲ། སྤྱོད་འཇུག་༡༠༠་པ།

༣ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ན། ༩༩ དཀོན་མཆོག་མཆོག་སྟོན་པ་བཅོས་ལྷན་འདས། དཀོན་མཆོག་བརྟེན་པ། ༣༤༤ ་༡༡

༤ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ན། ༤༩ དབྱ་མ་གྱི། སྤོང་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལ། སྒྲོམ་རིམ་བར་ལ། ༡༩༤་༡༤།

༥ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ན། ༥༠། སེམས་ཅམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། དབྱས་མཐའ། ༤༠༤་༣༠།

ཡོད་དེ། ཉིང་དེ་འཛིན་སྒྲོམ་པའི་སྦྱར་བའི་ཆེ་འགལ་རྒྱུན་ལེ་ལོ། ཉིང་དེ་འཛིན་སྒྲོམ་པ་ལ་འབྲུག་པའི་ཆེ་ཉིང་དེ་འཛིན་སྒྲོམ་པའི་གདམས་ངག་བརྗེད་པ། དངོས་གཞིའི་ཆེ་བྱང་རྒྱུད། བྱང་རྒྱུད་བྱུང་བའི་ཆེ་གཉེན་པོ་འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་། བྱང་རྒྱུད་དང་བྲལ་ནས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཆེ་གཉེན་པོ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཉ། དེ་ཉིད་ལས།¹ ལེ་ལོ་དང་ནི་གདམས་ངག་རྣམས། །བརྗེད་དང་བྱིང་དང་རྒྱུད་པ་དང་། །འདུ་མི་བྱེད་དང་འདུ་བྱེད་དེ། །འདི་དག་ཉེས་པ་ལྔར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

སྦྱར་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་ཡོད་དེ། ཉེས་པ་དང་པོ་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་བཞི། ཉེས་པ་བྱི་མ་བཞིའི་གཉེན་པོ་བཞི་སྟེ་བརྒྱུད་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ལིན་སྦྱངས་ཐོབ་པ་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་སྒྲོམ་པ་ལ་མི་སྦྱོར་བའི་ལེ་ལོ་ལྷོག་པས་དེའི་གཉེན་པོར་ལིན་²སྦྱངས་སྦྱེ་དགོས་ལ། དེ་སྦྱེ་བ་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་སྒྲོམ་པའི་བཙུན་འབྲུག་ཚུལ་དགོས་ལ། དེ་སྦྱེ་བ་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་སྦྱེ་དགོས་ལ། དེ་སྦྱེ་བ་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་ནས་ཡིད་འཕྲོགས་པའི་དད་པ་དགོས་པའི་བྱིར་ཉ། དེ་ཉིད་ལས།³ གནས་དང་དེ་ལ་གནས་པ་དང་། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་ཤོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དོན་ནི། གནས་ནི་འདུན་པ་སྟེ་ཚུལ་བའི་གནས་སོ། །དེ་ལ་གནས་པ་ནི་ཚུལ་བའམ་བཙུན་འབྲུག་སོ། །རྒྱ་ནི་འདུན་པའི་རྒྱ་སྟེ་དད་པ་དང་། འབྲས་བུ་ནི་ཚུལ་བའི་འབྲས་བུ་སྟེ་ལིན་སྦྱངས་སོ། །སྤར་བཤད་

1 བཙུན་འབྲུག་དཔེ་བསྟར་མ། 201 སེམས་ཙམ་ལི། ཇི་བཙུན་བྲམས་མགོན། དབུས་མཐའ། 2014.10

2 བ་22.2.1.བ་2.1.དེའི་གཉེན་པོར་ལིན། བ་22.2.1.བ་2.1.དེའི་གཉེན་པོར་ལིན། 2.2.2.བ་2.2.2.གསུངས་ལིན།

3 བཙུན་འབྲུག་དཔེ་བསྟར་མ། 201 སེམས་ཙམ་ལི། ཇི་བཙུན་བྲམས་མགོན། དབུས་མཐའ། 2014.11

པའི་ཉེས་པ་བྱི་མ་བཞིའི་གཉེན་པོ་ཡང་ཡོད་དེ། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་
 རྣམས་མི་བརྟེན་པའི་བླ་པ། བྱིང་ཚོད་འབྱུང་མི་འབྱུང་རྟོག་པའི་ཤེས་བཞིན། བྱིང་
 ཚོད་གྱི་གཉེན་པོ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་སེམས་པ། བྱིང་ཚོད་དང་བྲལ་བའི་ཆེ་
 སེམས་རྣལ་དུ་འཛོག་པའི་བཏང་སྟོམས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།^੧
 དམིགས་པ་བརྟེན་པར་མ་གྱུར་དང་། བྱིང་དང་ཚོད་པ་རྟོག་པ་དང་། །དེ་སྟོང་
 མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་། །ཞི་ཆེ་རྣལ་དུ་འཛོག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་སྐྱབ་
 དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། ཀུན་བདུས་ལས།^੨ ཞི་གནས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བར་ཉིད་
 དུ་འཛོག་པ་དང་། རྒྱན་དུ་འཛོག་པ་དང་། བསྐྱར་ཏེ་འཛོག་པ་དང་། ཉེ་བར་འཛོག་པ་
 དང་། དུལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། ཅེ་
 གཅིག་ཏུ་འཛོག་པ་དང་། མཉམ་པར་འཛོག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

དེ་ཡང་དང་པོ་ནང་ཉིད་དུ་འཛོག་པ་ནི། དང་པོར་ལྟ་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་དམིགས་
 པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་སེམས་གཏད་ནས་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཅིག་ལ་
 འཛོག་ལ། དེ་སྟོན་པ་ལ། མདོ་སྟེའི་རྒྱན་ལས།^੩ དམིགས་པ་ལ་ནི་སེམས་གཏད་
 རས། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་རྒྱན་དུ་འཛོག་པ་ནི། དམིགས་པ་དེ་ཉིད་འཕྲོ་མཐུད་དེ་སྒྲིམ་པར་
 བྱེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཅིག་ལ་འཛོག་ལ། དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས།^੪ དེ་རྒྱན་

੧ བསྐྱར་འབྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ੨༠། སེམས་ཅོམ་པེ། རྩི་བཏུན་བྱམས་མགོན། དབུས་མཐའ། ༤༠༩་ན།
 ੨ བསྐྱར་འབྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ੨༠། སེམས་ཅོམ་པེ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བདུས། ੩༤༩་ན།
 ੩ བསྐྱར་འབྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ੨༠། སེམས་ཅོམ་པེ། རྩི་བཏུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྟེའི་རྒྱན། ༡༤༥་ཉ།
 ੪ བསྐྱར་འབྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ੨༠། སེམས་ཅོམ་པེ། རྩི་བཏུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྟེའི་རྒྱན། ༡༤༥་ཉ།

ནམ་པར་གཡེང་མི་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་བསྐྱེད་ཏེ་འཛིག་པ་ནི། སེམས་སྤར་གྱི་དམིགས་པ་ལས་གཡེང་
བའི་ཆེ་སྤར་ཡང་སེམས་སྤར་གྱི་དམིགས་པ་ལ་གཏད་དེ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་ཉིང་
དེ་འཛིན་ཅིག་ལ་འཛིག་ལ། དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས།^༡ ནམ་གཡེང་སྤར་དུ་
རྟོགས་བྱས་ལ། །དེ་ལ་སྤར་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས།

བཞི་པ་ཉི་བར་འཛིག་པ་ནི། དམིགས་པ་གོང་འཕེལ་དུ་བཏང་སྟེ་སྒྲོམ་པར་
བྱེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཅིག་ལ་འཛིག་ལ། དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས།^༢ སྒྲོ་ལྗན་
གོང་ནས་གོང་དུ་ཡང་། །སེམས་ནི་ནང་དུ་བསྐྱ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས།

ལྔ་པ་དུལ་བར་བྱེད་པ་ནི། ཉིང་དེ་འཛིན་སྒྲོམ་པའི་ཆེ། བྱིང་བ་^༣ བྱང་བ་ན་ཉིང་དེ་
འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་པའི་སྒྲོ་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་སྒྲོམ་པ་ལ་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་དེ། སེམས་
དམིགས་པ་ལ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཅིག་ལ་འཛིག་ལ། དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་
ཉིད་ལས།^༤ དེ་ནས་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་བྱིར། །ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སེམས་དུལ་ལོ། །ཞེས་
གསུངས།

དྲུག་པ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ནི། ཉིང་དེ་འཛིན་སྒྲོམ་པའི་ཆེ། མྱོད་པ་བྱང་བ་
ན་ནམ་གཡེང་གི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པའི་སྒྲོ་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་སྒྲོམ་པ་ལ་མི་
དགའ་བ་ཞི་བར་བྱས་ཏེ། སེམས་དམིགས་པ་ལ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་

༡ བསྐྱེད་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༠། སེམས་ཙམ་པེ། རྩི་བཅུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༡༩༥༡༣།

༢ བསྐྱེད་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༠། སེམས་ཙམ་པེ། རྩི་བཅུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༡༩༥༡༩།

༣ ག་༡༡༩་བ་ཤུང་བ་བྱང་། ག་༣༡༩་བ། ༡ཤུང་རྟོན་བྱང་། བ་༡༡༩་བ་ཤུང་བ་བྱང་།

༤ བསྐྱེད་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༠། སེམས་ཙམ་པེ། རྩི་བཅུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༡༩༥༡༡།

ཅིག་ལ་འཛོག་ལ། དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས།^༡ རྣམ་གཡེང་ཉེས་པ་མཐོང་བའི་
ཕྱིར། །དེ་ལ་མི་དགའ་ཞི་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས།

བདུན་པ་རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ་ནི། ཉིང་དེ་འཛིན་སྟོམ་པའི་ཆེ་ཆགས་
སེམས་དང་ཡིད་མི་བདེ་བྱུང་ན་དེ་མ་ཐག་ཞི་བར་བྱས་ཏེ་སྟོམ་པར་བྱེད་པའི་ཉིང་
དེ་འཛིན་ཅིག་ལ་འཛོག་ལ། དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས།^༢ བརྒྱུ་སེམས་ཡིད་མི་
བདེ་ལ་སོགས། །ལངས་པ་དེ་བཞིན་ཞི་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས།

བརྒྱུད་པ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པ་ནི། འབད་ཚུལ་དང་བཅས་པའི་སྟོན་ནས་
སེམས་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་རྩེ་ལྟར་འདོད་འདོད་ཏུ་འཛོག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
ཅིག་ལ་འཛོག་ལ། དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས།^༣ དེ་ནས་སྟོམ་བཙུན་ཅན་གྱིས་
ནི། །སེམས་ལ་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་བཅས། །རང་གི་རང་གིས་འབྱུང་བ་
ཐོབ། །ཅེས་གསུངས།

དགུ་པ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་ནི། འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་སེམས་རང་གི་དམིགས་
པ་ལ་རྩེ་ལྟར་འདོད་འདོད་ཏུ་མཉམ་པར་འཛོག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཅིག་ལ་བྱེད་ལ། དེ་
སྟོན་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས།^༤ དེ་གོམས་པ་ལས་འདུ་མི་བྱེད། །ཅེས་གསུངས།

དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་གནས་དགུ་པ་དེ་ལ་འདོད་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཉིང་དེ་
འཛིན་ཞེས་བྱ་ལ། འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་སེམས་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་རྩེ་ལྟར་
འདོད་འདོད་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་རང་ནས་གིན་སྐྱངས་གྱིས་ཐེན་པའི་

༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༠། སེམས་ཅམ་པེ། རྩེ་བཙུན་གྲུམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༡༩༥༡/༦༡

༢ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༠། སེམས་ཅམ་པེ། རྩེ་བཙུན་གྲུམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༡༩༥༡/༦༡

༣ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༠། སེམས་ཅམ་པེ། རྩེ་བཙུན་གྲུམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༡༩༥༡/༦༡

༤ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༠། སེམས་ཅམ་པེ། རྩེ་བཙུན་གྲུམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༡༩༥༡/༦༡

བདེ་བ་ཐོབ་པ་ན་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཐོབ་
པ། སྒྲོམ་བྱུང་གི་སྒྲོ་ཐོབ་པ། གོང་སའི་ཤེས་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་སྟོན་པ་ལ།
དེ་ཉིད་ལས།^༡ དེ་ནས་དེ་ཡི་ལུས་དང་སེམས། །ཤིན་ཏུ་སྦྱང་བ་ཆེ^༢་ཐོབ་
ནས། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་ཞི་གནས་དེའི་
དང་ནས་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་སོ་^༣་སོར་དཔྱོད་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་དབྱེད་
སྟོབས་ཀྱིས་བྱངས་པའི་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བས་མ་ཐེན་པའི་རང་ཡུལ་ལ་སོ་སོར་
རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཐོབ་པ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མཆོན་ཉིད་སོ་
སོར་རིག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཐོབ་པར་འཛོག་པ་སོགས་འོག་ཏུ་འཆད། དེ་སྟོན་པ་ལ།
དེ་ཉིད་ལས།^༤ དེ་ཡིས་དེ་ནི་འཕེལ་བྱས་ནས། །འཕེལ་བ་རིང་དུ་འགྲོ་བ་
ཡིས། །ཞེས་གསུངས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཕྲུག་དེ་སྟོན་
པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས།^༥ དངོས་གཞིའི་གནས་པ་དེས་ཐོབ་པོ། །ཞེས་གསུངས།

འོ་ན་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་ལ་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ན། ཀུན་
བརྟུས་ལས།^༦ ལ་ལ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི་ཞི་གནས་ནི་མ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ལྷག་
མཐོང་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་
ཞེ་ན། དེའི་དོན་བདེན་བཞེན་མཐོང་སྟུང་དུ་རྟོགས་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་

༡ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་ན། ༢༠། སེམས་ཅན་པེ། རྩི་བཅུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༡༩༥༡།

༢ ཀ། ༡༡༩་ན་མ་ཆེས་ཐོབ། བ་ཤོ་ན་མ་ཆེས་ཐོབ། ར་བ་ལས། ཆེ་ཐོབ།

༣ ཀ། ༡༡༩་ན་མ་སོ་སོར་དཔྱོད་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་དབྱེད་སྟོབས། ཀ། ༣༡༩་ན་ལ་དབྱེད་སྟོབས། བ་༡༢༠་ན་མ་སོ་སོར་དཔྱོད་
པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་དབྱེད་སྟོབས།

༤ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་ན། ༢༠། སེམས་ཅན་པེ། རྩི་བཅུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༡༩༥༡།

༥ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་ན། ༢༠། སེམས་ཅན་པེ། རྩི་བཅུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༡༩༥༡།

༦ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་ན། ༢༠། སེམས་ཅན་པེ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བརྟུས། ༡༩༥༡།

བསྐྱོགས་ཀྱི་སམ་བསྐྱས་པའི་ལྷག་མཐོང་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་བཞི་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པའི་བསམ་གཞུག་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འབྲུག་གིས་བསྐྱས་པའི་
ཞི་གནས་སྐྱབ་དགོས་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། སའི་དངོས་གཞིར།
གང་སྐྱབ་བསྐྱལ་ནས་ལམ་གྱི་བར་ཡང་དག་པ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་ལ་བསམ་
གཞུག་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་ཐོབ་སྟེ། དེ་འདུག་མ་ཐག་དུ་སེམས་འཛོལ་སྟེ་
ཆོས་རབ་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་ལ་
བརྟེན་ནས་ལྷག་པའི་སེམས་ལ་སྦྱང་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

དེས་ན་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགྲུ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་རང་གི་
དམིགས་པ་ལ་རི་ལྷ་འདོད་འདོད་དུ་མཉམ་པར་འཛོག་ཅུས་པའི་ཤིན་སྦྱངས་
ཀྱིས་ཟེན་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི། ཞི་གནས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། རི་སྟོང་པ་ལ་
དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དང་། རི་ལྷ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་གཉིས་སུ་ཡོད།
ཞི་གནས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། སེམས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་འཕྲོ་བ་ཞི་
ནས་ནང་དུ་དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་གནས་པས་ན། ཞི་གནས་ཞེས་བརྗོད་པ་
ཡིན་པའི་བྱིར།

ཞི་གནས་ཀྱི་རང་ནས་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་དབྱུང་སྟོབས་ཀྱིས་བྱངས་
པའི་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བས་ཟེན་པའི་སྟོན་ནས་རང་ཡུལ་ལ་སོ་སོར་དཔྱོད་པར་
བྱེད་པའི་ཤེས་རབ། ལྷག་མཐོང་གི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་སྤར་བཞིན་གཉིས་
ཡོད། ལྷག་མཐོང་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། ལྷག་པ་སྟེ་བྱང་བར་གྱི་དོན་

མཐོང་བས་ན་ལྷག་མཐོང་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཉམ་མོངས་རྣམ་སྤྱོད་གི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་དབྱེ་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མཆོད་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་བྱེད་ནས། སྤྱོད་བ་མཐའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བར་དུག་ཡོད་དེ། ཀྱན་བརྟུས་ལས།^༡ ཡིད་ལ་བྱེད་བ་བརྟུན་གྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཡིད་ལ་བྱེད་བ་བརྟུན་གང་ཞེ་ན། མཆོད་ཉིད་རབ་རྟུ་རིག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་དང་། མོས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། རབ་རྟུ་དབེན་བ་དང་། དགའ་བ་སྤྱད་བ་དང་། དཔྱོད་བ་དང་། སྤྱོད་བའི་མཐའ་དང་། སྤྱོད་བའི་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་བ་ནི། སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་རྩི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་འཛོག་པའི་ཞི་གནས་རྒྱུ་བ་ལ་ཞུགས་པ་ཞིག་ལ་འཛོག་ལ། ཞི་གནས་དེའི་རང་ནས་འདོད་བ་ནི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཆེས་མང་ཞིང་མ་ཞི་བ་དང་། ཆེ་སྤང་བ་སོགས་རགས་བ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་དེ་ལས་བརྒྱུད་མྱོ་ཞི་བའི་མཆོད་ཉིད་དུ་སོ་སོར་ཐོས་བསམ་གྱིས་དཔྱོད་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་དབྱེད་སྟོབས་གྱིས་བྱངས་པའི་ཤིན་སྤངས་ཀྱི་བདེ་བ་མ་སྐྱེས་པའི་ལྷག་མཐོང་རྗེས་མཐུན་པ་ཞིག་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མཆོད་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་བྱེད་དུ་འཛོག། །དེ་ལྟ་བུའི་མཆོད་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་བྱེད་དེ་ཡུན་རིང་དུ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་^༢ རྣམ་སྤྱོད་བཞིན་

༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ན། ༥༦། སེམས་ཅམ་རི། འཕགས་བ་ཐོགས་མེད། ཀྱན་བརྟུས། ༥༣༤།

༢ ག་༡༥༠་ན་༡་བརྟེན། བ་༡༥༠་ན་༣་རྟེན། ཀ་༣༡༩་ན་༩་བརྟེན།

འདོད་པ་ལ་རགས་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཞི་བའི་རྣམ་པར་སོ་སོར་རྟོག་
 པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་དཔྱད་སྟོབས་ཀྱིས་བྲངས་པའི་
 ཤིན་ཏུ་དངས་ཀྱི་བདེ་བས་ཟིན་པ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མོས་པ་
 ཡིད་བྱེད་ཐོབ་པར་འཇོག། དེའི་ཆེ་གང་ཟག་དེས་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ། ཞི་ལྷག་བྱང་
 འབྲེལ་ཐོབ་པ། འདོད་པ་ལ་རགས་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཞི་བའི་རྣམ་
 པར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་པར་བྱེད་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་གི་སྒྲོ་ཐོབ་པ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱའི་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་
 དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཐོབ་པ་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་རབ་
 ཏུ་དབེན་པ་ཡིད་བྱེད་ཐོབ་པར་འཇོག།

དེ་ལ་བྱག་ཏུ་ཡོད་དེ། རང་གི་ངོས་སྒྲུལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་འཛིག་རྟེན་
 པའི་སྒྲོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོ་སྒྲོར་གསུམ་གྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་འཛིག་
 རྟེན་པའི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཚུང་དུ་སྒྲོར་གསུམ། དེ་གསུམ་རིམ་པ་
 བཞིན་དུ་སྤངས་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཚུང་དུ་སྒྲོར་གསུམ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་པའི་འདོད་ཉོན་ཆེན་པོ་གསུམ་སྤངས་པ་ན་དེ་
 རས་འདོད་ཉོན་སྤོང་བ་དང་། དེས་དབེན་པ་ལ་དགའ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་གཉིས་
 ལ་པན་ཡོན་དུ་མཐོང་ནས་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བདེ་ཚུང་དུས་རེག་པ་ན།
 གཉིད་སྐྱགས་དང་མྱོད་པ་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་དུས་དུས་སུ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་
 འགྱུར་བའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་དགའ་བར་བྱེད་ཅིང་། ལྷན་ཏུ་སྒྲོ་བར་བྱེད་པའི་ཡིད་བྱེད་

ཀྱིས་སྐྱོ་བར་བྱེད་པ་ནི་དགའ་སྤྱད་དེ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་
ཉོན་འབྲིང་གི་ཆེན་པོའི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཐོབ་པ་ན། བསམ་གཏན་དང་
པོའི་ཉེར་བསྟོགས་དགའ་བ་སྤྱད་པའི་ཡིད་བྱེད་ཐོབ་པར་འཇོག །

དེ་ལ་ཡང་དུག་ཏུ་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་པའི་འདོད་ཉོན་འབྲིང་སྐྱོར་གསུམ་
ཀྱི་དངོས་གཉེན་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བྱེད་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་
མེད་ལམ་འབྲིང་སྐྱོར་གསུམ་དང་། དེ་གསུམ་སྤངས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་
ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་པའི་འདོད་ཉོན་
འབྲིང་སྤངས་པ་ན་དགོ་བ་ལ་སྐྱོར་བའི་གོགས་བྱེད་པའི་འདོད་པའི་ཀྱན་དགྲིས་མི་
འབྱུང་བ་ན་འདི་སྟམ་དུ་ཅི་བདག་ལ་འདི་ཡོད་བཞིན་དུ་མི་སྐྱོར་བའམ་འོན་ཏེ་མེད་
བསམ་མ་སྐྱོར་སྟམ་ནས་སྤྱག་པའི་མཆོན་མ་ཡིད་ལ་བྱས་པས་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་
འབྱུང་བ་ན། བདག་གི་སེམས་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་མ་བྲལ་ལོ་སྟམ་དུ་སྤང་
བྱ་ལྟག་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཞི་རགས་སུ་སྒྲོམ་པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་
བསྟོགས་དཔྱོད་པ་ཡིད་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་དཔྱད་བསམ་འཇིག་རྟེན་པའི་འདོད་
ཉོན་རྒྱུང་དུ་སྐྱོར་གསུམ་མ་སྤང་བར་མཐོང་ནས་དེ་སྐྱོར་བའི་ཕྱིར། ཞི་ལྟག་སྒྲོམ་
བསམ་དེ་རྒྱུང་དུའི་ཆེན་པོའི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཐོབ་པ་ན་བསམ་གཏན་
དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་སྐྱོར་བ་མཐའི་ཡིད་བྱེད་ཐོབ་པར་འཇོག །

དེ་ལ་ལྷར་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་རྒྱུང་
དུ་སྐྱོར་གསུམ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བྱེད་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་
ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆེན་པོ་སྐྱོར་གསུམ་དང་། དེ་རྒྱུང་དུའི་ཆེན་པོ་དང་། དེ་

ཆུང་དུའི་འབྲིང་གཉིས་སྤངས་པའི་འཛིག་ཉེན་པའི་སྒྲོམ་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆེན་
 པོའི་ཆུང་དུ་དང་ཆེན་པོའི་འབྲིང་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆུང་དུའི་ཆུང་དུ་
 སྤངས་པའི་འཛིག་ཉེན་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ན་བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་སྦྱར་བ་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་ཐོབ་པར་འཛོག་སྟེ། ཉན་ས་
 ལས། ཧེ་ལ་མཆན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི་སྤང་བར་བྱ་བ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་སྤང་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱེད། ཐོབ་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་
 ཡོངས་སུ་ཐོབ་པར་བྱེད་ཅིང་སྤང་བར་བྱ་བ་སྤང་བ་དང་། ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཐོབ་པར་
 བྱ་བའི་ཕྱིར་སེམས་གཏོད་པར་ཡང་བྱེད་དོ། །མོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པས་ནི་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཡང་དག་པར་ཚུམ་པ་སྦྱང་
 བར་བྱེད་དོ། །རབ་ཏུ་དབེན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་ཆེན་པོ་
 སྦྱང་བར་བྱེད་དོ། །དགའ་བ་སྤྱད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་
 འབྲིང་སྦྱང་བར་བྱེད་དོ། །དབྱོད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི་མངོན་པའི་ར་རྒྱལ་མེད་པ་
 ལ་སེམས་འཛོག་པར་བྱེད་དོ། །སྦྱར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི་ཉོན་
 མོངས་པའི་རྣམ་པ་ཆུང་དུ་སྦྱང་བར་བྱེད་དོ། །སྦྱར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་བུ་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི་རྣམ་པ་དེ་དག་སྒྲོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་བྱེད་
 དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་སྤང་བཤད་པའི་ཡིད་བྱེད་བྱུག་པོ་དེ་འཛིག་ཉེན་པའི་ལམ་བཞིར་
 འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་བྱེད་དང་པོ་གཉིས་འཛིག་ཉེན་པའི་སྦྱར་བའི་ལམ། རབ་ཏུ་

དབེན་པ་ཡིད་བྱེད་སྦྱར་བ་མཐའི་ཡིད་བྱེད་གཉིས་འཛིག་རྟེན་པའི་བར་ཆད་མེད་
ལམ་དང་། དཔྱད་པ་ཡིད་བྱེད་འཛིག་རྟེན་པའི་བྱུང་བར་གྱི་ལམ་དང་། དགའ་བ་
སྤྱད་པའི་ཡིད་བྱེད་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་བཞི་ཆར་གྱིས་བསྐྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། བསྐྱ་བ་ལས།^༡ མཆོད་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་དང་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་སྦྱར་
བའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པ་ཡིན་ནོ། །རབ་ཏུ་དབེན་པ་དང་། སྦྱར་བ་མཐར་ཐུག་པ་
གཉིས་ནི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དགའ་བ་སྤྱད་པ་ནི་
ལམ་རྣམ་པ་བཞི་ཆར་གྱིས་བསྐྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དཔྱད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་བྱུང་
བར་གྱི་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསམ་
གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིན་ན། ཡིད་བྱེད་དུག་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་
བྱེད་ཀྱི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་སྟོགས་མེད་པ་དེ་དེ་གང་རུང་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལྷག་མ་རྣམས་དེ་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ནི། བསམ་གཏན་
དང་པོ་ལ་ཡིད་བྱེད་བརྒྱད་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནས་སྤྱིད་
ཅེའི་བར་ལ་ཡིད་བྱེད་བརྒྱད་བརྒྱད་དུ་ཡོད་དེ། ཀུན་བཏུས་ལས།^༢ བསམ་གཏན་
དང་པོ་ལ་རྩི་ལྟ་བུར་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྦྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་དུ་
ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་
ལ་མཆོད་ན། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་རགས་པ་དང་། གཉིས་པ་ལ་ཞི་བའི་མཆོད་

༡ བསྐྱན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༧། སེམས་ཅམ་ཞི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བསྐྱ་བ། ༧༡༠ ར།

༢ བསྐྱན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༦། སེམས་ཅམ་རི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བཏུས་༥༣༥༦།

ཉིད་དུ་བཏུས་ནས་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པའི་^੧བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཞི་གནས་འབའ་
ཞིག་པ་དེ་ལ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་
པོ་པར་འཛོག་པ་སོགས། བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་འདོད་པ་གཉིས་བརྟེན་པ་མ་
གཏོགས་སྤར་བཞིན་བྱས་ལ་དེས་གོང་མ་གོང་མ་ལ་རིགས་འབྲེལ། བྱེད་པར་ནི་
གཟུགས་ཀྱི་ཉེན་ལ་སྒྲིམ་ན་བསམ་བྱུང་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉེན་ལ་སྒྲིམ་ན་
ཐོས་བསམ་གཉིས་ཀ་མེད་པ་ཚོས་མངོན་པའི་སྤྱི་སྒྲིབ་ཡིན་པར་ལེགས་བཤད་
གསལ་བྱེད་ལས་བཤད་དོ། །

བཞི་པ་ལམ་དགུ་པ་གང་དུ་གཏོགས་པར་བཤད་པ་ལ། བྱེ་བྲག་སྤྱོད་བ་རྣམས་
བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་ཀྱི་སྦྱར་བ་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་ལ་ཉེར་བསྟོགས་
དང་དངོས་གཞིའི་ཆ་གཉིས་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་དབང་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱད་
ཀྱི་དེ་གསུམ་ཀྱི་སྦྱར་བ་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་རྣམས་བསམ་གཏན་ཀྱི་ཉེར་
བསྟོགས་ཡིན་ལ། ཉན་ཐོས་དབང་རྫོན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་དེ་རྣམས་བསམ་གཏན་
ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་ཀྱི་ཉེར་
བསྟོགས་དང་དངོས་གཞི། ས་མི་མཚུངས་པས་ཉན་ཐོས་དབང་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་
རང་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་ཀྱི་སྦྱར་བ་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་དེ་བསམ་གཏན་
དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་ངོ་བོར་སྦྱེད་མི་བྱས་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་མི་
མཚུངས་ཏེ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ཉེར་བསྟོགས་དང་དངོས་གཞིའི་ཚོར་བ་
གཉིས་ས་མཚུངས་པས་ཉན་ཐོས་དབང་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་

੧ ག་ ੧੩੭ ན་ ੨ པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི། ག་ ੩੩੭ ན་ ੫ པའི་ཞི་གནས། བ་ ੧੩੭ བ་ ༩ པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི།

གཏན་བཞི་པའི་སྐྱོར་བ་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་དེ་དངོས་གཞིའི་རོ་བོར་སྐྱེད་
རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འདོད་དེ། མཛོད་ལས།^༡ ས་གསུམ་ལས་རྒྱལ་བསམ་གཏན་
ནི། ཉེར་བསྐྱེད་ལས་མཐའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ། ཁོང་མའི་ཉེར་བསྐྱེད་ལས་མིན་
འཕགས། །བརྒྱད་ཀྱི་རང་གོང་ས་ལས་རྒྱལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་
ལུགས་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྐྱོར་བ་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་དེ་བསམ་
གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་ལ། དེས་གཞན་རྣམས་ལ་རིགས་
འབྲ་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་གང་ཐོབ་པའི་རོ་བོ་བཤད་པ་ལ།

དངོས་ཀྱི་དོན། དབྱེ་བ། བྱེ་བ་སོ་སའི་རོ་བོ། སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་བསྐྱེད་
གཞན་བཤད་པའོ། དང་པོ་ནི། དངོས་གཞིས་བསྐྱེད་ཡིད་ལན་ལག་དང་དམིགས་
བ་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་རང་གི་འོག་ས་ལས་འདས་པའི་གོང་སས་བསྐྱེད་པའི་དགེ་
བའི་རིག་བ་དེ། ཁོང་སའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཆོན་ཉིད།

གཉིས་པ་དེ་ལ་བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དང་།
གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་སུ་ཡོད། རྒྱས་པར་དབྱེ་ན།
བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ནས་སྤྱིད་ཅེའི་དངོས་གཞིའི་
སྟོམས་འཇུག་གི་བར་བརྒྱད་ཡོད། གསུམ་^༡པ་ནི། ཡན་ལག་གི་སྒོ་ནས་རང་གི་
འོག་ས་ལས་འདས་པའི་བསམ་གཏན་ཀྱི་སས་བསྐྱེད་པའི་དགེ་བའི་རིག་བ་དེ།

༡ བསྐྱེད་འབྱུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༩། མཛོད་པ་ཀྱ། སྐོབ་དཔོན་དཀྱིག་གཉེན། མཛོད་ཆ་བ། ༤༦་༥༡།

༢ ག་༡༥༣་ན་༡་གཉིས་པ་ནི། བ་༡༥༣་ན་༤་གཉིས་པ་ནི། ཞེས་འཛོད་ཀྱང་འདི་གསུམ་པ་བྱེ་བ་སའི་རང་བཞིན་མེད་འདུག།

བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན་བཞི་ཡོད། ཡན་ལག་གི་སྟོ་ནས་རང་གི་འོག་ས་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སེམས་བསྐྱུས་གྱི་དགེ་བའི་རིག་པ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན་དེ་ཙམ་པོ་པ་དང་། བྱེ་བར་ཙན་གཉིས། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡང་ཡིན། ཆོར་བ་བདེ་བའི་ས་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་པ། དང་པོའི་མཆན་ཉིད། དེ་ཡང་ཡིན་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་གྱི་ས་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་པ། གཉིས་པའི་མཆན་ཉིད། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ལ་ཙམ་བྱེད་གཉིས་སུ་བཞག་ནས། དེ་ཡན་ཆད་ལ་མི་འདོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ནས་དཔྱོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་ཡོད། གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ནང་པན་ཚུན་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་དཀའ་སྤེའི་བྱེད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ལ་མཆན་ཉིད་རིགས་འབྲ།

བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གང་ཞིག །རང་འབྲས་སྐྱུག་བསྐྱལ་བདེན་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་འཁོར་བས་བསྐྱུས་པ། རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་མཆན་ཉིད། བསམ་གཏན་རྣམས་ལ་ཡན་ལག་གི་སྟོ་ནས་རང་གི་འོག་ས་ལས་འདས་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་གོང་མ་གོང་མས་རང་གི་འོག་མ་འོག་མའི་ཡན་ལག་རགས་པ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་

བའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ལ་ཡན་ལག་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་བར་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་
ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

དམིགས་པའི་སློན་པ་རང་གི་འོག་ས་ལས་འདས་པའི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་
སས་བསྐྱས་པའི་དགེ་བའི་རིག་པ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་
གི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་བཞི་ཡོད། དམིགས་པའི་སློན་པ་བསམ་གཏན་བཞི་བ་ལ་
འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་སས་བསྐྱས་པའི་དགེ་བའི་
རིག་པ། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད།
དེས་གཞན་ལ་རིགས་འདྲའོ། །གཟུགས་མེད་རྣམས་ལ་དམིགས་པའི་སློན་པ་རང་
གི་འོག་ས་ལས་འདས་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་གོང་མ་
གོང་མས་རང་གི་འོག་མ་འོག་མའི་དམིགས་པ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་ཞིང་། དེ་
རྣམས་ལ་དམིགས་པ་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་བར་ཡོད། ཡན་ལག་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་བར་
མེད་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གང་ཞིག །རང་འབྲས་སྤྱད་
བསྐྱལ་བདེན་བ་སྦྱེད་བྱེད་ཀྱི་འཁོར་བས་བསྐྱས་པ། རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་གཟུགས་
མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད།

བཞི་བ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་
དང་། དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་གཞན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཉོན་མོངས་ཅན་དང་།
དག་པ་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོམས་འཇུག་གི་རྣམ་རྒྱུན་ཡང་ཡིན། སྤྱི་བ་
ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་

གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་པ་དེ། སྟོམས་འཇུག་ཉན་མོངས་ཅན་གྱི་མཆན་ཉིད།
དབྱེ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་སྤྱི་ཅེའི་བར་བརྒྱད་ཡོད།

དེས་ན་སྟོམས་འཇུག་ཉན་མོངས་ཅན་བཤད་པ་ལ།

གང་ཉན་མོངས་པར་བྱ་བའི་གཞི། གང་གིས་ཉན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་
ཆོས། ཇི་ལྟར་ཉན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ། ཉན་མོངས་ཅན་ལ་ཡན་ལག་རྣམ་
པར་མི་འདྲིལ་པའི་རྒྱ་མཆན་ནོ། །

དང་པོ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་
འཇུག་དག་པ་བ་རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར་རྟེ། དེ་དག་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་
བྱིས་ཉན་མོངས་པ་བཞིས་ཅི་རིགས་པར་ཉན་མོངས་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར་རྟེ།
མཛོད་ལས།^༡ འདིག་རྟེན་པ་ཡི་དགེ་བ་ནི། །དག་པ་དེ་ནི་དེས་མྱང་^༢ བྱ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར་རྟེ།

གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་བཤད་ལ། ལྟ་བུ་ལ་རྒྱལ། མ་རིག་པ་རྣམས་ཡིན་རྟེ། མཛོད་
ལས།^༣ གཞན་མིན་བཞི་ཞེས་ཉི་འོག་པ། །དེ་དག་སྤྱི་ལྟ་བུ་ལ་རྒྱལ་མོངས། །ཞེས་དང་།
ཀུན་བདུས་ལས།^༤ ལྟར་དུ་མ་བསྟན་པའི་རྩ་བ་བཞི་གང་ཞེ་ན། སྤྱི་བཤད་ལ། ལྟ་བུ་
དང་། རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རྟེ།

གསུམ་པ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་

༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། མཛོད་པ་ཀྱུ་སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཙམ། ༡༧༡།

༢ ག་༡༩༩་བ་༥་མྱང་བྱ། བ་༡༩༩་ན་༥་མྱོང་བྱ། ཀ་༩༩་ན་༥་མྱང་བྱ།

༣ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། མཛོད་པ་ཀྱུ་སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཙམ། ༣༡༡།

༤ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩་མེས་མ་ཅམ་རི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བདུས། ༩༩༡།

ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཆེ་སྟོམས་འཇུག་གི་རྩིས་པའི་དབང་གིས་སྤར་དགེ་
 བ་ཡིན་ཡང་ཕྱིས་སྟོམས་འཇུག་དེའི་རྩིས་པའི་སྟེན་པ་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་
 གྱུར་པའི་ཆེ་ཉི་སྟེན་པས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་དང་། ཡང་བསམ་གཏན་
 གི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཆེ་སྟོམས་
 འཇུག་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་ཤིང་གི་སྟེན་པས་སྤྲོད་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་འགའ་ཞིག་
 མཐོང་བ་ན་འདི་ཉི་རྟག་པོ་སྟོམས་པའི་ལྟ་བ་དན་པ་སྤྲོད་ཏེ་ཕྱིས་སྟོམས་
 འཇུག་དེ་ལྟ་བ་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སྤྲོད་པ་དེ་ལྟ་བས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་
 པའི་ཚུལ་དང་། ཡང་དེའི་ཆེ་བདག་གིས་འདི་ཐོབ་ཀྱི་གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་ནོ་སྟོམས་
 པའི་སེམས་ཁེངས་པའི་རྒྱལ་སྤྲོད་ཏེ་ཕྱིས་སྟོམས་འཇུག་དེ་རྒྱལ་དེ་དང་
 མཚུངས་ལྡན་དུ་གྱུར་པ་ནི་རྒྱལ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་དང་། ཡང་
 དེའི་ཆེ་བདག་གིས་ཐོབ་པའི་སྟོམས་འཇུག་འདི་ཐར་ལམ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་སྟོམས་དུ་
 ལམ་ལ་མོངས་པའི་མཐུས་ཐེ་ཆོས་སྤྲོད་ཏེ་ཕྱིས་སྟོམས་འཇུག་དེ་མོངས་པ་དེ་དང་
 མཚུངས་ལྡན་དུ་གྱུར་པ་ནི་མ་རིག་པས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འོ་ན་གཞུགས་མེད་མངོན་ཤིང་གི་རྟེན་མ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ལྟ་བས་ཉོན་
 མོངས་པར་བྱེད་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། དེའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྤར་ལོག་པར་རྟོག་པ་རྒྱུད་ལ་
 ལྡན་བཞེན་དུ་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་ཐོབ་པ་ན་བདག་གི་ལྟ་བ་འདི་ནི་མཆོག་སྟེ་
 'འདིའི་མཐུས་ཉིང་ངེ་འདྲིན་འདི་ཐོབ་པས་སོ། །ཞེས་ལྟ་བ་དན་པ་ལ་མཆོག་འདྲིན་
 གི་ལྟ་བ་སྤྲོད་པས་དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར།

༡ ག་༡༩༣ན་༤་མཆོག་ཉི། བ་༡༩༣ན་བ་༤་མཆོག་ཉི། ག་༣༩༤ན་༡་མཆོག་སྟེ།

བཞི་བ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་དེ་རྣམས་
བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་ན།
དགེ་བ་ཡིན་དགོས། དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མཛོད་ཙ་
བ་ལས།^༡ སྟོམས་འཇུག་དགེ་བ་ཅེ་གཅིག་པ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན།
མཛོད་ཙ་བ་ལས།^༢ དེ་ལྟར་སྟོམས་འཇུག་དངོས་གཞིའི་རྣམས། །རྣམ་པ་བརྒྱད་
བརྟན་རྣམ་པ་གསུམ། །ཞེས་སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་སྟོམས་འཇུག་གི་དབྱེ་
བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན་མི་འགལ་ཏེ། དེ་སྟོམས་འཇུག་གི་རྣམས་རྒྱུ་
ཡིན་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ས་བོན་རུལ་བ་དེ་ས་བོན་མིན་ཡང་
དེ་ས་བོན་གྱི་རྣམས་རྒྱུ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ས་བོན་གྱི་མིང་གིས་བསྟན་པ་བཞིན་
ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། མཛོད་འགྲེལ་ལས།^༣ ཉོན་མོངས་ཅན་རི་ལྟར་བསམ་གཏན་
ཡིན་ཞེ་ན། ལོག་པར་སེམས་པའི་ཕྱིར། ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན་མ་ཡིན་
ཏེ། དེ་དང་རིགས་མཐུན་པ་ཁོ་ན་ལ་དེའི་མིང་དུ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ས་
བོན་རུལ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་མ་ཡིན་
ཏེ། དེ་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་དང་མི་ལྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ཙ་བ་ལས།^༤ ཉོན་
མོངས་ཅན་ལ་དགའ་བདེ་དང་། །རབ་དང་ཤེས་བཞིན་བྱས་པ་དང་། །བཏང་སྟོམས་
བྱས་པ་དག་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་

༡ བསྟན་འཇུག་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༤། མཛོད་པ་ཀུ། སྟོབ་དཔོན་དཀྱིག་གཉེན། མཛོད་ཙ་བ། ༡༡་༤།

༢ བསྟན་འཇུག་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༤། མཛོད་པ་ཀུ། སྟོབ་དཔོན་དཀྱིག་གཉེན། མཛོད་ཙ་བ། ༡༡་༡༩།

༣ བསྟན་འཇུག་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༤། མཛོད་པ་ཀུ། སྟོབ་དཔོན་དཀྱིག་གཉེན། མཛོད་འགྲེལ། ༡༣༡་༡༩།

༤ བསྟན་འཇུག་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༤། མཛོད་པ་ཀུ། སྟོབ་དཔོན་དཀྱིག་གཉེན། མཛོད་ཙ་བ། ༡༦་༡།

དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཉན་མོངས་ཅན་ཆོས་ཅན། དབེན་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་
དགའ་བདེ་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་ལྡན་ཏེ། འདྲོད་པའི་ཉན་མོངས་པས་དབེན་
བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དེ་ཆོས་ཅན། ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་
གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་ལྡན་ཏེ། ཉན་མོངས་པའི་རྟོག་པས་སྐྱོངས་པར་བྱས་
པའི་ཕྱིར། གསུམ་པའི་དེ་ཆོས་ཅན། བྲན་ཤེས་བཞིན་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་ལྡན་
ཏེ། ཉན་མོངས་ཅན་གྱི་བདེ་བས་ཀྱན་ནས་སྐྱོངས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པའི་དེ་
ཆོས་ཅན། བྲན་བ་དང་བཏང་སྟོམས་ཡོངས་དག་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་ལྡན་ཏེ།
ཉན་མོངས་པས་བྲི་མ་ཅན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། མཛོད་འགྲེལ་ལས།^༡
བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ནི་དབེན་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་མེད་དེ།
འདྲོད་ཉན་གྱིས་དབེན་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་བ་ལ། ཁམས་གོང་གི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་གང་ཞིག་^༡འཛིག་
རྟེན་པའི་དགོ་བར་དམིགས་པ། གོང་སའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་དག་བ་པའི་
མཆོན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མཛོད་རྩ་བ་ལས།^༢ འཛིག་རྟེན་བ་ཡི་དགོ་བ་ནི། །དག་པ།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་སྤིད་ཅེའི་བར་བརྒྱད་
ཡོད། མཆོན་ཉིད་རིགས་འདྲ། དེ་ཡང་དང་པོ་བདུན་པོ་དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་དངོས་གཞི་
སྟོམས་འཇུག་དག་བ་བ^༣། ཉམས་བ་ཆ་མཐུན། གནས་བ་ཆ་མཐུན། བྱད་པར་ཆ་

༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩། མཛོན་བ་ཁ། སྟོབ་དཔོན་དཀྱིག་གཉེན། མཛོད་འགྲེལ། ༡༥༠་ན།

༢ ག་༡༩་ན་བ་༡༧ཞིག་འཛིག་རྟེན། བ་༡༩་ན་༤ཞིག་འཛིག་རྟེན། ག་༢༩་བ་༥ཞིག་རང་སའི་ཉན་མོངས་པས་བསྐྱད་པའི་འཛིག་
རྟེན།

༣ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩། མཛོན་བ་ཀྱ། སྟོབ་དཔོན་དཀྱིག་གཉེན། མཛོད་རྩ་བ། ༡༥་༡༧།

༤ ག་༡༩་ན་༡་བ། ག་༢༩་བ་༤་བ་དང་། བ་༡༩་ན་༢་བ།

མཐུན། དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་བཞི་བཞིར་ཡོད། སྲིད་ཅེ་ལ་ཁྱད་པར་ཆ་མཐུན་མེད་
དེ། སྲིད་ཅེ་ལ་གོང་ས་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་གསུམ་ཡོད། གོང་སའི་དངོས་གཞི་
སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་གང་ཞིག །རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་རང་སའི་ཉོན་མོངས་
པ་^༡དང་རང་གི་འོག་སའི་ཉོན་མོངས་གང་རུང་སྟེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ། དང་
པོའི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་རང་སའི་དངོས་གཞི་
སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་གཞན་འབྲེན་པ་དེ། གཉིས་པའི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་
ཞིག །རང་གི་འཇུག་ཐོགས་སུ་རང་གི་གོང་སའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་
བ་གཞན་འབྲེན་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ། གསུམ་པའི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་
ཞིག །རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་གཞན་འབྲེན་པ་དང་རྗེས་སུ་
མཐུན་པ། བཞི་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། ^༢དག་པ་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་
སོགས། །རྣམ་བཞི་དེ་ནི་གོ་རིམས་བཞིན། །ཉོན་མོངས་སྟེ་དང་རང་ས་དང་། །གོང་
དང་ཟག་མེད་རྗེས་མཐུན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

མཛོད་པ་གོང་འོག་ཏུ་སྲིད་ཅེའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཟག་མེད་མེད་
པར་བཤད་ཀྱང་། རང་ལུགས་ལ་དེ་ཡོད་དེ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་ཉན་ཐོས་དག་
བཅོམ་པ་དེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པའི་ཆེ། དེས་
འདས་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ཀ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཉུགས་
འོག་ཏུ་བསྐྱབ་^༣།

༡ ག་༡༩༧་ན་པ་བ་དང་། རང་གི་འོག་སའི་ཉོན་མོངས་གང་རུང་སྟེ་བ། ག་༣༩༥་ན་པ་བ་སྟེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ། བ་༡༩༧་བ་༡་
པ་དང་། རང་གི་འོག་སའི་ཉོན་མོངས་གང་རུང་སྟེ་བ།

༢ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། མཛོད་པ་གྲ། སྟོབ་དཔོན་དཀྱིག་གཉེན། མཛོད་ཅབ། ༥༩་༡༥།

༣ ག་༡༩༧་ན་ུ་སྐྱབ། བ་༡༩༧་བ་པ་པ་སྐྱབ། ག་༣༩༥་ན་ུ་སྐྱབ།

གཉིས་པ་ནི། དེས་ན་གོང་སའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་གང་ཞིག ། འཛིག་
ཏེན་ལས་འདས་པའི་དགེ་བར་དམིགས་པ། གོང་སའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་
ཟག་མེད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས།^༡ ཟག་མེད་འཛིག་ཏེན་འདས་
པའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་སྤྱིད་ཅེའི་བར་
བརྒྱད་ཡོད།

གསུམ་པ་ལ།

བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་བཤད་པ།

གཟུགས་མེད་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་བཤད་པ། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་
སྟོམ་པའི་འབྲས་བྱ་བཤད་པའོ། ། དང་པོ་ལ།

རྗེས་བཏགས་ཀྱི་བྲད་པར།

ཡན་ལག་གི་ངོ་བོ། གངས་ངེས་པའི་ཚུལ་ལོ། ། དང་པོ་ནི། སྤྱིར་བསམ་
གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ལ་མིང་གི་སྟོན་ས་བཙུག་དུ་ཡོད་དེ། དང་པོ་ལ་ཡན་ལག་
ལྷ། གཉིས་པ་ལ་བཞི། གསུམ་པ་ལ་ལྷ། བཞི་པ་ལ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
གྲུབ་སྟེ། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་དཔྱད་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག ། དེར་གྱུར་
པའི་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བདེ་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག ། དེར་གྱུར་པའི་
ཉིང་ངེ་འཛིན་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ།
དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག ། ཉིང་ངེ་འཛིན་

ལས་སྒྲེས་པའི་དགའ་བདེ་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག །ཉིང་ངེ་འཛིན་གནས་གྱི་ཡན་
ལག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་
བཏང་སྟོམས་འབྲེལ་བཞིན་གསུམ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག །དགའ་བས་དབེན་
པའི་བདེ་བ་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག །ཉིང་ངེ་འཛིན་གནས་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་སུ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་གྲུབ་སྟེ། དེར་གྱུར་པའི་འབྲེལ་བ་བཏང་སྟོམས་ཡོངས་
དག་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག །ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག །ཉིང་ངེ་
འཛིན་གནས་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། མཛོད་ཙ་བ་
ལས།^༡ དང་པོ་ལ་ལྔ་རྒྱུ་དཔྱད་དང་། །དགའ་དང་བདེ་དང་ཉིང་འཛིན་
རྣམས། །གཉིས་པ་ལ་ནི་ཡན་ལག་བཞི། །རབ་དང་^༢ དང་ནི་དགའ་ལ་
སོགས། །གསུམ་པ་ལ་ལྔ་བཏང་སྟོམས་དང་། །འབྲེལ་བཞིན་བདེ་དང་
གནས། །མཐའ་ན་བཞི་འབྲེལ་སྟོམས་དང་། །བདེ་མིན་སྒྲུག་མིན་ཉིང་འཛིན་
རྣམས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་དག་ལ་མཛོད་པ་ལྟར་ན་རྣམས་བཅུ་གཅིག་ཏུ་འདོད་དེ། རྒྱུ་དཔྱད་དགའ་
བདེ་ཉིང་ངེ་འཛིན་རབ་དང་^༣ འབྲེལ་བཞིན་འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས། ཆོར་བ་བདེ་
བ། བཏང་སྟོམས་གྱི་རྣམས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཛོད་པ་གོང་མ་ལྟར་ན་དེ་
རྣམས་རྣམས་རིགས་གྱི་སྒྲོ་ནས་དགྲུང་འདུ་སྟེ། རྒྱུ་དཔྱད་གཉིས་དང་། བསམ་
གཏན་དང་པོ་གཉིས་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་དགའ་བ། གསུམ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་

༡ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩། མཛོད་པ་གྱ། རྒྱུ་དཔྱད་དཔྱིག་གཉེན། མཛོད་ཙ་བ། ༡༡༡༩།

༢ ག་༡༩༤་བ་༥་རབ་དང་དང་ནི། བ་༡༩༥་ན་༤་རབ་དང་དང་ནི། ག་༣༩༦་ན་༡་རབ་དང་དང་ནི།

༣ ག་༡༩༤་བ་༦་རབ་དང་། བ་༡༩༥་ན་༦་རབ་དང་། ག་༣༩༦་ན་༢་རབ་དང་།

གྱུར་པའི་སེམས་ཚོར་བདེ་བའི་དབང་པོ། བློ་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྟོམས་གསུམ།
བཞི་པའི་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས། ཉིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་སུ་འདུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྟོག་དཔྱད་གཉིས་པོ་དེ་རྩལ་ཐ་དད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་དགའ་བདེ་གཉིས་ནི་ཡིད་
བདེ་བར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་བདེ་བ་
ནི་དགའ་བའི་ཀུན་དགྱིས་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ཚོར་བདེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་
པ་གྲུབ་སྟེ། གཉིས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་དང་བཞི་པའི་
ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས། བློ་བ་དང་བཏང་སྟོམས་ཡོངས་དག་རྣམས་བློ་བ་དང་།
བཏང་སྟོམས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་དགའ་བདེ་གཉིས་རྩལ་གཅིག་ཡིན་ཡང་།
རབ་དང་ནི་བློ་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྟོམས་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་རྩལ་སུ་དགྲ་
དང་ལྷག་མ་བརྒྱད་ཏུ་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་
གྱུར་པའི་རྟོག་པ་ནི་སེམས་གང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ལ་བཏགས་པ་དག་གིས་བརྗོད་
པ་ཀུན་ནས་སྒོང་བ་རང་ཡུལ་ལ་ཅིང་བའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་བསམ་གཏན་
དང་པོའི་སེམས་བྱང་ཞིག་ལ་འཛིན། །དཔྱད་པ་ནི་སེམས་གང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་
ལ་བཏགས་པ་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་དག་ཀུན་ནས་སྒོང་བ་རང་ཡུལ་ལ་ཞིབ་མོར་
དཔྱད་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་དེ་ལ་བྱེད་དེ། ཀུན་བརྩམས་ལས།^༡ རྟོག་པ་གང་
ཞེ་ན། སེམས་པའམ་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་ཏུ་འཆོལ་བའི་ཡིད་གྱིས་

བརྗོད་པ་སྟེ། དེ་ནི་སེམས་ཅིང་བཤོ། །དཔྱོད་པ་གང་ཞི་ན། སེམས་པའམ་ཤེས་
རབ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡིད་ཀྱིས་བརྗོད་པ་སྟེ། དེ་ནི་སེམས་ཞིབ་
བཤོ། །ཞེས་དང་། མཛོད་རྩ་བ་ལས།^༡ རྟོག་དང་དཔྱོད་པ་ཅིང་ཞིབ་ཉིད། །ཅེས་
གསུངས་པའི་བྱིར།

འོ་ན་དེ་གཉིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྣོན་མས་འབྲུག་ཅམ་པོ་
བའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པ་མེད་དེ། དེ་གཉིས་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་རྣམ་པ་འགལ་བའི་
བྱིར། ཟེར་ན་སྟོན་མེད་དེ། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་དེས་རང་དང་
མཚུངས་ལྡན་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྣོན་མས་འབྲུག་དེ་ཉ་ཅང་^༢ ཅིང་
བར་མི་བྱེད། དེར་གྱུར་པའི་དཔྱོད་པ་དེས་དེ་ཉ་ཅང་ཞིབ་བར་མི་བྱེད་པའི་བྱིར།
དཔེར་ན། མར་གསར་པ་རྩ་གང་མོར་བཅུག་སྟེ་ཉི་མ་ལ་བཏང་བའི་ཆེ་ཉི་མས་ཉ་
ཅང་ཁོ་བར་མི་བྱེད། ལྷས་ཉ་ཅང་གང་བར་མི་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །བྲེ་བྲག་སྤྲ་བ་
རྣམས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་དགའ་བ་དེ་ཡིད་བདེ་དང་།
བདེ་བ་ཤིན་སྐྱངས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་བྱེད། ཅེས་ཟེར། མཛོད་རྩ་བ་ལས། དང་པོ་ནི།^༣
ཤིན་ཏུ་སྐྱངས་པ་བདེ་བ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ^༤ ལྷང་རྣམ་གཉིས་བྱིར་དགའ་ཡིད་
བདེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

རང་ལྷགས་ནི། དེའི་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་

༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། མཛོད་པ་གྲ། སྟོན་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་རྩ་བ། ༡༡་༥།

༢ ༡༧༥་ན་༤། བ་༡༧༥་ན་༤། དབར་གཞི་མཐུན། ༡་༣༥༤་བ་༥་ཉ་ཅང་ཞིབ་པར་མི་བྱེད་དེར་གྱུར་པའི་དཔྱོད་པ་
དེས་ཉ་ཅང་ཅིང་བར་མི་བྱེད།

༣ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། མཛོད་པ་གྲ། སྟོན་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་རྩ་བ། ༥༥་༢༠།

༤ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། མཛོད་པ་གྲ། སྟོན་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་རྩ་བ། ༥༤་༡།

ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོར་བ་སེམས་པར་སྤྱོད་བ་དེས་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་
དབང་པོ་རྟེན་བཅས་ལས་རུང་དུ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་བདེ་བར་བཞག། དེས་རང་དང་
མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྣམ་ཤེས་འཁོར་བཅས་དགའ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་པར་བྱས་པའི་
སྒོ་ནས་སེམས་ལས་རུང་དུ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་དགའ་བར་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་
སར།^༡ གཟུགས་ཀྱི་ལུས་དང་ཡིད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ཆོར་བའི་བདེ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་སྤངས་
པའི་བདེ་བ་སོ་སོར་སྤྱོད་བར་བྱེད་པས་ན་དེའི་ཕྱིར། བདེ་བ་ལུས་ཀྱིས་སྤྱོད་ལ།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་གྱུར་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི་རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་
སེམས་སེམས་རྒྱུར་རྣམས་དམིགས་པ་^༢ གཅིག་ལ་སྤྱད་པར་བྱེད་པའི་བསམ་
གཏན་དང་པོའི་ཡིད་བྱེད་ཅིག་ལ་བྱེད།

གཉིས་པ་ནི། བྱེ་བྲག་སྤྲ་བས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་
པའི་ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལ་ཡིད་ཆེས་
པའི་དད་པ་ཞིག་ལ་བྱེད་དེ། མཛོད་རྩ་བ་ལས།^༣ རབ་ཏུ་དང་བ་དད་པ་ཡིན། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་བྲན་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྟོམས་
གསུམ་སོ་དེ་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ནང་ཡོངས་སུ་དང་བ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱ་བར།^༤
དེ་ལ་ནང་ཡོངས་སུ་དང་བའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། སྤྲ་བ་བྲན་པ་དང་།
ཤེས་བཞིན་དང་། བཏང་སྟོམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད། ཅས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་གྱུར་
པའི་དགའ་བདེ་གཉིས་སྤར་བཞིན། ཉིང་རེ་འཛིན་ཡང་སྤར་བཞིན་ནོ། །

༡ བསྐྱ་བྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༣། སེམས་ཅོམ་རྩོམ་འཕགས་པ་ཐོག་མེད། ཉན་ས། ༤༣༣་ཉ།

༢ ག་ཉ་༡༥་བ་༣་དམིགས་པ་གཅིག་པ་༡༩༦་ན་༣་ཅེ་གཅིག་པ་༡༩༩་ན་༤་གཅིག་ལ་སྤྱད།

༣ བསྐྱ་བྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༤། མཛོད་པ་ཀྱ། སྤྲ་བ་དཔོན་དཀྱིག་གཉེན། མཛོད་རྩ་བ། ༥༥། ༥༠།

༤ བསྐྱ་བྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༥། སེམས་ཅོམ་ཞི། འཕགས་པ་ཐོག་མེད། བསྐྱ་བ། ༤༣༣་ཉ་།

གསུམ་པ་ནི། བསམ་གནུག་གསུམ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་བླ་པ་ནི་
བསམ་གནུག་གཉིས་པའི་དགའ་བའི་ཀུན་དགྲིས་ལྟོག་པའི་དམིགས་རྣམས་མི་
བརྟེན་པར་འཛིན་པའི་བསམ་གནུག་གསུམ་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཡིད་བྱེད་ཅིག་ལ་
འཛིག། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཤེས་བཞིན་ནི་བྱིང་ཚོད་འབྱུང་མི་འབྱུང་རྟོག་
པའི་བསམ་གནུག་གསུམ་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཡིད་བྱེད་ཅིག་ལ་བྱེད། དེའི་ཡན་
ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་བཏང་སྟོམས་ནི་རྟོག་དཔྱོད་དང་དགའ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་
དགྲིས་དང་བྲལ་བའི་སྟོན་སྟེན་མཉམ་པ་མེད་པར་སེམས་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་
ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཛིག་པའི་བསམ་གནུག་གསུམ་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་བཏང་
སྟོམས་པ་ཞིག་ལ་བྱེད། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་བདེ་བ་ནི་དགའ་བའི་ཉོན་
མོངས་པའི་ཀུན་དགྲིས་དང་བྲལ་བའི་བསམ་གནུག་གསུམ་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་
སེམས་ཚོར་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཞིག་ལ་འཛིག། ཉིང་དེ་འཛིན་སྲུང་བཞིན།

འོ་ན། བསམ་གནུག་དང་པོ་ན་བླ་པ་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྟོམས་གསུམ་ཡོད་
ན། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་འཛིག། གཉིས་པར་རང་གི་མིང་ནས་མི་སྟོས། གསུམ་
པར་རང་གི་མིང་གིས་སྟོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
བསམ་གནུག་དང་པོར་དེ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་གསུམ་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱི་རྟོག་པས་
བསྐྱེད་པས་དེ་གསུམ་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་མ་བཞག། བསམ་གནུག་གཉིས་པར་དེ་
གསུམ་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་ཡང་དགའ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་དགྲིས་ཀྱིས་སྤྱིབ་
པས་རང་མིང་གིས་མ་སྟོས་པར་རབ་ཏུ་དང་བའི་མིང་གིས་བསྟན། བསམ་གནུག་
གསུམ་པར་དེ་གསུམ་བསམ་གནུག་གི་སྟོན་དེ་དག་དང་བྲལ་བས་རང་མིང་གིས་

བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྟུ་བ་ལས།^༡ དེ་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ནི་བྲན་པ་
དང་ཤེས་བཞིན་དང་བཏང་སྟོམས་དག་རྟོག་པ་དང་དཔྱད་པའི་སྒོ་དག་གིས་མངོན་
པར་སྐྱབ་བས་ན་དེའི་ཕྱིར་ཡོད་ཀྱང་མ་སྟོས་སོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་ནི་ངོ་
སོ་ཉིད་ལས་ལས་བྱེད་པ་དག་ཡིན་ཡང་སེམས་དགའ་བའི་ཉོན་མོངས་པས་ཀྱང་
ནས་དགྱིས་པ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་ནང་ཡོངས་སུ་དང་བའི་མིང་གིས་བསྟན་
ཏོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་ནི་སེམས་ཀྱི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དང་བལ་
བའི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་དེ་ཁོ་ནས་བསྟན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་བ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་བྲན་པ་དང་བཏང་
སྟོམས་གཉིས་ལ་ཡོངས་དག་གི་སྒྲས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་
ཀྱི་སྟོན་བརྒྱད་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་ཀྱི་སྟོན་བརྒྱད་ཡོད་དེ། རྟོག་
དཔྱད་གཉིས། དབུགས་འབྱུང་རྒྱལ་གཉིས། ཟག་བཙས་ཀྱི་ཆོར་བ་བདེ་བ་དང་
ཡིད་བདེ་གཉིས། སྤྱག་བསྐལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། མངོན་ཅ་བ་ལས།^༢ སྟོན་བརྒྱད་ལས་ནི་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། །བཞི་བ་གཡོ་བ་མེད་
པ་ཡིན། །རྟོག་དང་དཔྱད་དང་དབུགས་དག་དང་། །བདེ་བ་ལ་སོགས་བཞི་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསམ་གཏན་བཞི་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་
པའི་བྲན་པ་དང་བཏང་སྟོམས་གཉིས་ནི། བསམ་གཏན་ཀྱི་སྟོན་བརྒྱད་ལས་གྲོལ་
བའི་བསམ་གཏན་བཞི་བའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་བྲན་པ་དང་བཏང་སྟོམས་ལ་རིམ་
བཞིན་འཛོག། །དེར་གྱུར་པའི་བཏང་སྟོམས་ནི་དེའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་བཏང་

༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩། སེམས་ཅམ་ཞི། འཕགས་བ་ཐོག་མེད། བསྟུ་བ། ༩༩་༡༡།

༢ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩། མངོན་བ་ཀྱ། སྟོན་དཔོན་དབྱིག་གཉིན། མངོན་ཅ་བ། ༡༩་༣།

སྒྲིམས་པ་ཞིག་ལ་བྱེད། ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་སྤར་བཞིན་ནོ། །དེར་གྱུར་པའི་ཞེས་
བཞིན་མི་འཛིག་སྟེ། དེར་བྱིང་ཆོད་འབྱུང་མི་འབྱུང་རྟོག་མི་དགོས་པའི་བྱིར། རྟོག་
དཔྱེད་དང་དགའ་བདེ་རྣམས་ཀྱང་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བསྟོས་ནས་གཡོ་བའི་
སྒྲིན་དུ་བཤད་པ་ཡིན་གྱི་རང་རང་གི་ས་ལ་སྟོས་ནས་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱ་བ་ལས།^༡
གང་གི་ཆེ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་དང་དཔྱེད་པ་ལ་སོགས་
པས་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་པན་འདོགས་པ་དང་ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་
འཇུག་པ་ཡིན་ན། ཅིའི་བྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གཡོ་བའི་སྒྲིན་དུ་བསྟན་ཞེ་
ན། སྤྲས་པ་གཞན་གྱི་ས་ལ་སྟོས་ཏེ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་རང་གི་ས་ལས་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

འོ་ན་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་དེ་རྣམས་རང་རང་གི་སྒྲིམས་འཇུག་ཡིན་
ན། དེ་རྣམས་ཡན་ལག་ལྔ་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་འཇུག་
ལ་སོགས་པ་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་རྣམས་དེ་མ་ཡིན་ན། དེ་རྣམས་དེ་དང་དེའི་སས་
བསྐྱས་གྱི་ཡིད་བྱེད་ཀྱང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན་སྒྲིན་མེད་དེ། དེ་རྣམས་དེ་
དང་དེའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་སྒྲིམས་འཇུག་ཡིན་ཞིང་། དེ་རྣམས་ཡན་
ལག་ལྔ་པ་སོགས་སུ་ཐལ་བའི་སྒྲིན་མེད་པའི་བྱིར། དཔེར་ན། དབྱང་ཆོགས་ཡན་
ལག་བཞི་པའི་དམག་གི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་རྩ་པའི་དམག་དེ་ཡན་ལག་བཞི་པའི་
དམག་མ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་རྣམས་དམག་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། མཛོད་
འགྲེལ་ལས།^༢ ཡན་ལག་བཞི་པའི་དམག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་ལྔ་པའི་

༡ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༤། སེམས་ཅོམ་ཞི། འཕགས་པ་ཐོག་མེད། བསྐྱ་བ། ༤༣༡ ༡༦།

༢ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༤། མཛོན་པ་ཁ། རྫོབ་དཔོན་དཀྱིག་གཉེན། མཛོད་འགྲེལ། ༡༤༥-༡༦།

བསམ་གཏན་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། བསམ་གཏན་བཞི་པོ་དེ་ལ་མི་འབྲ་བའི་བྱང་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དེའི་
བྱང་པར་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ལ་ཉིང་རེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་
མ་རྫོགས་པ་དང་རྫོགས་པའི་བྱང་པར་ཡོད། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་གསུམ་
པ་ལ་པན་འདོགས་པ་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པ་དང་རྫོགས་པའི་བྱང་པར་ཡོད།
བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ལ་ཡོངས་སུ་དག་པ་མ་རྫོགས་པ་དང་རྫོགས་
པའི་བྱང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ལ་རྟོག་དཔྱད་གྱི་རྩི་བཅུན་
མས་དྲངས་པ་དང་མ་དྲངས་པའི་བྱང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། དེ་
གཉིས་ལ་དགའ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་དགུས་དང་མ་བྲལ་བ་དང་བྲལ་བའི་
བྱང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིན་
བརྒྱད་གྱིས་མ་དག་པ་དང་དག་པའི་བྱང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་བསྟུ་བ་
ལས།^༡ བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་བྱང་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན།
སྤྲུལ་པ་ཉིང་རེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱང་པར་ཡོད་དོ། །བསམ་གཏན་
གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ་བྱང་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ་པན་འདོགས་པ་ཡོངས་
སུ་རྫོགས་པའི་བྱང་པར་ཡོད་དོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ལ་བྱང་པར་
ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་རྫོགས་པའི་བྱང་པར་ཡོད་དོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་གངས་ངེས་པའི་ཚུལ་ནི།

ཅིའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་རྣམས་ལ་ཡན་ལག་ལྔ་པ་དང་བཞི་པ་བཞག་ཅེ་ན།
དེ་སྟོན་པ་ལ། ཀུན་བརྒྱུས་ལས།^੧ གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དང་། བན་ཡོན་གྱི་ཡན་
ལག་དང་། དེ་གཉིས་ཀའི་གནས་གྱི་ཡན་ལག་གི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི།
བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ལ་བཙུང་དེར་གངས་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པ་
ཡིན་ཏེ། གཉེན་པོའི་ཡན་ལག །བན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག །གནས་གྱི་ཡན་ལག་
གསུམ་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། བསམ་
གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་དཔྱད་གཉིས། གཉིས་པའི་ཡན་ལག་
ཏུ་གྱུར་པའི་ནང་རབ་ཏུ་བྱངས་པ་དང་། གསུམ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་བླ་
ཤེས་བཞིན་བཏང་སྟོམས་གསུམ། བཞི་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་བླ་པ་དང་
བཏང་སྟོམས་ཡོངས་དག་དང་བརྒྱད་དེ། གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དང་། བསམ་
གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བདེ་
གཉིས། གཉིས་པའི་དེར་གྱུར་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བདེ་
གཉིས། གསུམ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་དགའ་བས་དབེན་པའི་བདེ་བའི་དབང་
པོ། བཞི་པའི་དེར་གྱུར་པའི་ཆོར་བ་རྣམས་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དང་། བཞི་གའི་
ཉིང་རེ་འཛིན་རྣམས་གནས་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་
རྣམས་རང་རང་གི་ཉེར་བཟོགས་གྱི་གནས་སྐབས་གྱི་རང་རང་གི་འོག་སའི་ཉོན་
མོངས་སྟོང་བྱེད་གྱི་གཉེན་པོའི་རྒྱན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་

੧ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ੨༤། སེམས་ཅམ་ཟི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བརྒྱུས། ੩੩੧་ན།

རྣམས་རང་རང་གི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་རང་རང་གི་འོག་ས་ལས་རྒྱལ་བས་ཐོབ་
པའི་པན་ཡོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱུབ་སྟེ། དེ་རྣམས་རང་རང་གི་གཉེན་
པོ་དང་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་སྦྱང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་ཡན་ལག་དེ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་གངས་
ངེས་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། བཙོ་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་
གཞི་སྟོམས་འཇུག་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་པ་དང་འདྲ་
ལེས་ལ་སོགས་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམ་པ་དགུ་པོ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་
གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསམ་གཏན་རྣམས་ཡན་ལག་གི་སྟོ་
ནས་རང་རང་གི་འོག་ས་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
བས་བསམ་གཏན་དང་པོ། རྟོག་དཔྱོད་སྤངས་པས་གཉིས་པ། དགའ་བ་སྤངས་པས་
གསུམ་པ། བདེ་བ་སྤངས་པས་བཞི་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསམ་གཏན་བཞི་
པོ་དེ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོར་བ་བདེ་སྤྱག་མངོན་གྱུར་པ་སྤྲ་རགས་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་
བའི་སྟོ་ནས་བསམ་གཏན་བཞིར་བཞག་ཅིང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་
ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྟོ་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ལྟ་བུ་
མི་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། སོ་སོ་སྦྱེ་བོས་འདུ་བྱེད་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་རང་བཞིན་
དུ་རྟོགས་དཀའ་བའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། དེས་པ་ལག་མཐེལ་ལྟ་བུ་ཡིས། །འདུ་བྱེད་
རྣམ་སྟོན་སྤྱ་མི་རྟོགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དམིགས་པ་བཤད་པ་ལ།

རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས། ཅི་ཡང་མེད། སྤིད་ཅིའི་

དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་དམིགས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་
བཞི་པ་ཐོབ་པ་ན་ནལ་འཁྱོད་པ་དེས་གཟུགས་ལ་སྒྲིལ་དང་། གཟུགས་མེད་ལ་ཡོན་
ཏན་དུ་མཐོང་ནས་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར། ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་
དང་རེག་བྱ་སོགས་ཀྱི་མཚན་མ་དང་བྲལ་བའི་ནམ་མཁའི་འདུ་ཤེས་ཁོ་ན་སྟོམ་པ་
ན། སྡེ་སེར་སོགས་སྤྲ་སྤྲ་བའི་གཟུགས་དང་། གྲང་དང་ཅིག་པ་སོགས་སྤྲ་
བའི་ཐོགས་པ་དང་། གོས་རྒྱན་དང་། སྤྱེད་མོས་ཚལ་དང་རི་ལ་སོགས་པར་སྤྲ་
བའི་སྤྲ་ཚོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ལུབ་སྟེ། དེ་དག་ལ་ཡིད་གཏད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ནས་
ཐམས་ཅད་དུ་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱ་བ་ལས།^༡ རི་སྤྱིད་དུ་དངོས་གཞི་ལ་སྟོམས་
པར་མི་འཇུག་པའི་བར་དུ་ནི་ནམ་མཁའ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་དེ། སྟོམས་
པར་ཁྱུགས་ནས་ནི་ནམ་མཁའ་དེ་ཉིད་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་རང་སའི་ཕྱང་པོ་ལ་
དམིགས་པར་བྱེད་དོ། །ཉིར་བསྟོགས་ཀྱི་ཆེ་ན་ནི་རང་གི་འོག་སའི་ཕྱང་པོ་ནམས་
ལ་ཡང་དམིགས་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་བསྐྱུ་ན། ནམ་མཁའ་
མཐའ་ཡས་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དེས་སྒྲིལ་བའི་དུས་སྤྱི་གཟུགས་དང་
ཐོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་རགས་པར་མཐོང་ནས་དེ་བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར་དུ་ནམ་མཁའི་
འདུ་ཤེས་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་ཅིང་། དེས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་གཞི་
སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པ་ན་ཡང་ནམ་མཁའ་དེ་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་རང་སའི་མིང་
བཞིའི་ཕྱང་པོ་ནམས་ལ་དམིགས་པར་བྱེད། ཅས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ནམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་

༡ བསྐྱུ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་ན། ༥༤། སེམས་ཅམ་རི། འཕགས་པ་ཐོག་མེད། ཉན་ས། ༤༩༥་༡༤།

སྦྱོར་བའི་ཆེ་ནམ་མཁའི་འདུ་ཤེས་ལ་རགས་པར་མཐོང་ནས་དེ་ཉིད་བསྒྲིག་པའི་
ཕྱིར། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཅན་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་
སྦྱོམ་པས། དེ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པ་ན་རྣམ་ཤེས་དེ་ཉིད་དང་དེ་
ལས་གཞན་པའི་རང་སས་བསྐྱས་པའི་མིང་བཞིའི་ཕྱང་པོ་ལ་དམིགས་པར་བྱེད།

གསུམ་པ་ནི། ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་སྦྱོམས་འཇུག་གི་སྦྱོར་བའི་ཆེ་
རྣམ་ཤེས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དེ་རགས་པར་མཐོང་ནས་དེ་བསྒྲིག་པའི་ཕྱིར་དུ་གཞུགས་
ཅན་དང་གཞུགས་མེད་ཀྱི་དམིགས་པ་བཅའ་བ་ན་ཅི་ཡང་མ་རྟོན་ནས་དམིགས་པ་
ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྦྱོམ་དུ་འདུ་ཤེས་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་
མངོན་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་གཞི་སྦྱོམས་འཇུག་ཐོབ་པའི་ཆེ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་འདུ་
ཤེས་དེ་ཉིད་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་རང་སས་བསྐྱས་པའི་མིང་བཞིའི་ཕྱང་པོ་ལ་
དམིགས་པར་བྱེད།

བཞི་པ་ནི། མིད་ཅེའི་དངོས་གཞིའི་སྦྱོམས་འཇུག་གི་སྦྱོར་བའི་ཆེ་ཅི་ཡང་
མེད་དོ་སྦྱོམ་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་རགས་པར་མཐོང་ནས་དེ་བསྒྲིག་པའི་ཕྱིར་འདུ་
ཤེས་རགས་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་འདུ་ཤེས་སྤྱོད་པ་ནི་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྦྱོམ་དུ་འདུ་
ཤེས་པ་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་གཞིའི་སྦྱོམས་
འཇུག་ཐོབ་པའི་ཆེ་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་འདུ་ཤེས་དེ་ཉིད་དང་དེ་
ལས་གཞན་པའི་རང་སས་བསྐྱས་པའི་མིང་བཞིའི་ཕྱང་པོ་ལ་དམིགས་པར་བྱེད།
གཞུགས་མེད་བཞི་པོ་དེ་ལ་ཡན་ལག་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་དེ། ཀུན་བཟུས་

ལས།⁹ གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་ནི་ཞི་གནས་སུ་རོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་
རྣམས་པར་བཞག་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་རྣམས་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་རང་
རང་གི་འོག་ས་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་དམིགས་རྣམས་སྒྲ་མ་རྣམས་དོར་
ནས་བྱི་མ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དེ་དག་སྒོམ་པའི་འབྲས་བུ་བཤད་པ་ནི།

ཆེ་རབས་གཞན་ཏུ་རྒྱ་སྒོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་སྒོམ་པའི་རྣམ་སྐྱེན་
ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་རྒྱ་མཐུན་ཀྱི་འབྲས་བུ་གང་རུང་གིས་བསྐྱས་པའི་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་
ཆོས། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དཔེར་ན་ཆངས་རིས་ནས་
འོག་མིན་ཀྱི་བར་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ཆོས་ལྟ་བུ། ལེགས་
པར་བཤད་པ་གསེར་ཀྱི་ཕྱེད་པ་ལས་ནི་གཟུགས་ཁམས་པའི་སྒོ་དེ་ཀྱི་འཛིག་ཉིན་
རྣམས་རྒྱ་སྒོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་སྒོམ་པའི་བདག་འབྲས་དང་། དེའི་བཅུད་
ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་དེའི་རྒྱ་མཐུན་ཀྱི་འབྲས་བུར་བཤད། ཆེ་རབས་གཞན་ཏུ་རྒྱ་
སྒོམས་འཇུག་གི་གཟུགས་མེད་སྒོམ་པའི་རྣམ་སྐྱེན་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་རྒྱ་མཐུན་ཀྱི་
འབྲས་བུ་གང་རུང་གིས་བསྐྱས་པའི་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ཆོས། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་
གཟུགས་མེད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དཔེར་ན། གཟུགས་མེད་རིགས་བཞིར་སྐྱེས་པའི་
སེམས་ཅན་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ཆོས་ལྟ་བུ་སྟེ་སྒྲ་བཞིན་ནོ། །

དེས་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྒོམས་འཇུག་དག་པ་བ་རྒྱུར་

9 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། 26 ། སེམས་ཅན་རི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བཏུས། 434 །

འབྲིང་ཆེན་པོ་སྒོམ་བས་ཆངས་རིས། ཆངས་བ་མདུན་ན་^༡འདོན། ཆངས་ཆེན་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་པར་བྱེད། དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དེ་གསུམ་གྱིས་འོད་ཚུང་། ཆད་མེད་འོད། འོད་གསལ་གསུམ་འགྲུབ་པར་བྱེད། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་དེ་གསུམ་གྱིས་དགེ་ཚུང་། ཆད་མེད་དགེ། དགེ་རྒྱས་གསུམ་འགྲུབ་པར་བྱེད། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དེ་གསུམ་གྱིས་སྤྲིན་མེད། བསོད་ནམས་སྐྱེས། འབྲས་བུ་ཆེ་བ་གསུམ་འགྲུབ་པར་བྱེད་དེ། ཀུན་བདུས་ལས། ^༢ བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཚུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོར་བསྒོམས་བས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྐྱེ་བ་གསུམ་མོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་རི་ལྷོང་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། བསམ་གཏན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་གསུམ་གསུམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྒོམས་འབྲུག་ཚུང་འབྲིང་ཆེན་པོར་སྒོམ་བས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་བཟང་ངན་འབྲིང་གསུམ་འགྲུབ་པར་བྱེད། དེས་བྱི་མ་རྣམས་ལ་རིགས་འབྲ། ཀུན་བདུས་ལས། ^༣ གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་ནི་གནས་གཞན་མེད་པའི་བྱིར་སྐྱེ་བ་ཐ་དད་པ་མེད་དོ། །དེ་ན་ཚུང་དུ་དང་འབྲིང་ཆེན་པོར་སྒོམ་བས་སྐྱེ་བ་མཐོ་བ་དང་དམའ་བ་དང་ངན་པ་དང་བཟང་པོར་མངོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེའི་སྐྱེ་བ་བཟང་ངན་སོགས་ཀྱང་གཟུགས་མེད་ན་གཟུགས་མེད་པས་སྒྲ་འོག་གིས་བྱེ་བའི་གནས་གཞན་མེད་ཀྱང་དེ་བཞི་ལ་ཆེ་རིང་ཐུང་གིས་སྐྱེ་བ་མཐོ་དམའ་དང་ཉོན་མོངས་མང་ཅུང་གིས་སྐྱེ་བ་བཟང་ངན་ཡོད་དོ། །ཚུང་འབྲིང་ཆེན་པོར་སྒོམ་

༡ ག་༡༢༩་བ་ཉ་འདོན། བ་༡༢༩་བ་༣་འདུན། ཀ་༣་༣༡་བ་༥་འདོན།

༢ བསྐྱན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༠། སེམས་ཙམ་རི། འཕགས་བ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བདུས། ༡༣༩་༡༥།

༣ བསྐྱན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༠། སེམས་ཙམ་རི། འཕགས་བ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བདུས། ༡༣༩་༡༥།

པའི་དོན་ཡང་ཡོད་དེ། གུས་སྦྱར་དང་རྒྱན་སྦྱར་གང་རུང་མེད་པར་སྒྲོམ་པ་ཅུང་ཏུ་དང་།
གང་རུང་གཅིག་དང་ལྷན་པར་སྒྲོམ་པ་འབྲིང་དང་། གཉིས་ཀ་དང་ལྷན་པར་སྒྲོམ་པ་
ཆེན་པོར་སྒྲོམ་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གྱི་སྡེལ་སྒྲོམ་ལྟ་བུས་པས་རིམ་
བཞིན་གནས་གཙང་གི་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་འབྱུང་པར་བྱེད་དེ། མཛོད་རྩ་བ་ལས། དེ་ནི་རྣམ་པ་
ལྟ་བུ་ཡི་ཕྱིར། །གནས་གཙང་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་ཞོ་ན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དེ་ལྟར་ཐོབ་པའི་རྟགས་བཤད་པ་ནི།

བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་གྱི་དངོས་གཞི་སྒྲོམས་འཇུག་རྣམས་ཐོབ་
པའི་རྟགས་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་སྒྲོམས་འཇུག་རྣམས་ལ་སྒྲོམས་
པར་འཇུག་པའི་ཆེ་ལུས་སའི་འོག་ཏུ་བྱིང་བ་ལྟ་བུར་སྤང་བའི་རྟགས་འབྱུང་ལ།
གཟུགས་མེད་གྱི་དངོས་གཞི་སྒྲོམས་འཇུག་རྣམས་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པའི་ཆེ་
ནམ་མཁའ་ལ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུར་སྤང་བའི་རྟགས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། གུན་བཏུས་
ལས། དེ་ལ་བསམ་གཏན་རྣམས་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པའི་ཆེ་ནི་ལུས་སའི་འོག་
ཏུ་བྱིང་བར་སྤང་བ་ལྟ་བུའི་རྟགས་འབྱུང་ངོ་། །གཟུགས་མེད་པ་དག་ལ་སྒྲོམས་
པར་འཇུག་པའི་ཆེ་ན་ནི། ལུས་ནམ་མཁའ་ལ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུར་སྤང་བའི་རྟགས་
འབྱུང་ལྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ཐོབ་པ་པོའི་གང་ཟག་བཤད་པ་ལ།

འགྲོ་བ་རིགས་བྱུག་གི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་དབང་ཏུ་

བྱས་པ་དང་། སྐྱེ་འཕགས་ཀྱི་ཉེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ངན་སོང་གསུམ་དང་སྐྱ་མི་སྟན་པའི་ཉེན་ལ་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་རྣམས་དེ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་འགལ་རྒྱུན་གྱི་རིགས་སུ་གྱུར་པའི་རྣམ་སྟོན་གྱི་སྤྱི་བ་བ་ཤས་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་མ་ཡིན་དང་ཟ་མ་མ་ནིང་རྣམས་ཀྱི་ཉེན་ལ་དེ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་རྣམས་དེ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་གོགས་སྒྲག་དོག་གི་སྤྱི་བ་བ་ཤས་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་མ་གཏོགས་པའི་སྤྱིང་གསུམ་གྱི་སྐྱེས་པ་བྱུང་མེད་དང་འདོད་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཉེན་ལ་དེ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཉེན་ལ་དེ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་འགལ་རྒྱུན་དང་བྲལ་ཞིང་མཐུན་རྒྱུན་ཆང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འདོད་པའི་ཉེན་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ནས་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་ཉེན་ལ་སྤྱིང་ཅེའི་སྟོམས་འཇུག་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་བར་རྣམས་སུ་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་ཉེན་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ནས། ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་ཉེན་ལ་སྤྱིང་ཅེའི་ཉེར་བསྟོགས་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་བར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེན་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་སྤྱིང་ཅེའི་བར་ལ་རིགས་འབྲསྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེན་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་གསར་དུ་སྟོམས་པ་མེད་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་བ་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་

བས་ཁྱབ་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྣོན་པ་འཇུག་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་སོགས་མེད་ཀྱང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྣོན་པ་འཇུག་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ནི་ཡོད་དེ། བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ཀ་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྲིད་ཅེའི་རྟེན་ལ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་སྣོན་པ་འཇུག་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་ཀྱང་དེའི་རྟེན་ལ་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ནི་ཡོད་དེ། ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་སྣོན་པ་འཇུག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་སྲིད་ཅེའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉ། མཛོད་ཅ་བ་ལས།^༡ སྲིད་ཅེར་འཕགས་པས་ཅི་ཡང་མེད། །མངོན་སུམ་བྱས་ནས་ཟག་པ་ཟད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ཀ་ཐོབ་པའི་སོ་སྐྱེ་ཡོད་དེ། སྲིད་ཅེའི་རྟེན་ཅན་གྱི་སོ་སྐྱེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྣོན་པ་འཇུག་མ་ཐོབ་པའི་འཕགས་པ་མང་དུ་ཡོད་ཅིང་། དེ་མ་ཐོབ་པའི་དག་བཅོམ་པ་ཡང་ཡོད་དེ། བསམ་གསུམ་འོས་བསམ་གསུམ་བསྟོད་ལས།^༢ ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་པའི་རྗེས་འབྲང་བ། །བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་ཀྱང་། །བདུད་ཀྱི་མིག་རས་བཙའ་བཞིན་བྱ། །སྲིད་པ་དག་ཀྱང་ལྷོག་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་

༡ ག་༡༣༠ན་༡་བརྟེན། བ་༡༣༠་བ་༤་རྟེན། ཀ་༣༣༣ན་༥་རྟེན།

༢ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩། མངོན་པ་ཀྱ། སྐབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཅ་བ། ༥༤་༣༡།

༣ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡། བསྟོད་ཆོགས་ཀ། སྐབ་དཔོན་མ་ཉི་ཅུ། བསམ་གསུམ་འོས་བསམ་གསུམ་བསྟོད། ༡༩༤་༡།

གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་
འཇུག་མ་ཐོབ་པའི་འཕགས་པ་ཡོད་དེ། རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་འཛིག་
ཏེན་པའི་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་ཁོ་ན་ལ་བཏེན་ནས་དངོས་སུ་ཐོབ་པའི་
ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱས་མ་ཐག་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་དེས་བསམ་གཏན་
དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་ཀྱང་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དེ་མ་ཐོབ་
པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་ཐོབ་པས་བྱུང་སྟེ།
དེ་ཡིན་ན་ནི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་ཐོབ་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ལ་
གནས་པའི་སེམས་དབང་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པས་བྱུང་སྟེ།
དེ་ཡིན་ན་ཆོས་རྒྱུན་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཐོབ་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྟེའི་རྒྱན་
ལས།^༡ དེའི་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་ནི། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡིན་པས་
བྱུང་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ཀ་ལ་རབ་མཐའ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས།^༢ རྣམ་པར་བཞག་པས་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རབ་ཀྱི་མཐའ་
ལས་བྱུང་བ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་འདུ་ཤེས་མེད། འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྒྲི་
མཆེད་ཀྱི་བར་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་
དོན་ཡང་འཕེལ་བ་གསུམ་གྱིས་སྤངས་པའི་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་དེ་
དག་ལ་རབ་ཀྱི་མཐའ་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་ལ། འཕེལ་བ་གསུམ་ཡོད་དེ། བསམ་
གཟུགས་བརྒྱད་ཀ་ལ་རིམ་གྱིས་ལུགས་མཐུན་དང་ལུགས་ལྟོག་ཏུ་ཞུགས་པ་ནི་

༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༠། སེམས་ཅམ་ཤི། རྩི་བཅུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྟེའི་རྒྱན། ༡༩༩༡།

༢ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༦། སེམས་ཅམ་རི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བཏུས། ༡༩༩༡།

འཕེལ་བ་རྒྱུ་དུ། རེ་རེ་བར་དུ་བཞག་སྟེ་ཐོད་ཀླུ་ལ་ལུགས་མཐུན་དུ་ཞུགས་པ་
ནི་འཕེལ་བ་འབྲིང་། དེ་ཉིད་ལུགས་ལྡན་ཏུ་ཞུགས་པ་ནི་འཕེལ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ། འན་སོང་གི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་
སྟོམས་འཇུག་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ། དེའི་རྟེན་ལ་སྦྱང་རྩེ་ཆད་མེད་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་
ཡོད་པ་གང་ཞིག ། ཆད་མེད་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། རང་གི་བདག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་
པའི་བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར།
དང་པོ་གྲབ་སྟེ། དེའི་རྟེན་ལ་སྦྱང་རྩེ་ཆེན་པོ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ།
ཁ་ཅིག ། མཆོམས་མེད་བྱས་པའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་
འཇུག་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགའ་ཆེ་དེ་
ལ་བསམ་གཏན་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེས་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་བསམ་གཏན་
ཀྱི་ཉར་བསྟོགས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེས་རྒྱུན་ཞུགས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ། འན་སོང་བ་རྣམས་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་
སྟོམས་འཇུག་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེས་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་དུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་
རྣམས་རྣམས་སྟོན་ཀྱི་སྒྲིབ་བ་པོ་ཤས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། འདུ་ཤེས་མེད་པ་
དང་སྲིད་ཅེའི་རྟེན་ལ་དེ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཤེས་
མེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དུད་འགྲོའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་
གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དུད་འགྲོའི་རྟེན་ཅན་ཀྱི་བྱང་འཕགས་

ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་བཞིན་དུ་དུང་འགྲོར་སྟེ། བ་སྒྲངས་པའི་བྱང་འཕགས་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་བྱང་འཕགས་དེ་དུང་འགྲོ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ལུས་དེ་དུང་
 འགྲོའི་ལུས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ལུས་དེ་རྣམ་སྟོན་གྱི་ལུས་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར།^༡ ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་འཕགས་ཀྱི་ལུས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དེའི་ལུས་དེ་དུང་འགྲོའི་ལུས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་ཡིན་ཏེ།
 རྒྱུད་སྒྲ་མའི་འགྲེལ་བར།^༢ འཁོར་བ་ནི་འདིར་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ན་ཁམས་
 གསུམ་གྱི་གཟུགས་བརྟན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 བ་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེའི་བྱང་བཞིན་དེ་དུང་འགྲོའི་བྱང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་དུ་ཐལ།
 དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཡིན་པར་
 ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། བྱང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་གང་
 ཟག་གི་བདག་འཛིན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར།
 ཉགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་^༣རྒྱུད་ལ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་
 བྱུང་པའི་མ་རིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལམ་མ་ཁྲུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྟེ་སེམས་དང་འཆི་སེམས་གང་རུང་མེད་པར་
 ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། དེ་གང་རུང་ཡིན་ན། ཡིད་

༡ ག་༡༣༡་ན་༡་ཡིད་ཀྱི། བ་༡༣༡་བ་༡་ཡིད་ཀྱི། ག་༣༣༥་བ་༣་དེ་ཡིད་ཀྱི།

༢ བརྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༠། སེམས་ཅན་མི། འཕགས་པ་ཐོག་མེད། རྒྱུད་སྒྲ་མའི་འགྲེལ་བ། ༡༠༥༠་༡༥།

༣ ག་༡༣༡་ན་༣་དེའི་རྒྱུད། བ་༡༣༡་ན་༣་དེའི་རྒྱུད། ག་༣༣༥་བ་༤་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད།

༤ ག་༡༣༡་ན་༥་དེ་ལམ་མ། བ་༡༣༡་ན་༣་དེ་ལམ་མ། ག་༣༣༥་བ་༤་ཁྱོད་ལམ་མ།

ཤེས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་ཅ་བ་ལས།^༡ ཆད་དང་མཆམས་སྒྱུར་འདོད་
ཆགས་བྲལ། །ཉམས་དང་འཆི་འཕོ་སྐྱེ་བ་རྣམས། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནར་
འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །འདོད་པ་ལ་སོགས་འོག་མ་འོག་མའི་རྟེན་ལ་གོང་མ་གོང་མའི་
སྟོམས་འཇུག་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཀྱང་རང་སའི་རྟེན་ལ་རང་སའི་སྟོམས་འཇུག་
གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། རང་ས་ན་རང་སའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་མ་ཉམས་
པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གོང་སའི་རྟེན་ལ་འོག་སའི་སྟོམས་འཇུག་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་
དེ། གོང་ས་ན་འོག་ས་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐྱིར་
བཏང་ལ་གོང་སའི་རྟེན་ལ་འོག་སའི་སྟོམས་འཇུག་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མེད་དེ། དེ་
མངོན་དུ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དམིགས་བསལ་ལ་དེ་ཡོད་དེ། སྤྱིད་
ཅེའི་རྟེན་ལ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
མངོན་ཅ་བ་ལས།^༢ བསམ་གཏན་གཞུགས་མེད་རང་དང་ནི། །འོག་སའི་རྟེན་ཅན་
འོག་དགོས་མེད། །སྤྱིད་ཅེར་འབགས་བས་ཅི་ཡང་མེད། །མངོན་སུམ་བྱས་ནས་
ཐག་པ་ཐད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། གོང་སའི་རྟེན་ལ་འདོད་པའི་
སྟོམས་འཇུག་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པ་གང་
ཞིག །གཞུགས་^༣ །ཁམས་དང་གཞུགས་མེད་ཁམས་གང་རུང་ཡིན་ན། གོང་ས་ཡིན་
དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདོད་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །

༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། མངོན་པ་ཀྱ། སྒྲིབ་དཔོན་དཀྱིག་གཉེན། མངོན་ཅ་བ། ༡་༡༩།

༢ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། མངོན་པ་ཀྱ། སྒྲིབ་དཔོན་དཀྱིག་གཉེན། མངོན་ཅ་བ། ༤༩་༣༠།

༣ ཀ་༡་༣༡་བ་༣་གཞུགས་ཁམས་དང་གཞུགས་མེད་ཁམས། བ་༡་༣༣་ན་༥་གཞུགས་ཁམས་དང་གཞུགས་མེད་ཁམས། ཀ་༣་༣༥་ན་
༤་གཞུགས་དང་གཞུགས་མེད།

གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མེད་པར་ཐལ། སྤྱིར་བཏང་དམིགས་
བསམ་གྱི་བྱང་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ཀ་
ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་རྟེན་
ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་ས་བླག་པ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཡོད་པར་ཐལ།
བསམ་གཏན་གཉིས་པ་བའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱས་གྱི་སེམས་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེའི་སས་བསྐྱས་གྱི་ཤེས་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་བ་ལེན་ཁ་མའི་གང་ཟག་
གི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྐྱེ་བ་འབྱུང་
བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ལས་ཉོན་
གྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་བ་ལེན་ཁ་མའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རང་སའི་རྟེན་ལ་རང་སའི་སྟོམས་འཇུག་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་
ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྟོམས་འཇུག་གསར་
དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་
འཇུག་དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་གསར་དུ་སྐྱེས།
དེ་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་ཡང་གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། ཁམས་གོང་
མའི་རྟེན་ལ་འགོག་སྟོམས་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་དང་། ལམ་ཤེས་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་
ཡོད་པ་དང་། འདོད་པའི་རྟེན་ལ་ནམ་མཁུན་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་
སོགས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྤྱིར་ཅེའི་རྟེན་ལ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་ཉར་

བསྒྲགས་སྒྲིམ་པ་ཡོད་དེ། དེའི་རྟེན་ལ་དེའི་དངོས་གཞི་སྒྲིམས་འཇུག་གསར་དུ་སྐྱེ་
བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྟེན་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་དེ་གསར་དུ་
སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་ཟེར་^༡སྤང་ཡང་། དེའི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་སྐྱེ་རྒྱུའི་དེ་
ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པ་འབྲེལ། །སྐྱེར་ཁྲབ་པ་མ་དེས་ཏེ། དམན་ལམ་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་
བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་བ་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་
གཞི་སྒྲིམས་འཇུག་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། ^༢སྦྱང་ཉིད་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དེ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཁྲབ་པ་འགྲིག་ །དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ །ཕྱིར་མི་འོང་དང་དགྲ་བཅོམ་གང་རུང་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་དང་
པོའི་དངོས་གཞི་སྒྲིམས་འཇུག་ཐོབ་པས་ཁྲབ་སྟེ། དེ་གང་རུང་ཡིན་ན་བསམ་
གཏན་དང་པོའི་རྟེན་བསྒྲགས་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྲས་པས་
ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པའི་སྦྱར་ལམ་ཅེ་མོ་ལ་
གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡོད་དེ། ལས་ཉོན་གྱིས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་དེ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་ལམ་བཟོད་པ་ནས་ཆོས་མཆོག་འབྲིང་མན་ཆད་
གྱི་བར་གང་རུང་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་
དངོས་གཞི་སྒྲིམས་འཇུག་ཐོབ་པས་མ་ཁྲབ་སྟེ། ལས་ཉོན་གྱིས་གཞུགས་ཁམས་
སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་དེ་གང་རུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། བསྒྲགས་འོས་བསྒྲགས་

༡ ག་༣༩ན་༡་ཟེར་སྤང་། བ་༡༣༩་བ་༡་ཟེར་སྤང་ཡང་། ག་༣༩ན་༡་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ།

༢ ག་༣༩ན་ན་སྦྱང་། བ་༡༣༩ན་༡་སྦྱང་། ག་༣༩ན་ན་དེ་སྦྱང་ཉིད་།

བསྟོན་ལས། ཁྱིད་ཀྱི་བསྟོན་པའི་རྩོམ་འབྲང་བ། །བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་
ཡང་། །བདུད་ཀྱི་མིག་རས་བཅའ་བཞིན་དུ། །སྲིད་པ་དག་ཡང་ཐོག་པར་
བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་
པར་ཉན་མོངས་སྤངས་པའི་གང་ཟག་མེད་པའི་བྱིར། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་
འབྲས་བུ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་སྤང་བུ་ཅིག་ཅར་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་དེས་
བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས།

གཞན་ཡང་། དེ་འབྲའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་དེས་བསམ་གཏན་གཉིས་
པའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པར་ཐལ། དེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པ་གང་ཞིག །སྤང་བུ་ཅིག་ཅར་པའི་ཉན་ཐོས་
དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་
ན། བསམ་གཟུགས་བརྒྱུད་ཀྱི་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། དང་པོ་དངོས་འགལ་ལ་
སོང་། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། སྤང་བུ་ཅིག་ཅར་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པས་
བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་རྩིས་སུ་བསམ་གཏན་
གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་ཕྱིར་དེའི་ཉར་བསྟོགས་སྟོམ་པ་
ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེས་དེའི་བྱིར་དེའི་ཉར་བསྟོགས་ཡིད་བྱེད་
བྱུག་པོ་གང་རུང་སྟོམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཁྱབ་སྟེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་
ཉར་བསྟོགས་ཟག་མེད་མེད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་བྱེད་བྱུག་པོ་
གང་རུང་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེའི་སྤྱིར་བ་མཐའི་ཡིད་
བྱེད་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་འཛིག་ཉེན་པའི་སྟོམ་སྤང་དུ་

གྲུང་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉོན་མོངས་རྒྱུ་དུའི་རྒྱུ་དུའི་དངོས་གཉེན་དུ་
གྲུང་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་ཡིན་ན། རང་གི་ཉེར་
ལེན་དུ་གྲུང་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉེར་བསྟོགས་ལས་བྱུང་བས་ཁྲབ་པར་
ཐལ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་ཉོན་མོངས་དབྱ་བཅོམ་པའི་རྒྱུ་གི་བསམ་གཏན་དང་
པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་དེ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་
འཇུག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ལ་ཡང་དེ་
ལྟར་ཁྲབ་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་སྦྱར་ལམ་པ་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་གི་དངོས་
གཞི་ཐོབ་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་
ཡིན་ན་དེ་ཐོབ་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ཡིན་ན་ཆོས་རྒྱུ་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཐོབ་
པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ལས་ཉོན་གིས་ཡི་དྲགས་སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་བྱང་སེམས་སྦྱར་
ལམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ལས་ཉོན་གིས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་དེ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། འཆོ་བའི་ཡོ་བྱང་གིས་འཁོངས་པའི་དེ་ཡོད་པར་
ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཉེ། དེ་ཡིན་ན་རིགས་གི་ཉེས་དམིགས་བཞི་དང་བྲལ་བའི་
ཁྲབ་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ། བསམ་གཏན་གི་དངོས་གཞི་ཐོབ་བྱེད་གི་ཐབས་སུ་གྲུང་པའི་
བསམ་གཏན་གི་སས་བསྐྱས་གི་དགེ་བའི་རིག་པ། བསམ་གཏན་གི་ཉེར་བསྟོགས་

ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉེར་བསྟོགས་ཚུལ་ཅན། མཚན་
ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་
གཞི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚུལ་ཅན་དེའི་ཕྱིར། རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི། ཞེས་
སོགས། ཟེར་ན། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཚུལ་
ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་སྟེ། དེའི་ཐོབ་བྱར་
གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱུས་འཕགས་
པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་
བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་དགེ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ།
བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། འདོད་སེམས་ཅེ་གཅིག་
པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཚུལ་ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་
གསལ་གཉིས་ཀ་བྱུང་སྟེ། ཚུལ་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་
བསམ་གཏན་དང་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དགེ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་
དང་བཅས་པ་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་པའི་ཉན་ཐོས་དབྱ་
བཅོམ་པའི་འབྲས་སུ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཚུལ་ཅན། མཚན་
ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་གཉིས་ཀ་བྱུང་སྟེ། ཚུལ་ཅན་
དེའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་དོན་དུ་དམིགས་རྣམ་ཉིད་དངོས་སུ་

སྤྱིང་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་སམ་བསྐྱས་པའི་དགེ་བའི་རིག་པ། བསམ་གཏན་གྱི་
 ཉེར་བསྐྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེས་བསམ་གཏན་དང་པོ་སོགས་ལ་རིགས་འདྲ།
 ཟེར་ན། སྤྱིང་བྱ་ཅིག་ཅར་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་
 ལས་བར་ཆད་མེད་ལས་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 ཉེར་བསྐྱོགས་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དེར་ཐལ། དེ་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་
 པའི་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་
 ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་ཟག་མེད་མེད་པར་ཐལ།
 མཆན་ཉིད་འཐད་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག །རང་གི་ཡན་ལག་གིས་མ་ཟེན་ཅིང་རང་གི་
 ཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་
 བསམ་གཏན་གྱི་སམ་བསྐྱས་ཀྱི་དགེ་བའི་རིག་པ། བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྐྱོགས་
 ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེས་བསམ་གཏན་དང་པོ་སོགས་ལ་རིགས་འདྲ་ཟེར་བ་མི་འཐད་
 དེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྷན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་
 བསྐྱོགས་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་སྤྱིང་པའི་རྒྱན་ལས།^༡ དེ་ཡང་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པ་དང་པོ་ཞི་གནས་མཆན་ཉིད་པ་དེ་ནི་འོག་ས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་
 བྱེད་པའི་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་།
 གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་དང་ལྷན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་རབ་ཏུ་
 དབེན་པ་ཡིད་བྱེད་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། འཛིག་ཉིན་པའི་སྒོམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་

༡ ག་༡༣༣ན་ཡ་བྱིར། བ་༡༣༤བ་ཡ་བྱིར། ག་༣༣༥བ་ཡ་བྱིར་ཏེ། རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

༢ སྤྱི་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་ཁ། རྒྱལ་ཆབ་མེ། རྣམ་བཤད་སྤྱིང་རྒྱན། ༡༩༣༥།

ཉོན་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཐོབ་པའི་དེ་ཡོད་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག །རང་སེམས་བསྐྱུས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་
འཇུག་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་བསྐྱུས་ཀྱི་དགེ་
བའི་རིག་པ། བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ།
བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱུས་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་མེད་པའི་བྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། རང་སེམས་བསྐྱུས་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་
གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སེམས་བསྐྱུས་
གང་ཞིག །ཁྱོད་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཡིན་པའི་
བྱིར་ན་མ་བྱལ། རང་རྒྱལ་དབང་བཙུག་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ངེས་པའི་
སྤང་བྱ་ཅིག་ཙར་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཉོན་ཐོས་ལས་ལམ་བཟོད་ཚུལ་
ཀྱི་སྟོན་སྟངས་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྲིད་བ་ཐ་མ་པའི་ཆེ་སྟོབ་དཔོན་
གཞན་གྱི་གདམས་ངག་ལ་མི་སྟོས་པར་འདོད་པའི་ཉེན་ལ་རང་གི་བྱང་ཚུབ་མངོན་
དུ་བྱེད་པར་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར་ཉེ། ཁྱོད་ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་
གང་ཞིག །དེའི་ཆེ་དེ་ལྟར་མི་སྟོས་པར་ཐེག་དམན་གྱི་བྱང་ཚུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་
ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱལ་བ་འགྲིག །

ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་
པའི་ཡིད་བྱེད་དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ཐོག་མ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་
ལ་ཁ་ཅིག །དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྤྲ་རྩལ་དུ་བསམ་གཏན་

དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་སས་བསྐྱས་པའི་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་སས་བསྐྱས་པའི་ལྷག་
མཐོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེའི་ཆེ་ཞི་ལྷག་རྒྱང་འབྲེལ་མ་ཐོབ་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་སྒྲིང་པོའི་རྒྱན་ལས།^༡ ལྷག་མཐོང་ཐོག་མར་ཐོབ་པ་ནི་མོས་པ་
ལས་རྒྱང་པའི་ཡིད་བྱེད་དེ་སྒྲོམ་རྒྱང་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་རབ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷག་མཐོང་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་རྒྱང་དུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ཅུས་ཏེ། དེར་གྱུར་པའི་གཙུག་པོ་
སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ཀྱི་སྟོན་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
ཁྱོད་ཀྱི་སྔ་རོལ་དུ་ཞི་གནས་ཀྱིས་^༢ བསྐྱས་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་
བསྟོགས་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ལྷག་མཐོང་གིས་བསྐྱས་པའི་
བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མཆོད་ཉིད་སོ་སོར་རིག་
པའི་ཡིད་བྱེད་དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་བསམ་གཏན་
ཀྱི་སས་བསྐྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བསམ་གཏན་ས་དུག་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་དང་། དེར་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་ཡང་
འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་སུ་ཐལ་བའི་སྟོན་ཡོད་དོ། །

ཁོ་ན་རེ། ཉན་སར། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་དག་
གིས་འདོད་བ་རྣམས་ལ་རགས་པའི་མཆོད་ཉིད་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཞི་

༡ སྒྲིང་པོའི་རྒྱན་གསུང་འབྲེལ་ཁ། རྣམ་བཤད་སྒྲིང་རྒྱན། ༣༦༩།༦།

༢ ག་༡༣༤ན་ལ་ཀྱིས། བ་༡༣༤ན་ལ་ཀྱིས། ཀ་༣༣༤ན་ཀྱིས་སྐྱོད་ཀྱིས་བསྐྱས་

བའི་མཆོན་ཉིད་དུ་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། དེ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སས་བསྐྱས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
བྱེད་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་
བྱེད་དེ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དག་གིས་
འདོད་པ་ལ་རགས་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཞི་བའི་རྣམ་པར་ཐོས་བསམ་
གྲིས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་མཉམ་པར་
བཞག་པའི་སས་བསྐྱས་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་པོ་སྤྲུལ་སྟེ། མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་པའི་
ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དག་གིས་འདོད་པ་ལ་རགས་པ་ལ་སོགས་པར་བལྟ་བའི་ཕྱིར་
རགས་པ་དང་། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཞི་བའི་
མཆོན་ཉིད་དུ་སོ་སོར་དཔྱེད་པ་ནི་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་
ནི་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་འདྲེས་མར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། སྒོམ་བྱུང་གི་སྒོ་ཡིན་པར་ཐལ། མཉམ་གཞག་གི་
སས་བསྐྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་སྟེ། མཛོད་ཅ་བ་ལས།^༡ མཉམ་པར་བཞག་པའི་
དགེ་བ་ནི། །སྒོམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱེད་པ། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
ཐོས་བསམ་འདྲེས་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར།

ཁ་ཅིག །དེ་ཆོས་ཅན། ཐོས་བྱུང་གི་སྒོ་དང་བསམ་བྱུང་གི་སྒོའི་གཞི་མཐུན་
ཡིན་པར་ཐལ། ཐོས་བསམ་འདྲེས་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། བསམ་གཏན་དང་
པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཐོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཆོས་ཅན། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་གཞི་

༡ བསྐྱེད་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༩། མཛོད་པ་ཀུ། སྒོམ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཅ་བ། ༣༥་༡༥།

མཐུན་ཡིན་པར་ཐལ། ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་ཁས།

ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲིང་པའི་སས་བསྐྱུས་སུ་ཐལ། འདྲིང་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་དེ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདྲིང་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་བསམ་གཞུག་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲགས་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདྲིང་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཞི་གནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ།

ཁ་ཅིག །བསམ་གཞུག་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲགས་མི་སྒྲིགས་མེད་པ་ཡིན་ན།
བསམ་གཞུག་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲགས་ཀྱི་ཐོག་མའི་ཞི་གནས་འབའ་ཞིག་གིས་
’བསྐྱུས་བས་བྱེད་ཅེས་པ་མི་འཐད་དེ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱིས་
བསམ་གཞུག་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲགས་མི་སྒྲིགས་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཁམས་
གསུམ་གྱི་སྒོ་མ་སྤང་ཉོན་མོངས་རྒྱུ་དུ་དགྲ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤང་བ་གང་ཞིག །ཞི་
ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་མ་ཐོབ་པར་དེ་སྤང་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མཛོད་འབྲེལ་ལས།^༡
ཉེར་བསྒྲགས་དང་པོ་མི་སྒྲིགས་མེད་པ་སྟེ་དེ་ནི་དག་པ་བ་ཡང་ཡིན་ལ་ཐག་པ་
མེད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཉེ། དེ་ནི་ཉེར་བསྒྲགས་མི་
སྒྲིགས་མེད་པ་དེ་ཉེར་བསྒྲགས་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོ་ཡིན་ཞིང་། བསམ་གཞུག་དང་
པོའི་ཉེར་བསྒྲགས་ལ་དག་པ་བ་དང་ཐག་མེད་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དམ་བཅའ་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་བསམ་གཞུག་དང་པོའི་
ཉེར་བསྒྲགས་ཡིད་བྱེད་བྱག་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ།

ཁ་ཅིག །བསམ་གཞུག་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲགས་མི་སྒྲིགས་མེད་པ་དེ་བསམ་

༡ ག་༡༣༩་བ་༤་གིས་བསྐྱུས། ག་༣༣༤་བ་༥་གི་སས་བསྐྱུས། བ་༡༣༥་༡་གིས་བསྐྱུས།

༢ བསྐྱུན་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༢༤། མཛོན་པ་ཁ། སྒོ་བ་དཔོན་དཀྱིག་གཉེན། མཛོད་འབྲེལ། ༡༤༡་ན།

གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ནས་སྦྱར་བ་མཐའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བར་
ལ་འཛོག་པ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་རབ་ཏུ་དབེན་
པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་པའི་རྒྱན་ལྷགས་ལྷགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་དེ་དང་། དེ་རབ་ཏུ་དབེན་པ་
ཡིད་བྱེད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་དེའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན།
ཁྱོད་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་འཛིག་ཉེན་པའི་སྟོམ་སྤང་དུ་གྱུར་
པའི་འདོད་ཉེན་ཆེན་པོའི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བར་ཆད་མེད་ལམ་
དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་རབ་ཏུ་དབེན་པ་ཡིད་བྱེད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་སྟོམ་
སྤང་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། མཐོང་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དམ་བཅའ་དེ་མི་འཐད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་
བསྟོགས་མི་ལྷོགས་མེད་པ་ཡིན་ན། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་དགོས་^༡།
དེའི་ཡིད་བྱེད་བྱག་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་ཡིན་
ན་ཉེར་བསྟོགས་ཟག་མེད་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་
ཅན་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། འདོད་ན། སྦྱར་ལམ་སྟན་གཅིག་པ་ལ་
གནས་པའི་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་པའི་རྒྱན་ལྷགས་ལྷགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་དེ་ཆོས་ཅན།

༡ ག་༡༣༥་ན་ཆེན་པོའི་དངོས། བ་༡༣༥་ན་ཡ་ཆེན་པོའི་དངོས། ཀ་༣༠་ན་ལ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་དངོས།

༢ ག་༡༣༥་ན་དེ་དགོས། བ་༡༣༥་བ་༡་དགོས། ཀ་༣༠་བ་༡་དགོས་ཏེ། དགོས་ཏེ།

༣ ག་༡༣༥་ན་དེ་ཡིན་དགོས། ཀ་༣༠་བ་༡་དེ་མ་ཡིན་དགོས། བ་༡༣༥་བ་༣་དེ་ཡིན་དགོས།

དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཉེར་བསྟོགས་སུ་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱག་ཀྱན་གཉིས་ལ་རགས་པ་དང་འགོག་ལམ་གཉིས་ལ་ཞི་བའི་རྣམ་པར་བལྟས་ནས་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པའི་མཁུན་པ་ཆོས་ཅན། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉགས་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ།

ཁོ་ན་རེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་བ་ཐོབ། ཉོན་མོངས་རྣམ་སྤྱོད་གི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་བ་ཡིན་པས་མ་ཁྲལ་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་སྤྱོད་བ་མཐའི་ཡིད་བྱེད་ཐོབ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྤྱོད་བ་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་མ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་སྤྱོད་བ་མཐའི་ཡིད་བྱེད་ཡིན་པས་མ་ཁྲལ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ། མ་གྲུབ་ན། མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྱོད་ལ་ཏུ་འཛིག་ཉེན་པའི་སྒྲིམ་སྤང་བྱ་གྲུར་པའི་འདོད་ཉོན་བརྒྱུད་པ་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོན་ཀླུ་བའི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་དེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་སྤྱོད་བ་མཐའི་ཡིད་བྱེད་ཐོབ། ཅིག་ཞོས་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེ་གྲུབ་སྟེ། དེས་དེ་ལ་

བཞེན་ནས་མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྱོད་ལ་ཏུ་འཛིག་ཞེན་པའི་སྒྲོམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་
བརྒྱད་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་འབྲའི་འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླུ་པའི་
ཕྱིར་འོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ
བར་འདོད་མི་བྱས་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་སྟོགས་མེད་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་
བསྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཐོབ་པ་
དང་། ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ། སྒྲོམ་བྱུང་ཐོབ་པ་ནམས་དུས་མཉམ་སྟེ། ནམ་བཤད་
སྤྱང་པོའི་རྒྱན་ལས།^༡ ལྷག་མཐོང་ཐོབ་མར་ཐོབ་པ་ནི་མོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་
ལ་བྱེད་པ་སྟེ་སྒྲོམ་བྱུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མི་འཐད་དེ། བསམ་གཏན་
དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མཆོད་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་བྱེད་ལ་གནས་པའི་གང་
ཟག་དེས་དེ་ལྟར་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བསམ་གཏན་
དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་མ་ཐོབ་བར་དེའི་མི་སྟོགས་མེད་པ་ཐོབ་
པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིད་བྱེད་
བྱུག་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རང་གི་དམིགས་པ་ལ་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་འཇུག་པའི་ཉིང་དེ་
འཛིན། ཞི་གནས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་ཟེར་ན། འདོད་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
ཆོས་ཅན། ཞི་གནས་སུ་ཐལ། མཆོད་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་

ན། འིན་སྐྱངས་ཀྱིས་འཛིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཚུལ་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ལུས་སེམས་འིན་སྐྱངས་ཀྱི་བདེ་བས་ཐེན་པའི་སྒྲོ་ནས་རང་གི་
དམིགས་པ་ལ། ཞེས་སོགས་ཐེར་བ་མི་འཐད་དེ། གཟུགས་མེད་ཁམས་པའི་རྒྱད་
ཀྱི་ཞི་གནས་དེ་ལུས་འིན་སྐྱངས་ཀྱིས་མ་ཐེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་ལུས་འིན་སྐྱངས་
མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ན་རེག་བྱ་ཡོད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྲབ་
སྟེ། དབྱས་མཐའི་འགྲེལ་པར། རེག་བྱའི་ཁྲད་པར་དགའ་བས་ཐེན་པ་ན་ལུས་འིན་
རྟུ་སྐྱངས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ན་གཟུགས་
ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག །འིན་སྐྱངས་ཀྱི་བདེ་བས་ཐེན་པའི་སྒྲོ་ནས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་
འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་རྟུ་འཇུག་པའི་རིག་པ། ཞི་གནས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་ཐེར་བ་མི་
འཐད་དེ། ཞི་གནས་དང་མཚུངས་ལྷན་ཀྱི་གཙོ་སྤྱོད་སེམས་ཞི་གནས་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ཞི་གནས་ཡིན་ན་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྟེ་དགོན་
མཆོག་སྤྱིན་ལས།^༡ ཞི་གནས་ནི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའོ། །ལྷག་མཐོང་ནི་སོ་སོར་
རྟོག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལམ་རིམ་ལས།^༢ ཡང་དག་པའི་ཉིང་ངེ་
འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་འཛོག་པར་བྱེད་པས་ན་ཞི་གནས་དང་། སོ་སོར་རྟོག་
པའི་ཤེས་རབ་ནི་ལྷག་མཐོང་རྟུ་གསུངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཞི་གནས་ཀྱི་དང་ནས་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་སོ་སོར་དཔྱོད་པར་

༡ ག་༡༣༩་ན་༣་ཀྱི་ཐེན་པར་ཐལ་ལོ། །བ་༡༣༩་ན་༤་ཀྱི་ཐེན་པར་ཐལ་ལོ། །ག་༣༩་བ་༣་ཀྱི་བདེ་བས་ཐེན་པར་ཐལ་ལོ། །

༢ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༩། མདོ་སྟེ་སྟེ། ལྷན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། མདོ་སྟེ་དགོན་མཆོག་སྤྱིན། ༡༡༩་ན༡།

༣ ལྷ་འབྲས་པར་མ། གསུང་འབྲས་པ། རྩོམ་ཁ་ལ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ། ༤༡༩་པ།

བྱེད་པའི་ཤེས་རབ། ལྷག་མཐོང་གི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། བསམ་གཏན་
དང་པོའི་ཉིད་བསྟོགས་མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་
རབ་དེ་ལྷག་མཐོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་རང་གི་དཔྱད་པ་ལ་དབྱེད་སྟོབས་
ཀྱིས་བྱངས་པའི་ཤིན་སྤངས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྟོན་ནས་རང་ཡུལ་སོ་སོར་རྟོག་པར་
བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །དབྱེད་སྟོབས་ཀྱིས་བྱངས་པའི་ཡུལ་སེམས་ཤིན་སྤངས་ཀྱིས་
ཟིན་པ། ཞེས་སོགས་དང་། དེ་འབྲེལ་རང་ཡུལ་ལ་སོ་སོར་དབྱོད་པར་བྱེད་པའི་སྟོ་
ཟེར་བ་གཉིས་ལ་སྟོན་ཡང་སྤར་བཞིན་རིགས་འགྲེལ། ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་དང་
པོའི་ཉིད་བསྟོགས་ཡིད་བྱེད་དུག་པོ་དེ་ལས་བཞིར་འདུ་སྟེ། དེའི་མཆོན་ཉིད་སོ་
སོར་རིག་པའི་ཡིད་བྱེད་དང་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་གཉིས་སྦྲར་ལས་དང་། དེའི་རབ་
ཏུ་དབེན་པ་ཡིད་བྱེད་དང་། སྦྲར་བ་མཐའི་ཡིད་བྱེད་གཉིས་བར་ཆད་མེད་ལས་
དང་། དེའི་དབྱོད་པ་ཡིད་བྱེད་བྱེད་པར་གྱི་ལས་དང་། དགའ་བ་སྤྱད་པའི་ཡིད་
བྱེད་ལས་བཞི་ཆར་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་རབ་ཏུ་དབེན་
པ་ཡིད་བྱེད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་ཕྱི་རོལ་བ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་བར་
ཆད་མེད་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་གཞན་ལ་རིགས་འགྲེལ། །

ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིད་བསྟོགས་དང་ཆོར་བ་བདེ་བའི་གཞི་
མཐུན་ཡོད་དེ། གསེར་བྲང་ལས།^༡ དེ་དག་ལ་ནི་ཉིད་བསྟོགས་བརྒྱད། །དག་པ་
བདེ་མིན་སྤྱག་བསྐྱེད་མེན། །ཞེས་པ་འདི་བྱངས་ནས་འདིས་ཉིད་བསྟོགས་ཀྱི་

༡ ལྷ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་ཅི། ཇི་ཅོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་གསེར་བྲང་། ༡༡༣། ༡།

ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་སུ་བཤད་པ་འདིར་མི་བཟུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
ན་མ་བྱུང་སྟེ། ལམ་རིམ་ལས།^༡ ཆོར་བ་སེམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དགའ་བདེ་ནི་
སྐབས་འདིར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་འབྲས་བྱ་ལས་འབྱུང་ཡང་
བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིང་བསྟོགས་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་མཚུངས་
ལྡན་དུ་མི་འབྱུང་། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སས་བསྐྱས་གྱི་སྟོམས་
འཇུག །བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། དེས་གཞུགས་
མེད་ལ་རིགས་འདྲའོ། །ཟེར་ན། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན།
མཚན་བྱ་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་གང་ཞིག །སྟོམས་འཇུག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། དེ་བསམ་གཏན་གྱི་སས་བསྐྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
མཛོད་ཙ་བ་ལས།^༢ དེ་བཞིན་འདུ་ཤེས་མེད་སྟོམས་འཇུག །བསམ་གཏན་ཐ་མར་
འབྱུང་འདོད་པས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན།
མཚན་བྱ་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་གང་ཞིག །སྟོམས་
འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། དེ་གཞུགས་མེད་ཀྱི་སས་བསྐྱས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཉེ། དེ་སྤྱིད་ཅེའི་སས་བསྐྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མཛོད་ཙ་བ་ལས།^༣ འདི་གནས་
དོན་དུ་སྤྱིད་ཅེར་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཡན་ལག་གི་སྟོན་ས་རང་གི་འོག་ས་ལས་འདའ་བར་བྱེད་པའི་དགེ་

༡ ལྷ་འབྲས་པར་མ། གསུང་འབྲས་པ། རྒྱུ་ཅོང་ཁ་པ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ། ༤༥༠༡།

༢ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༤། མཛོན་བ་ཀྱ། སྟོབ་དཔོན་དཀྱིག་གཉེན། མཛོད་ཙ་བ། ༡༩༡།

༣ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༤། མཛོན་བ་ཀྱ། སྟོབ་དཔོན་དཀྱིག་གཉེན། མཛོད་ཙ་བ། ༡༩༡། ༤།

༤ ག་༡༣༡ན་༣སྟེ། བ་༡༣༡ན་༡སྟེ། ག་༣༤༩བ་༤སྟེ།

སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་
སྟོམས་འཇུག་གི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་
སྟོམས་འཇུག་ཡིན་ན། རང་གི་འོག་ས་ལས་འདས་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རང་གི་འཕང་བྱར་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་འཕེན་
བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བར་དམིགས་པ་དེ། རྒྱ་
སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་གྱི་མཆོན་ཉིད། ཆེ་རབས་གཞན་དུ་རྒྱ་སྟོམས་
འཇུག་གི་བསམ་གཏན་སྟོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ཆོས། འབྲས་
བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་གྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཆེ་རབས་གཞན་དུ་རྒྱ་སྟོམས་
འཇུག་གི་བསམ་གཏན་སྟོམ་པའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ།
བདག་པོའི་འབྲས་བུ་གསུམ་ཡོད། དང་པོ་ནི། རྒྱལ་བདེན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་
ཁམས་པའི་གང་ཟག་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་ཁམས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་
ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་བྱང་པོ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། གཟུགས་
ཁམས་པའི་གང་ཟག་གི་གཞལ་མེད་ཁང་ལྟ་བུ། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་དུ་
གྱུར་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ལས་ཉོན་གྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པས་ཁྲབ། རྒྱ་
སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་ཡིན་ན། རང་གི་འོག་སའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་དགོས་
ཀྱང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་ལ་རང་སའི་རྟེན་ཅན་གྱིས་མ་ཁྲབ་སྟེ། བསྐྱལ་
པ་འཛིག་པའི་ཆེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་གྱིས་ཐོབ་པའི་འདོད་ཁམས་པའི་གང་ཟག་གི་
རྒྱད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་དེ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་
བསམ་གཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་ལ་སྦྱོར་བྱུང་ཡིན་

བས་མ་ཁུབ་སྟེ། བསྐལ་བ་འདིག་པའི་དུས་ཀྱི་ཆེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་
 པའི་འདོད་ཁམས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་
 སྟོམས་འཇུག་དེ། རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན།
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་སུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་
 པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། རྒྱ་
 སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྐྱེ་བ་འཁེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་སུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་
 སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེ་ལ་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྐྱེ་བ་འཁེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
 པ་གང་ཞིག །ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་
 ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། སྤྱག་བདེན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཁམས་པའི་གང་ཟག་
 ཡིན་ན། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་དེ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། གཟུགས་སུ་ཉེ་བར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་སྐྱེ་
 འདའ་བ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྤྱད་དུ་སྐྱེ་བ་སྦྱངས་མ་ཐག་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཆོས་ཅན།
 དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱུབ་སྟེ། ལས་ཉོན་གྱིས་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་
 གང་ཟག་གང་ཞིག །སྤྱག་བདེན་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་དང་གཟུགས་ཁམས་པའི་
 གང་ཟག་གི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལས་ཉོན་གྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་

བ་ལེན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཆོ་དེ་ལ་དག་བཅོམ་
པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བསྐྱལ་བ་འདིག་པའི་ཆོ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོབ་པའི་
འདོད་ཁམས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་
འཇུག་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་སྟོབ་ཀྱི་ཆོས་སུ་ཐལ། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེའི་ཆོའི་འདོད་ཁམས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན།
བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་སྟོབ་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་བ་
ལེན་ཁ་མའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྐྱེ་བ་འབྱུང་བྱེད་ཀྱི་
བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། རང་གི་འོག་སའི་རྟེན་
ཅན་དུ་ཐལ། རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས།
འདོད་ན། དེ་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་དུ་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །བསམ་གཏན་དང་
པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་
བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་ཁ་མའི་དེ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ནས་བསམ་
གཏན་བཞི་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་ཁ་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་དང་། དེ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོར་
སྐྱེ་བ་ལེན་ཁ་མ་སོགས་ལ་རིགས་འབྲ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཁོ་ན་རེ། རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་ཀྱི་སྟོབས་འཇུག་ལ་རང་གི་
འོག་སའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེའི་རྟེན་བསྟོགས་ལ་དེ་དགོས་པའི་

ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུག།

ཁ་ཅིག །རྒྱ་སྟོང་མ་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་དང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་གཉིས་འགལ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟེན་ཅན་གྱི་སོ་སྐྱེའི་རྒྱུ་དེ་གི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོང་མ་འཇུག་དག་པ་བ་དེ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་གང་ཞིག །ཅིག་ཤོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་སྟོང་མ་འཇུག་གང་ཞིག །རང་འབྲས་སྐྱུག་བསྐྱེད་བདེན་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་འཁོར་བས་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་ལ་རང་སའི་རྟེན་ཅན་གྱིས་བྱུང་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་སོ་སྐྱེའི་རྒྱུ་དེ་གི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོང་མ་འཇུག་དག་པ་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་བཞི་པར་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏགས་བྱུང་སྟེ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོང་མ་འཇུག་ཐོབ་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རྟོག་དཔྱད་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པའི་སྒྲོན་མ་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་རབ་རྟུ་བྱེ་བའི་དགེ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་གང་ཞིག །དཔེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བདེ་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་རྟུ་ལྡན་པ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོང་མ་འཇུག་གི་མཚན་

ཉིད། བྱང་རབ་རྩ་དང་བ་གཉེན་སྤོང་ཡན་ལག་རྩ་ལྡན་པའི་སྒྲོ་ནས་རྩོག་དཔྱད་གཉིས་ཀ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་རབ་རྩ་བྱེ་བའི་དེ་གང་ཞིག །ཉིང་རེ་འཛིན་ལས་སྦྱེས་པའི་དགའ་བདེ་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་རྩ་ལྡན་པ་དེ། གཉིས་པའི་མཆོན་ཉིད། བན་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྟོམས་གསུམ་གཉེན་སྤོང་ཡན་ལག་རྩ་ལྡན་པའི་སྒྲོ་ནས་དགའ་བ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་དེ་གང་ཞིག །དགའ་བས་དབེན་པའི་བདེ་བ་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་རྩ་ལྡན་པ་དེ། གསུམ་པའི་མཆོན་ཉིད། བན་བ་དང་བཏང་སྟོམས་ཡོངས་དག་གཉེན་སྤོང་ཡན་ལག་རྩ་ལྡན་པའི་སྒྲོ་ནས་བདེ་བ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་དེ་གང་ཞིག །ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་རྩ་ལྡན་པ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན།

དེ་ལ་ཁ་ཅིག །མཆོན་ཉིད་དང་སྤོང་མི་འཐད་དེ།^༡ རྩོག་དཔྱད་གཉེན་སྤོང་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པའི་བསམ་གཏན་དང་སྤོང་དངོས་གཞི་མེད་པའི་བྱིར། བསམ་གཏན་དང་སྤོང་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་ན། གཉེན་སྤོང་ཡན་ལག་བཏང་^༢ ཟེན་པས་བྱུང་བའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ཐོབ་ན་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཟེན་པས་བྱུང་བའི་བྱིར། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཡན་ལག་ལྡ་དང་ལྡན་པའི་བསམ་གཏན་དང་སྤོང་དངོས་གཞི་ཡོད་པའི་བྱིར་དང་། རྩོག་དཔྱད་གཉེན་སྤོང་ཡན་ལག་རྩ་ལྡན་པའི་བསམ་གཏན་དང་སྤོང་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། ཤེས་སྒྲིབ་གྱི་གཉེན་སྤོང་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། རྩོད་མྱ་

༡ ག་༡༣༤་བ་༩་རྩོག་དཔྱད་གཉེན། བ་༡༣༥་ན་༣་རྩོག་དཔྱད་གཉེན། ཀ་༣༥༥་ན་གཉེན་སྤོང་ཡན།

༢ ག་༡༣༤་བ་༡་གཏང་། བ་༡༣༥་ན་བཏང་། ཀ་༣༥༥་ན་བཏང་།

མར།^༡ དག་གསལ་གཉེན་པོའི་སྤྱོད་ཀྱི་ཉིད་ཀྱི། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

རང་ལུགས་ཀྱི་སྒྲིལ་ནི། མཚན་ཉིད་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། རྟོག་དཔྱད་གཉེན་
པོའི་ཡན་ལག་རྩ་མི་ལྡན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་
བྱུང་པར་ཅན་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། མཛོད་ཙ་བ་ལས།^༢ རྟོག་མེད་བསམ་གཏན་བྱུང་
པར་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། དེ་དཔེན་བ་ལས་སྟོམས་པའི་དགའ་བདེ་
པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་རྩ་མི་ལྡན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་ས་པ་
ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། མཛོད་ཙ་བ་ལས།^༣ རྣམ་གསུམ་བདེ་མིན་སྤྱུག་བསྐྱེད་
མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། མཚན་ཉིད་བྱི་མ་དེ་རྣམས་མི་འཐད་དེ། སངས་
རྒྱུ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་དེ་
རྟོག་དཔྱད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་རབ་རྩ་བྱེ་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་རྒྱུད་
ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་དེ་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་པན་
ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག །སྒྲིབ་པའི་དུས་སུ་གཞུགས་དང་ཐོགས་པའི་འདུ་ཤེས་“རགས་
བ་མཐོང་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་སོ་སྟོམ་དུ་བསྐྱོམས་
པས་དངོས་གཞིའི་སྐབས་སུ་དེ་མངོན་གྱུར་པའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་བ་མཆུངས་ལྡན་
དང་བཅས་བ། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཚན་

༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༠། སེམས་ཅན་མི། རྩི་བཅུན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་ཐུག་ ༤༣༩་ཉ་༩།

༢ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༤མཛོད་བ་གྲ། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཙ་བ། ༥༡་༥།

༣ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༤། མཛོད་བ་གྲ། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཙ་བ། ༥༡་༦།

༤ ག་༡་༣༤་ན་ཙ་ལ་འདོད་ཆགས། བ་༡་༣༤་བ་༡་ལ་འདོད་ཆགས། ག་༣༤་པ་༡་ཉ་རྟོག་དཔྱད་མ་གཏོགས་འདོད།

༥ ག་༡་༣༤་ན་ཙ་ལ་འདུ་ཤེས་རགས་བ། བ་༡་༣༤་བ་༣་འདུ་ཤེས་རགས་བ། ག་༣༤་པ་༣་འདུ་ཤེས་ལ་རགས་བ།

ཉིད། སྦྱར་བའི་དུས་སྡུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་སོ་སྟམ་བ་དེ་
ཉིད་ལ་དགག་བྱར་བྱས་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་ཤེས་ལྟར་མཐའ་ཡས་སོ་སྟམ་
དུ་བསྐྱོམས་བ་ལ་བཏེན་ནས་དངོས་གཞིའི་དུས་སྡུ། ཞེས་སོགས་རྣམ་ཤེས་མཐའ་
ཡས་ཀྱི་དེའི་མཆོད་ཉིད། སྦྱར་བའི་དུས་སྡུ་གཟུང་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྟམ་དུ་
བསྐྱོམས་བ་ལ། ཞེས་སོགས་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་དེའི་མཆོད་ཉིད། སྦྱར་བའི་དུས་སྡུ་
འདུ་ཤེས་རགས་བ་ནི་ནད་དང་འབྲས་དང་ཟུག་རྩའོ། །འདུ་ཤེས་མེད་བ་ནི་ཀྱན་
ནས་ཉོན་མོངས་པའོ། །འདུ་ཤེས་མེད་མིན་ནི་ཞི་བ་གྲོལ་བའོ་སྟམ་དུ་བསྐྱོམས་
བ། ཞེས་སོགས་སྤིང་ཅེའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཆོད་ཉིད་ཟེར་ན།
སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཆོས་
ཅན། མཆོད་ཉིད་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཆོད་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་ཐམས་
ཅད་ནམ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་པར་ཐལ། འདོད་བ་གང་ཞིག ཁྱོད་རྣམ་མཁའ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་རིགས་འདྲའོ། །

ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་བྱུང་བར་ཅན་དེ་
ཡིན་ན། རྟོག་དཔྱད་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་ལྟན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། སྤྱོད་ན་
འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པར་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་
སྟོམས་འཇུག་བྱུང་བར་ཅན་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་
གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་

༡ ག་༡༣༤་བ་༡་ཆོས་ཅན། བ་༡༣༤་བ་༥་ཆོས་ཅན། ག་༣༥༥་བ་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན།
༢ ག་༡༣༤་བ་༡་དང་པོ་དེར་ཐལ། བ་༡༣༤་བ་༥་དང་པོ་དེར་ཐལ། ག་༣༥༥་བ་མཆོད་ཉིད་དེར་ཐལ།
༣ ག་༡༣༤་བ་༥་མ་གསུམ་ལ། བ་༡༣༤་བ་སྟེ་གསུམ་ལ་རིགས། ག་༣༥་ཆེ། ༡ཕྱི་མ་བཞི་ལ་རིགས་འདྲའོ། །

ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་དཔྱད་^੧་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་གང་
ཞིག། དེ་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ།

གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་པར་
ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྒྲ་དོན་འབྲས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ།

ཁ་ཅིག། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཅམ་པོ་བ་ཆོས་
ཅན། རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ཁྱོད་ཀྱི་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཐལ། ཁྱོད་རྟོག་དཔྱད་
གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པའི་བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ཀ་ལ་འགོག་པ་སྟེལ་ནས་
སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཡར་སོང་ཐོད་ཀླལ་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། འགོག་པ་
ཁྱོད་ཀྱི་སྟེལ་ཆོས་སུ་ཐལ། ཁྱོད་ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་འགྲིག།

ཁོ་ན་རེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཅམ་པོ་བའི་
ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་དེ་ཆོས་ཅན། རྟོག་དཔྱད་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དང་
ལྡན་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཅམ་པོ་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས།^੨ ཡན་ལག་བཞི་པའི་དཔག་ཇི་ལྟ་
བ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་ལྔ་པའི་བསམ་གཏན་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་སྟག་མེད་དུ་ཐལ། དེའི་ཡན་
ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་དེའི་ཡང་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་

੧ ག་੧੩༤་བ་੩་དཔྱད། བ་੧༩༠་ན་੧་དཔྱད། ཀ་੩༩༩་ན་ ੩རྟོག་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

੨ བསྟན་འཇུག་དཔེ་བསྟར་མ། ੨༤། མཛོན་བ་ཁ། རྫོག་དཔོན་དཀྱིག་གཉེན། མཛོད་འགྲེལ། ༡༩༥་ལྟ།

མ་ཁྲབ། སྤྱི་ལོ་དཔལ་ལེན་ཉམས་སྲུང་བའི་རང་རིག་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ། དེ་
ཉམས་སྲུང་བའི་རང་རིག་དེ་ཡང་ཉམས་སྲུང་བའི་རང་རིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
ཁྲབ་པ་འགྲིག།

ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྟོམས་འཇུག་ཙམ་པོ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
རང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་
ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་རྟོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་
ཅིང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །དེ་སེམས་ཅིང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །མཛོད་རྩ་བ་ལས།^༡ རྟོག་དང་དཔྱད་པ་ཅིང་
ཞིབ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཁྱོད་རང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་
རྟོག་དཔྱད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་དཔྱད་པ་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཡན་
ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་ཞིབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཐལ།
འདོད་པ་གང་ཞིག །དེ་སེམས་ཞིབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྤར་
བཞིན། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། སེམས་ཅིང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་
བ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་མཐུན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། སེམས་ཅིང་བའི་རྣམ་
པ་འདྲ་བའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་སྤོ། །

གཞན་ཡང་། མིག་ཤེས་སྲུང་བའི་ཆོར་བ་མེད་པར་ཐལ། དེར་གྱུར་པའི་
ཆོར་བ་བདེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་
དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་ཆོར་བ་བདེ་

བ་དང་མཚུངས་ལྷན་དུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། གཟུགས་ཡིད་འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་
ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་དེ་གཟུགས་ཡིད་འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་
ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོར་བ་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་སྦྱར་ནས་མཚུངས་པར་བྱའོ། །

ཁ་ཅིག །བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་གང་ཞིག །རང་གི་འོག་ས་འདོད་པ་
ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་རབ་དུ་བྱེ་བ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་
སྟོམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་གང་ཞིག །རང་གི་འོག་
ས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ། ཞེས་སོགས་རིགས་འབྲ་ཐེར་
ན། མཚན་ཉིད་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པའི་
འབྲས་བུ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་གང་ཐག་གི་རྒྱད་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆོས་ཅན། མཚན་བྱ་
དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། མི་འཐད་དེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་བསམ་
གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་དེ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་
སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་བསམ་གཟུགས་བརྒྱུད་ཀྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
དེའི་རྒྱད་ཀྱི་པར་ཕྱིན་བཅུ་ཡིན་ཁྲབ་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་
གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་གོང་ས་ཡིན་པར་ཐལ།
བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་
ཉེ། དེའི་འོག་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན།

༡ ག་༡༧༠་ན་༡་སྟོམས་འཇུག །བ་༡༧༠་བ་༧་སྟོམས་འཇུག །ཀ་༣༧་ན་༣་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག །

༢ ག་༡༧༠་བ་༡་སྟོམས་འཇུག །ཀ་༣༧་ན་༧་ཀྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག །བ་༡༧༠་བ་༥་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག །

བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་ན། བླ་རབ་ཏུ་དང་བ་
གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་ལྡན་བས་ཁྲབ་བར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་
གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡིན་
ན་ཉོག་དཔྱིད་ཀྱི་རྟོག་པ་དང་བཅས་བས་ཁྲབ་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། སངས་
རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་
ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེས་གཞན་ལ་རིགས་འདྲ།

ཁོ་ན་རེ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་བསམ་
གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་བརྒྱད་ཡིན་ཁྲབ་མཉམ་དུ་ཐལ། སངས་རྒྱས་
འཕགས་པ་ལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་སྲིད་ཅེའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་
འཇུག་ཏུ་སྤྱར་པའི་ལམ་ཐག་མེད་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །དེའི་རྒྱད་ལ་
བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཏུ་སྤྱར་པའི་ལམ་ཐག་མེད་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ¹གང་ཡང་། འདོད་པ་ཁམས་དང་སྲིད་
ཅེ་ན། །བྱང་རྩལ་ལམ་ཀྱི་ཡན་ལག་སྤངས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐབས་ལ་མི་མཁས་
པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཀྱི་དེ་དང་འདི་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁ་ཅིག་གི་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
གྲུབ་མཐའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྲིད་ཅེའི་སེམས་དང་ལམ་ཐག་མེད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་
མེད་ཀྱང་། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་གྲུབ་མཐའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་
ཅས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། དེ་འདྲའི་ལྷན་དོན་མ་གྲུབ་པར་

ཐལ། འདོད་སེམས་དང་ལམ་ཟག་མེད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་
པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཐེག་དམན་གྱི་མི་སྒྲོབ་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་དགྲ་
བཅོམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདོད་པའི་
སས་བསྐྱས་གང་ཞིག་ཐེག་དམན་གྱི་མི་སྒྲོབ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།
སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཆོགས་ལམ་པའི་
རྒྱད་ཀྱི་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོགས་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་
བཟུས་ལམ།^༡ ཆོགས་ཀྱི་ལམ་གང་ཞེ་ན། སོ་སོ་སྟེ་བོའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་། ཞེས་
སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་བསམ་
གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྒྲོམས་འཇུག་དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་
སྒྲོམས་འཇུག་ཙམ་ཁྲད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བསམ་གཟུགས་བརྒྱུད་ཀ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།^༢ འདོད་ན། དེ་རྟོག་བཅས་དཔྱོད་བཅས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲོམས་
འཇུག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ།

ཁ་ཅིག་ །དེའི་རྒྱད་ཀྱི་དེ་ལ་ཙམ་ཁྲད་གཉིས་ཀྱི་ཁྲད་པར་མི་འབྱེད་དེ།
བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྒྲོམས་འཇུག་ཟག་མེད་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་
ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཟག་མེད་ས་དགྲ་མེད་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་
དངོས་གཞིའི་སྒྲོམས་འཇུག་ཙམ་པོ་བར་གྱུར་པའི་ལམ་ཟག་མེད་མེད་པའི་ཕྱིར།

༡ བསྐྱེད་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༦། སེམས་ཙམ་རི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བཟུས། ༩༣༩་༣༡

༢ ག་༡༩༡་ན་༥། པ་༡༩༡་བ་༣། འདོད་ན། དེ་རྟོག་བཅས་དཔྱོད་བཅས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲོམས་འཇུག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ།

ཁོ་ན་རེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་གོང་ས་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྲིད་ཅེའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་
འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ།

ཁ་ཅིག །ཟག་མེད་ཀྱི་བསམ་གཟུགས་བརྒྱུད་ཡིན་ཁྲབ་མཉམ་ཡིན་ཟེར་ན།
བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་
དེ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པའི་མཐུན་པ་ཆོས་ཅན། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་
འཇུག་ཟག་མེད་དུ་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རྒྱུན་ལྷགས་ལྷགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་
ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། སྲིད་ཅེའི་སྟོམས་འཇུག་ཟག་མེད་དུ་ཐལ། བསམ་གཏན་
དང་པོའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས།

གསུམ་པ་ཆད་མེད་བཞི་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ།

རྒྱ། མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ། སོ་སོའི་ངོ་བོ། ཁྱད་ཆོས། སྐྱབ་བཤད་པ། གཞུང་
དོན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། ཆད་མེད་པ་དེ་རྣམས་རང་གི་རྒྱར་གྱུར་པའི་རྒྱུན་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་
ཡིན་ཏེ། དམིགས་རྒྱུན་བདེ་བ་དང་མི་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་སོགས་དང་། རྒྱ་རྒྱུན་
ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱང་གི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བོན་དང་། བདག་རྒྱུན་ཆད་
མེད་སོགས་སྟོན་པའི་བཤེས་གཉེན། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་རང་གི་ལྔ་འོག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་

བྱང་པའི་རིག་པ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྤེའི་རྒྱན་ལས།^༡ བདེ་དང་སྤྱག་
བསྐྱལ་དེ་རྒྱ་ལས། །བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་སྤྱིང་རྩེ་སྟེ། །རྒྱ་དང་བཤེས་གཉེན་རང་
བཞིན་ལས། །བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་སྤྱིང་རྩེ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རང་གི་བདག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་
གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་བརྩེ་བ་སོགས་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་ཡང་དག་པར་
འཛོག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བའི་
རིག་པ། ཆད་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བརྟུས་ལས།^༢ ཡོན་ཏན་འདི་རྣམས་
རི་ལྷོ་མའོན་པར་འགྲུབ་ཅེ་ན། ཕྱི་རོལ་བའམ་ཉན་ཐོས་སམ་བྱང་རྩལ་སེམས་
དཔའ་ཡང་རུང་སྟེ། དག་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ཆད་མེད་པ་
རྣམས་འགྲུབ་ལོ། །ཞེས་དང་། མདོ་སྤེའི་རྒྱན་ལས།^༣ སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བརྩེ་
བ་ཅན། །སྤང་དང་བྲལ་བའི་དགོངས་པ་ཅན། །མི་འབྲལ་བ་ཡི་དགོངས་པ་
ཅན། །པན་དགོངས་ཁྱོད་ལ་བྱུག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། བྱམས་པ་ཆད་མེད། སྤྱིང་རྩེ་ཆད་མེད། དགའ་
བ་ཆད་མེད། བཏང་སྟོམས་ཆད་མེད་དང་བཞི་ཡོད།

བཞི་པ་ནི། ཆད་མེད་གང་ཞིག །སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་
འདོད་པས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཀུན་
བརྟུས་ལས།^༤ བྱམས་པ་གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་

༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༠། སེམས་ཅན་པེ། རྩེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྤེའི་རྒྱན། ༡༤༥་༡༩།

༢ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༠། སེམས་ཅན་པེ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བརྟུས། ༩༤་༡༠།

༣ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༠། སེམས་ཅན་པེ། རྩེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྤེའི་རྒྱན། ༡༤༥་༢༠།

༤ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༠། སེམས་ཅན་པེ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བརྟུས། ༩༥་༡་༣།

བདེ་བ་དང་ཐུན་པར་ཤོག་ཅིག་བསམ་^༡པའི་གནས་པ་ཡང་དག་པར་འབྱོར་བའི་
ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་
པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཚོས་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
དབྱེ་ན། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ། ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ།
དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་གསུམ་ཡོད།

ཆོད་མེད་གང་ཞིག །སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་འདོད་
པས་རབ་རྩ་བྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ། གཉིས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཀུན་
བརྟུས་ལས། ^༢སྤྱིང་རྩེ་གང་ཞེ་ན་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྱག་
བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་ཤོག་ཅིག་པའི་བསམ་པའི་ཞེས་པ་ཡང་སྤྲ་མ་བཞིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་ན། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྩེ་
སོགས་གསུམ་ཡོད།

ཆོད་མེད་གང་ཞིག །སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་འདོད་
པས་རབ་རྩ་བྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ། གསུམ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་
ལས། ^༣དགའ་བ་གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་བ་
དང་མི་འབྲལ་བར་ཤོག་ཅིག་པའི་བསམ་པའི་ཞེས་པ་ཡང་སྤྲ་མ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་ན། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་སོགས་གསུམ་དུ་ཡོད།

ཆོད་མེད་གང་ཞིག །སེམས་ཅན་རྣམས་ཉོན་མོངས་པ་དང་མི་ལྡན་པར་

༡ ག་༡༤ན་༡་ཤོག་གཅིག་བསམ། ཀ་༣༤ན་༥་ཤོག་གཅིག་པའི་བསམ། བ་༡༤ན་༡་ཤོག་གཅིག་བསམ།

༢ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༦། སེམས་ཅན་རི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བརྟུས། ༡༡༤་༡།

༣ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༦། སེམས་ཅན་རི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བརྟུས། ༡༡༤་༥།

འདྲི་བས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ། བཞི་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་
 ཉིད་ལས།¹ བཏང་སྟོམས་གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་
 ལ་ཕན་པའི་བསམ་བློ་ཡང་དག་པར་གནས་པ་ཡང་དག་པར་འབྱོར་བའི་ཞེས་བྱ་བ་
 རྩ་མ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དབྱེ་ན། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་
 བཏང་སྟོམས་སོགས་གསུམ་དུ་ཡོད།

ལྷ་པ་ལ། ཆད་མེད་བ་དེ་བྱང་ཆོས་བཞི་དང་ལྟན་ཏེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྟོང་
 བའི་བྱང་པར། གཉེན་པོའི་བྱང་པར། དམིགས་པའི་བྱང་པར། བྱང་ལས་ཀྱི་བྱང་
 པར་རྣམས་དང་ལྟན་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་བཞིས་རིམ་བཤར་གཞི་དང་
 སེམས་དང་། རྣམ་འཛེ་དང་། མི་དགའ་བ་དང་། གཞི་དང་སེམས་དང་འདྲི་ཆགས་
 རྣམས་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་བཞིས་རིམ་བཤར་གྲོགས་
 རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྟོན་པ་གཞི་དང་སེམས་སོགས་བཞི་
 པོ་དེའི་གཉེན་པོ་ཐོབ་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་བཞི་པོ་རེ་རེས་ཀྱང་སེམས་
 ཅན་དང་ཆོས་དང་དམིགས་པ་མེད་པ་གསུམ་གསུམ་ལ་དམིགས་པའི་བྱིར། བཞི་
 པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་བཞིས་སེམས་ཅན་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་ཏེ། མདོ་སྟེའི་རྒྱན་ལས།²
 བརྟེན་པའི་ཆངས་པ་མི་མཐུན་སྤངས། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལྟན། །དམིགས་
 པ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་འཇུག །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ཡོངས་སྟོན་བྱེད། །ཅེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། ཀུན་བདུས་ལས། བྱམས་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེ་
 བཞི་བྱང་ཆོས་ལྷ་ལྟན་དུ་བསྟན་ཏེ། གནས། དམིགས་པ། རྣམ་པ། རོ་བོ། གྲོགས་ཀྱི་

1 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ན། 261 སེམས་ཅན་རི། འབགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བདུས། 221

2 བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ན། 201 སེམས་ཅན་པེ། རྩ་བཅུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྟེའི་རྒྱན། 160

བྱང་པར་ལྷ་དང་ལྷན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། དེ་བཞི་པོ་དེ་རང་གི་
བདག་ཆེན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དག་པ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། དེ་བཞིས་རིམ་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་བདེ་བ་དང་མི་ལྷན་པ་དང་།
སྤྱག་བསྐུལ་དང་ལྷན་པ་དང་། བདེ་བ་དང་ལྷན་པ་དང་། ཉེ་རིང་དུ་གཙོད་པའི་རྒྱ་
ཆགས་སྤང་དང་ལྷན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱུང་
སྟེ། དེ་བཞིས་སེམས་ཅན་དེ་དག་རིམ་པ་ལྟར། བདེ་བ་དང་སྤང་པར་འདོད་པ་དང་།
སྤྱག་བསྐུལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་དང་། བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་འདོད་པ་དང་།
ཆགས་སྤང་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་བྱུང་སྟེ། དེ་
རྣམས་ཉིང་རེ་འཛིན་ཤེས་རབ་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་བྱུང་སྟེ། དེ་
རྣམས་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་བྱང་པར་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར།

དྲུག་པ་ནི། དེ་བཞི་ལ་ཆངས་པའི་གནས་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་
དེ། འདི་དག་བསྐྱོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་ཆངས་པར་སྐྱེ་བས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་
པའི་ཕྱིར། བྱམས་པ་ཆད་མེད་ལ་ཆད་མེད་ཅེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ།
དེས་སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པ་ལ་དམིགས་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ལྷིང་རྩེ་
ཆད་མེད་ལ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། དེ་ཆོགས་ཆད་མེད་པའི་རྒྱར་
གྱུར་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དགའ་བ་ཆད་མེད་ལ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་རྒྱ་
མཆོན་ཡོད་དེ། དེ་ཆོས་ཆད་མེད་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱར་གྱུར་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་
ཕྱིར། བཏང་སྟོམས་ཆད་མེད་ལ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། དེ་ཡེ་ཤེས་
ཆད་མེད་པའི་སྟོན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་གཞུང་།

དོན་ནི། འཇུག་སྐྱབ་ཆོས་ཅན། ཁྱིད་ལ་དགུར་ཡོད་དེ། ཁྱིད་ལ་བསམ་གཏན་
གཟུགས་མེད་ལ་འཇུག་པའི་འཇུག་སྐྱབ་ནས་རྣམ་མཁུན་ལ་འཇུག་པའི་འཇུག་
སྐྱབ་ཀྱི་བར་དགུར་ཡོད་པའི་བྱིར། །

སྐྱས་པ།

རབ་འབྱོར་ལེའུའི་ཤུགས་ལ་བསྐྱབ་པ་ཡི། །ཐོབ་བྱ་རྣམ་མཁུན་མཆོན་
བྱེད་ཆོས་བརྩ་ཡིས། །མཆོན་ནས་རི་བཞིན་གསལ་མཛད་ཅ་འགྲེལ་གྱི། །དགོངས་
པ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་འཆད་བྱེད་པའི། །རྣམ་བཤད་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་བའི་
གནས། །རྗེ་བཙུན་དུར་སྤྲིག་འཛིན་པས་ལེགས་གསུངས་པ། །ཡོངས་འཛིན་ཉིན་
བྱེད་དབང་པོའི་གསུང་ཟེར་ལས། །བྱུང་རྣམས་ཤོག་བྱའི་ཆུ་སྤྲིས་འདབ་མར་
བཀོད། །འདིར་འབད་རྣམ་དཀར་གངས་རིའི་མདོག་འབྲ་བ། །འདིས་མཆོན་དགེ་
བ་གཞན་ཡང་ཅི་མཆིས་པ། །འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་ཆོས་སྐྱ་མ་ཐོབ་བར། །འདི་འདྲའི་
བསྐྱབ་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པར་ཤོག །ཤེར་བྱིན་སྐྱས་དོན་རིན་ཆེན་གསལ་བའི་
གཏེར། །མདོ་རྒྱན་འགྲེལ་གསུམ་སྐྱར་བའི་ལེགས་བཤད་ཆོ། །སྐྱ་དབང་རོལ་མཆོ་
རྒྱས་བྱེད་སྦྱོར་བཙོན་དགེས། །མཛད་བྱུང་བཤད་སྐྱབ་དགའ་སྟོན་རྒྱས་བྱུར་ཅིག །
དགེ་ལེགས་འཕེལ། །

པར་བྱང་སྟོན་ཆིག

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་རྒྱལ་དལ་འབབས་སྤྱང་། །
ཆིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དྲུག་གསུམ་གྱི། །
དེ་མ་ཡོངས་འཁྱུད་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་འདི། །

པར་དུ་བསྐྱུན་པའི་ནམ་དཀར་ཕྱང་པོའི་མཐུས། །
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་མོ་སྟོང་ཐུག་བརྒྱ། །
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྡེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་བ། །
རེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱུང་ཤོག། །

ཅེས་འཇམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་ནམ་
འབྲེན་ཤུག་སེལླེའི་རིང་ལུགས་སྟོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་བ་སོགས་འཕྲལ་ལུན་ལེགས་
ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རེས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་
དག་དཔར་དུ་བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འཁྱུར་གང་ལའང་སྤྱར་ཆོག་པའི་དགོ་བསྟེའི་སྟོན་
ཆིག་ཏུ་ཤུག་འདི་དགོ་སྤྱང་ཆོས་སྤྲ་བ་དག་དབང་སྟོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་
སྤྱར་བའོ། །

སེར་བྱེས་མཁས་སྟན་བྲལ་ཆོང་གིས་རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྐྱར་མ་ཞུ་སྤྱིག་སྐབས་ཀྱི་ལས་
བྱེད་ལས་གཞི་འདི་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་མཐུན་འགྱུར་ཆ་ཆོང་དང་དཔར་སྟན་གནང་
མཁན་བཅས།

སེར་བྱེས་མཁས་སྟན་བྲལ་ཆོང་གི་བྲག་མཛོད་སྐབས་ཉི་ཤུ་བ།

ཞུ་སྤྱིག་འགན་ཁུར་བ།

སེར་བྱེས་ལྷ་རམས་བ་དགེ་བཤེས་ཡ་མ་བསོད་ནམས།

དཔེ་རྙིང་ཁག་དྲུག་དང་ཞིབ་བསྐྱར་གནང་མཁན།

བྱི་ལོ་ (༡༩༡༣) ལོའི་སེར་བྱེས་མཁས་སྟན་བྲལ་ཆོང་གི་འདུལ་བ་གསར་རྙིང་།

དབུ་མ་གསར་རྙིང་གོང་ལོག ། བར་བྱིན་འཛིན་བྲལ་བཅས་ནས་འདེམས་བསྐྱོས་ཞིབ་བསྐྱར་ལས་
བྱེད་རྣམ་པ།

ཐ་མའི་ཞུ་དག་གནང་མཁན།

སེར་བྱེས་མཁས་སྟན་བྲལ་ཆོང་གི་དཔེ་ཁྱིད་དགེ་གན་རྣམ་པ།

དཀར་ཆག་སྤྱིག་མཁན།

བྱི་ལོ་ (༡༩༡༣) ལོའི་སེར་བྱེས་མཁས་སྟན་བྲལ་ཆོང་གི་ལྷ་རམས་འཛིན་བྲལ་།

ཡིག་ཆར་བྲངས་པའི་མདོ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུང་འཛོལ་མཁན་དང་དེབ་སྤྱིག་པ།

བྱི་ལོ་ (༡༩༡༣) ལོའི་སེར་བྱེས་མཁས་སྟན་བྲལ་ཆོང་གི་འདུལ་རྙིང་འཛིན་བྲལ་དང་འདུལ་གསར་
ལོག་མའི་འཛིན་བྲལ་བཅས་ནས་ལུང་འཛོལ་བའི་ལས་བྱེད་རྣམ་པ།

ལས་དུས།

བྱི་ལོ་ (2012) རས་ (2015/08/07) བར་ལོ་ངོ་བཞིའི་རིང་།

འབྲེམ་སྤེལ་བྱེད་མཁན་དང་དཔར་སྟན་བདག་དབང་སེར་བྱེས་མཁས་སྟན་བྲལ་ཆོང་།

བྱི་ལོ་ (2015) ལོར་སྟོག་ཁྲད་ཐོག་དཔེ་བསྐྱར་མའི་པར་གཞི་ཐོག་མར་བསྤྱིགས།
